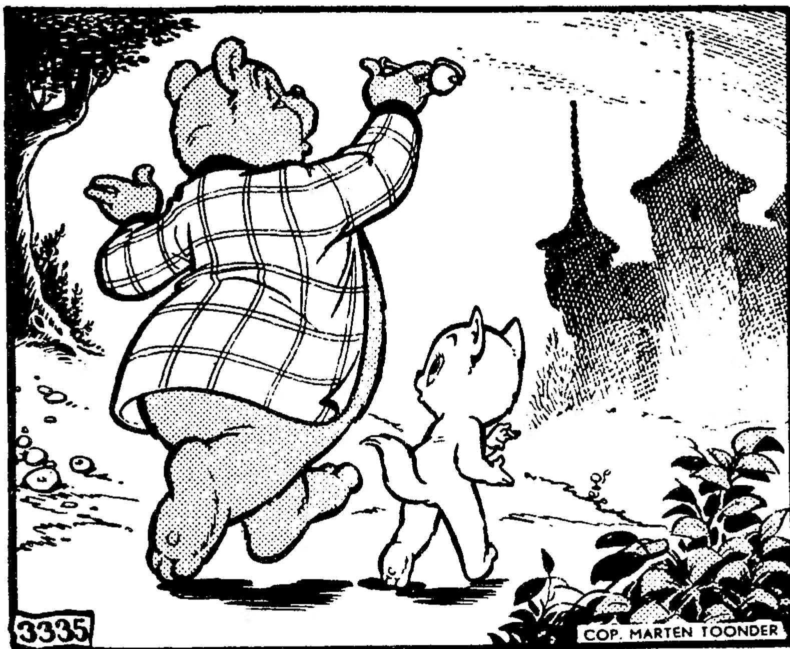
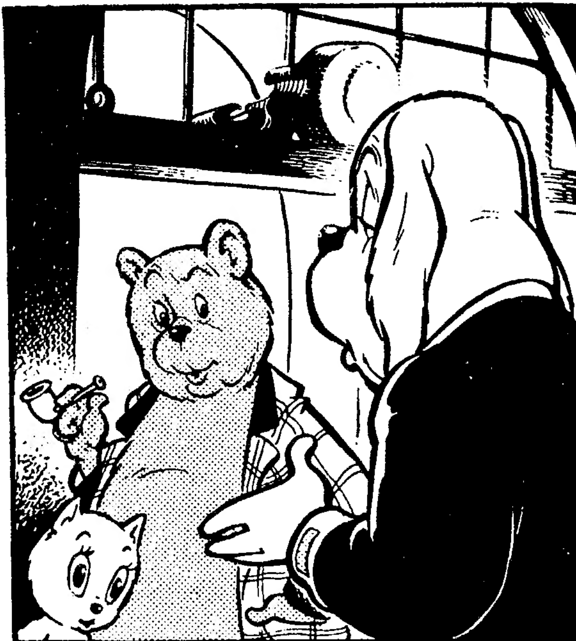
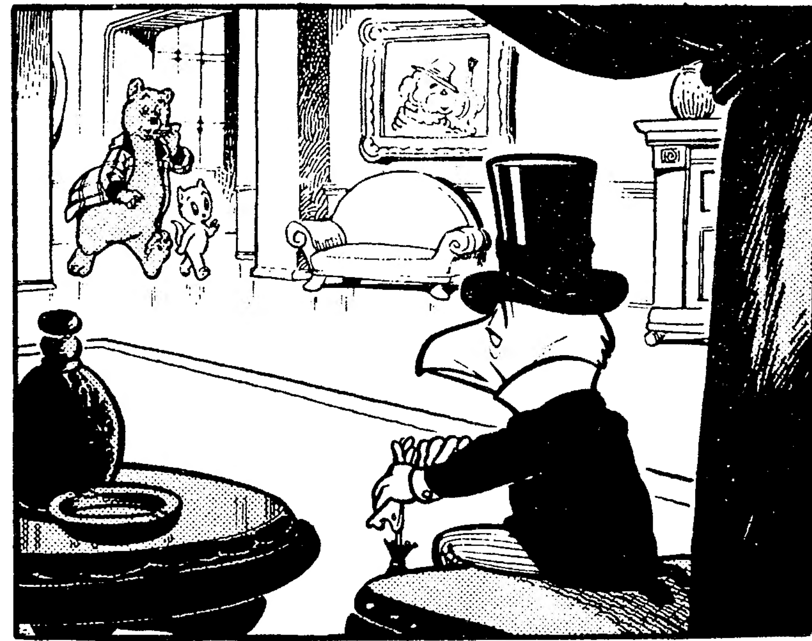
TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

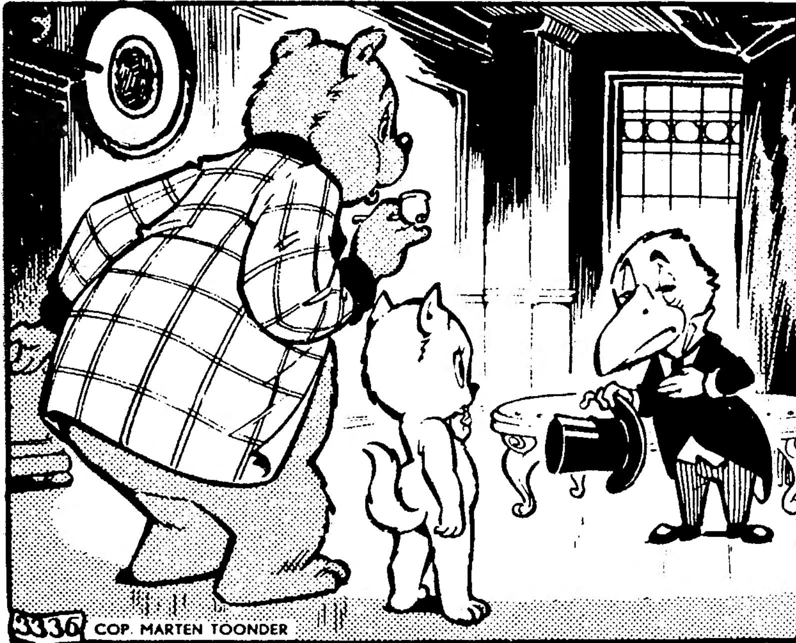
3335 Op een dag in het vroege voorjaar keerden heer Bommel en Tom Poes huiswaarts na een lange wandeling. Heer Ollie was in een milde stemming.
„Zie je hoe de natuur ontwaakt?" vroeg hij. „Dat is een mooi voorbeeld, jonge vriend. Spiegel je eraan!"
„Maar ik ben al lang wakker", zei Tom Poes.
„Je begrijpt de diepere zin van mijn woorden weer niet", hernam heer Bommel hoofdschuddend. „In dit jaargetijde begint het bloed weer fris door de aderen te stromen; men voelt dan meer dan ooit de plichten van het heer-zijn."

„Ik wist niet dat een heer plichten had", zei Tom Poes. „U hebt toch eigenlijk niets te doen dan wat u leuk vindt?"
Heer Ollie keek hem pijnlijk getroffen aan. Toen hief hij een wijsvinger op en sprak nadrukkelijk. „Je praat naar dat je verstand hebt. Wat weet jij van alles wat er in mijn innerlijk beweegt en bloeit? Het onrecht van de wereld schreit in mijn ziel, als je begrijpt wat ik bedoel!"
„O", zei Tom Poes verbaasd.
„Ja", voer heer Bommel voort, „er ligt voor een heer een grotere taak. Hij moet de verdrukten verdedigen en hij moet de weduwen en wezen beschermen. Dat is dagwerk! Eigenlijk heb ik niet eens tijd om me te vertreden; wil je wel geloven, dat ik me deze wandeling niet eens gun?"
Zo sprekende opende hij de deur van slot Bommelstein en trad binnen. De bediende Joost kwam hem ijlings tegemoet. „Er zit een heer op u te wachten, heer Olivier", zei de trouwe knecht. „Hij brengt een droeve tijding, zei hij en daar ziet hij ook wel naar uit, met uw welnemen."
Nu, dat was waar. Toen ze de kamer binnengingen zat daar een tengere, in stemmig zwart gestoken gedaante, die hen bekommerd aankeek en het hoofd schudde.

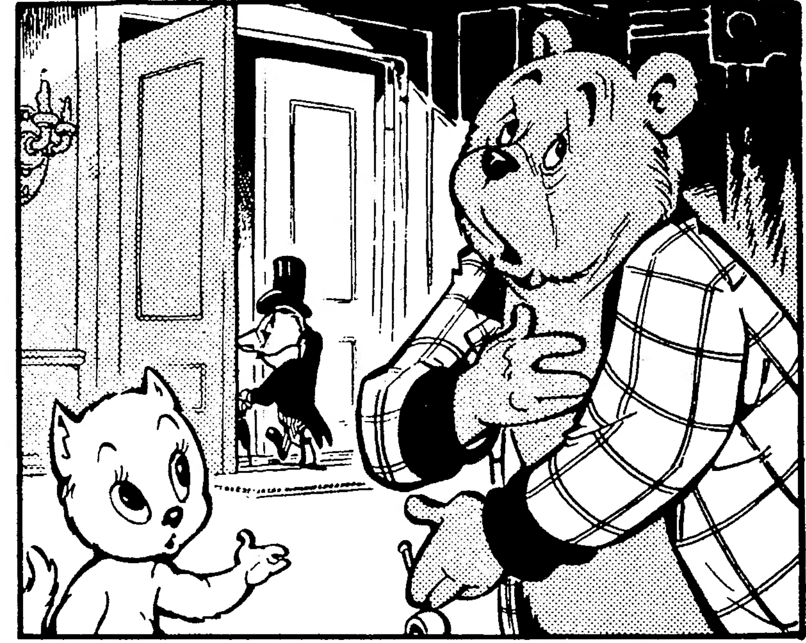
88 1018

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

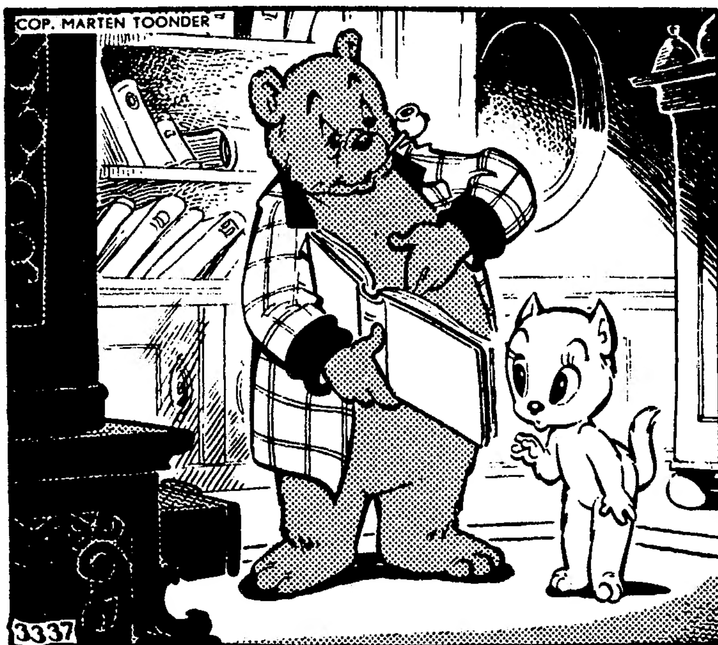

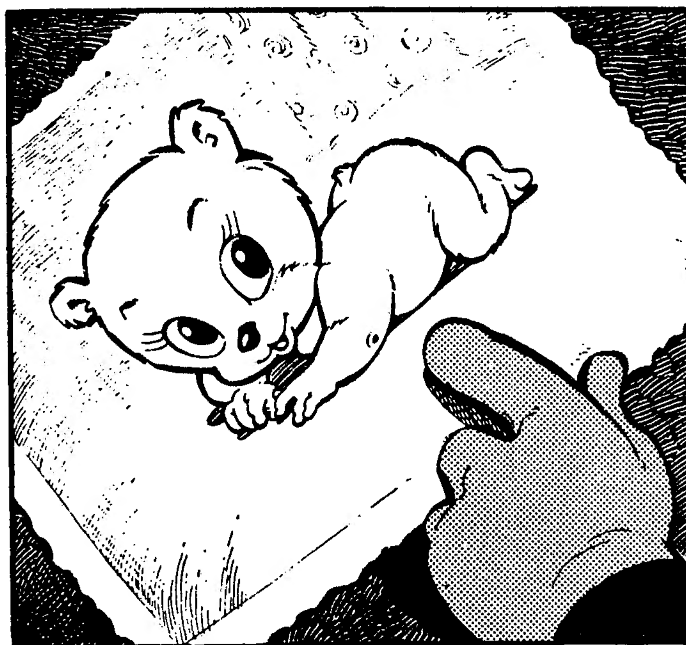
3336 De bezoeker stond langzaam op en hield zijn cylinderhoed voor de buik.
„Mijn naam is Kwalstergast", zei hij met gesluierde stem. „Van de aansprekersfirma Kwalstergast en Co. Ik ben leedaanzegger."
„Wat vreselijk!" zei heer Bommel getroffen. „Wat scheelt eraan?"
De ander zuchtte smartelijk.
„Ik heb", zo sprak hij, „de droeve plicht u het overlijden van uw oudoom Ambrosius Bommel aan te zeggen. Hij stierf op zevenennegentigjarige leeftijd aan een woedeaanval."
„Wat erg", mompelde heer Ollie, zijn gelaat in een droevige plooi trekkend. „Ik heb hem nooit gekend, maar zo'n bericht geeft altijd te denken, als u begrijpt wat ik bedoel."
„Hij liet", hernam de leedaanzegger, „in het geheel niets na. Behalve dan een zwaar belast boerenbedrijf te Muntjebel."
„Ach", zie heer Bommel mijmerend, „wat zielig. Mijn oom was dus boer?"
„Neen", zei de heer Kwalstergast. „Zijn beroep staat aangegeven als argwaner, wat dat dan ook zijn mag. Ik wens u kracht in dit droeve uur. Vaarwel!"
Met deze woorden stulpte hij zijn hoge hoed over de schedel en verliet de kamer.

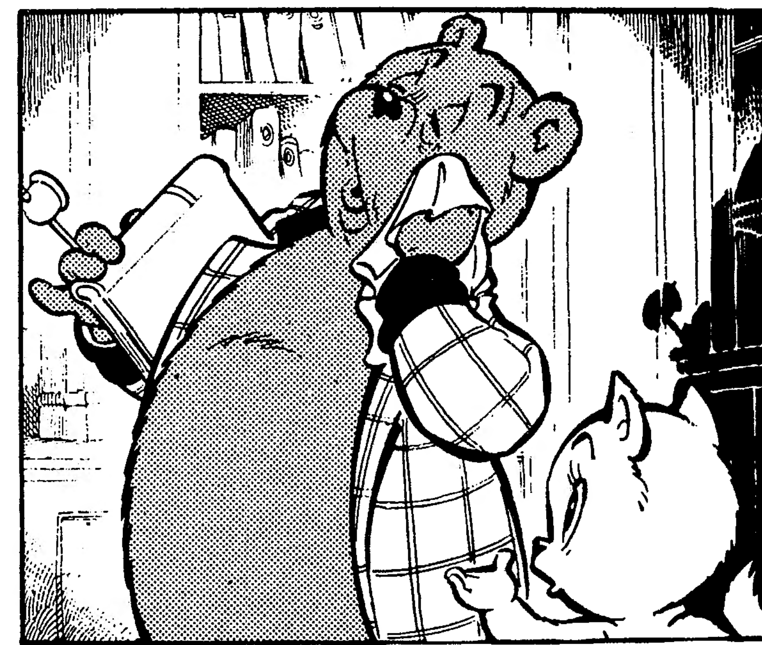
Heer Ollie bleef diep verslagen achter en Tom Poes probeerde hem te troosten. „Die oudoom is toch mooi oud geworden", zei hij, „en bovendien hebt u hem nooit gekend. Dan hoeft u het zich toch niet zo aan te trekken?"
Maar heer Bommel schudde het hoofd, „je begrijpt het niet!" prevelde hij.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3337 „Dit leed raakt mij diep", mompelde heer Bommel. „Die aanspreker heeft mij in het hart getroffen, als je begrijpt wat ik bedoel."

„Nee, dat begrijp ik niet", zei Tom Poes. „Zo'n onbekende oom!"

„Ach wat, oom", hernam heer Ollie korzelig, „wat is de jeugd toch onnadenkend."

Hij begaf zich naar een kast en greep er na enig zoeken een fotoalbum uit. „Oom Ambrosius had drie kinderen", vervolgde hij, al bladerend. „Eén van die drie heb ik in mijn familiealbum geplakt. Nicht Olivia, die naar mij vernoemd is. 'Livia' placht mijn goede vader haar te noemen en dat heb ik altijd onthouden. Kijk, jonge vriend, deze foto zocht ik. Livia op éénjarige leeftijd. Is het geen schatje?"

„Hm, ja", zei Tom Poes, „maar ze zal toch wel ouder geworden zijn dan ze hier is? Dit moet al heel wat jaren geleden zijn en wie weet hoe ze er nu uitziet?"

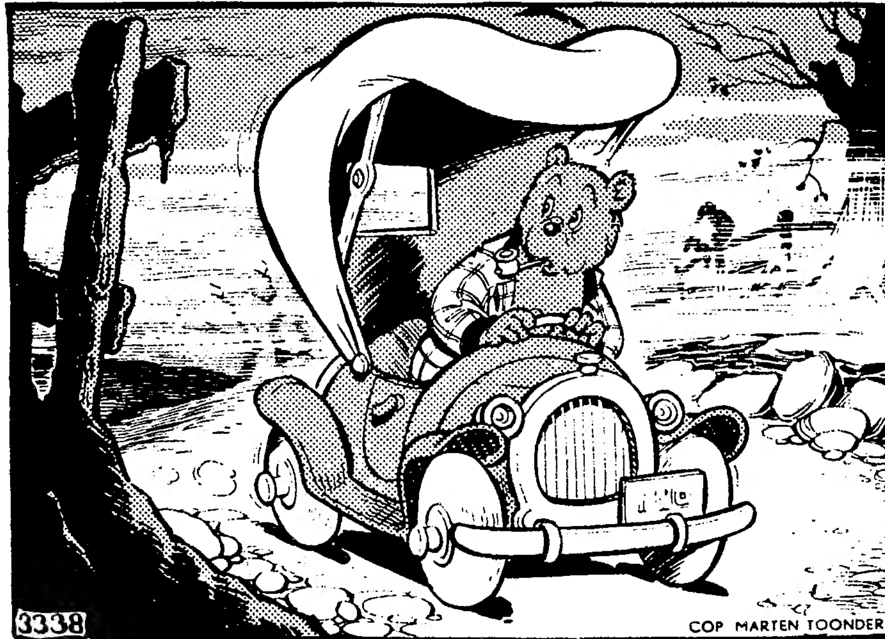
„Bah!" zei heer Bommel verachtelijk. „Wat heb je toch altijd nare, zure opmerkingen. Denk je er nu helemaal niet aan, dat dit arme schaap en haar twee broertjes als wezen zijn achtergebleven? Oom heeft niets achtergelaten dan een belast boerenbedrijf; de stumperdjes zijn dus nog arm ook. Kijk, dat trek ik mij aan en daarom voel ik mij droevig te moede. Doet jou dat dan niets?"

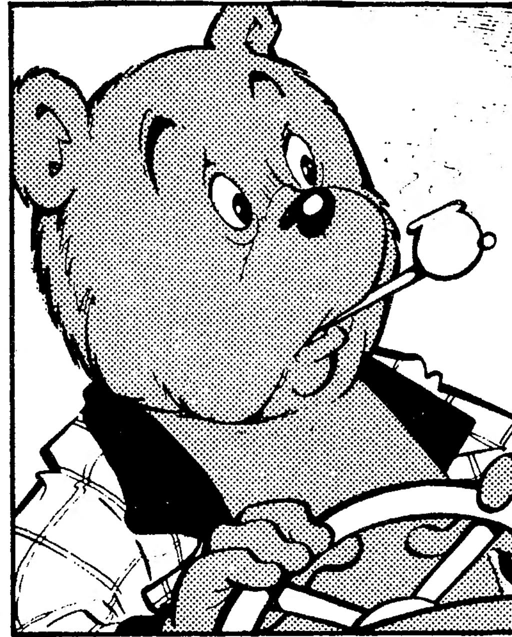
„Och", zei Tom Poes. „het klinkt wel treurig, maar uw oudoom is aan een woedeaanval gestorven en dat geeft te denken, vind ik. En bovendien was hij een argwaner van beroep. Ik weet niet wat dat is maar het klinkt niet prettig."

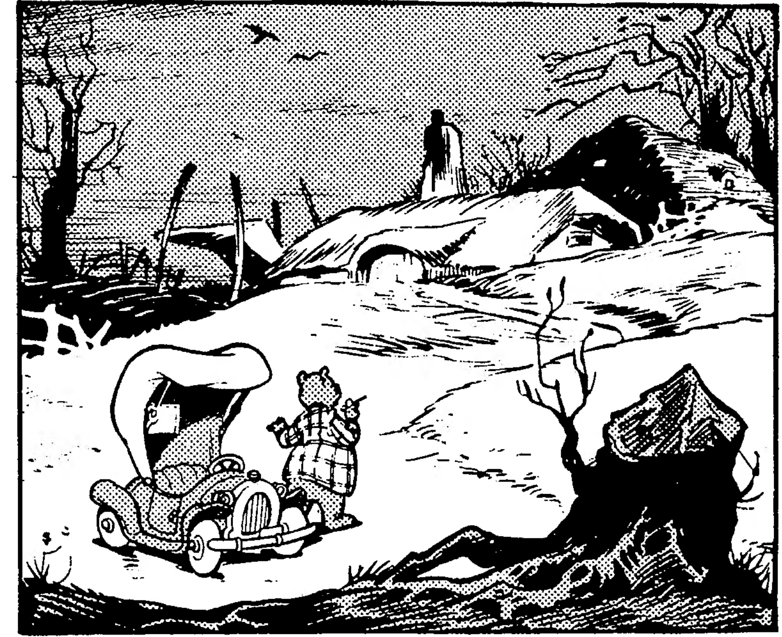
„Ik luister niet langer naar je verdachtmakingen", riep heer Ollie driftig. „Hier ligt een taak voor een heer, dat is duidelijk. Ik ga meteen naar Muntjebel!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3338 Het kostte heer Ollie heel wat tijd om het gehucht Muntjebel te vinden. Het lag, ver naar het noorden, in het veen weggedoken en bestond uit enkele vervallen boerderijen, die ver uit elkaar lagen. Toen heer Bommel eindelijk de hofstede van zijn overleden oudoom had gevonden, was het al laat in de middag. Kille nevels kropen laag over de grond en in de kale knotwilgen krasten de kraaien.

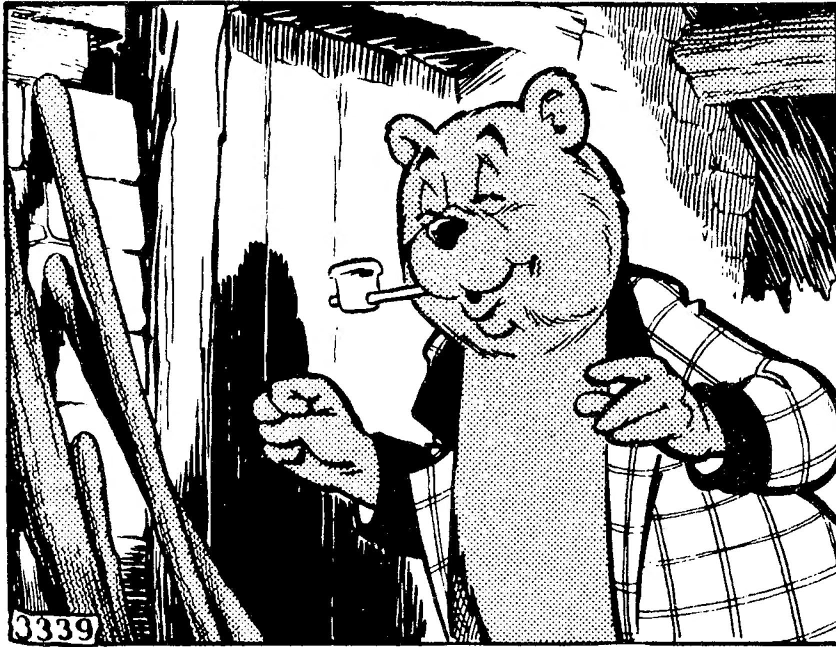
,,Hier zijn de schapen dus opgegroeid'', prevelde heer Olie, voorzichtig een karrepad oprijdend. Hij keek om zich heen en zuchtte. ,,Wat een arm, troosteloos landschap'', mompelde hij, ,,wat zwart en droevig. En ik? Ik heb zelfzuchtig en in overdaad geleefd, terwijl oom in armoede zijn gezin moest grootbrengen, tussen de modder en de turven. Voor hem is het nu te laat, maar aan de kinderen kan ik nog iets goedmaken.''

Die gedachte monterde hem enigszins op. Hij bracht zijn voertuig tot stilstand en stapte uit. Het uitzicht dat hij nu op oudooms boerenbedrijf had was inderdaad niet vrolijk. Het bouwwerkje lag laag en vervallen onder de grauwe lucht en het zag eruit alsof het al sinds lang niet meer werd bewoond.

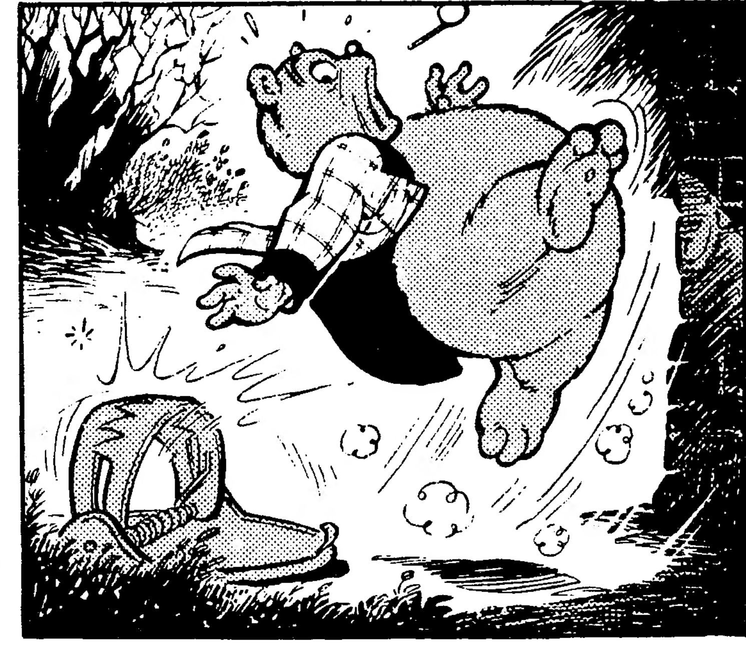
,,Komaan'', zei heer Bommel dapper tot zichzelf. ,,Deze ellende heeft de langste tijd geduurd. Hier komt neef Ollie aan! Ach, wat zal nicht Livia blij zijn om mij eindelijk eens te zien! Het is toch wel mooi om goed te gaan doen!''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

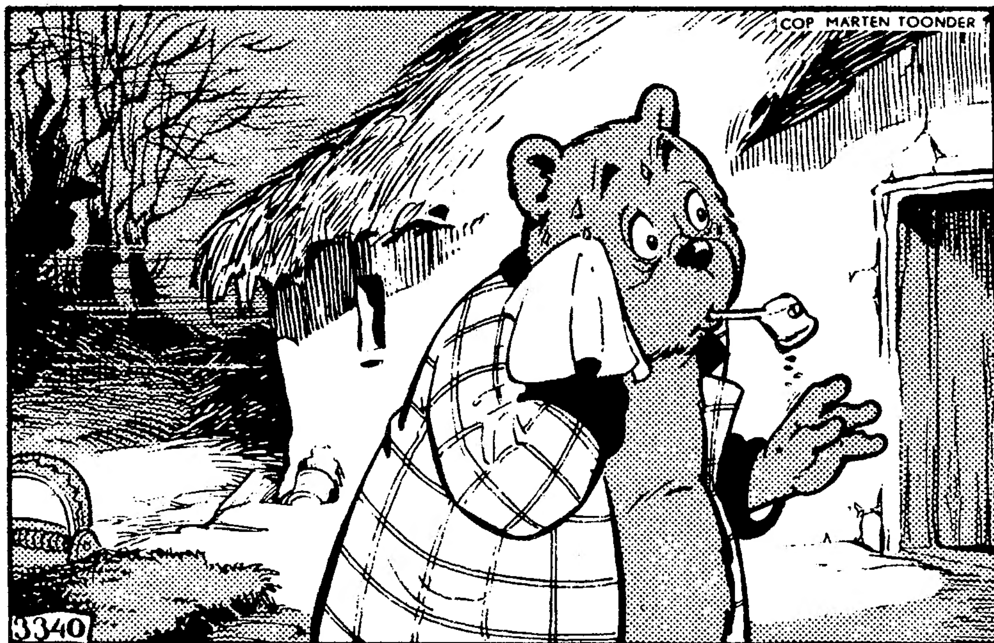

3339 Heer Bommel scharrelde zoekend om het bouwvallige huis heen totdat hij voor een deur stond, die hem de ingang leek. Hij klopte krachtig.
,,Wat een verrassing!'' mompelde hij met een mooie glimlach. ,,Ach, wat zullen die kinderen blij zijn wanneer daar onverwachts neef Olivier voor hen staat om hun nood te lenigen! Ik hoop maar, dat de ontroering niet te machtig zal zijn. Als ik tranen zie, schiet mijn gemoed altijd vol.''

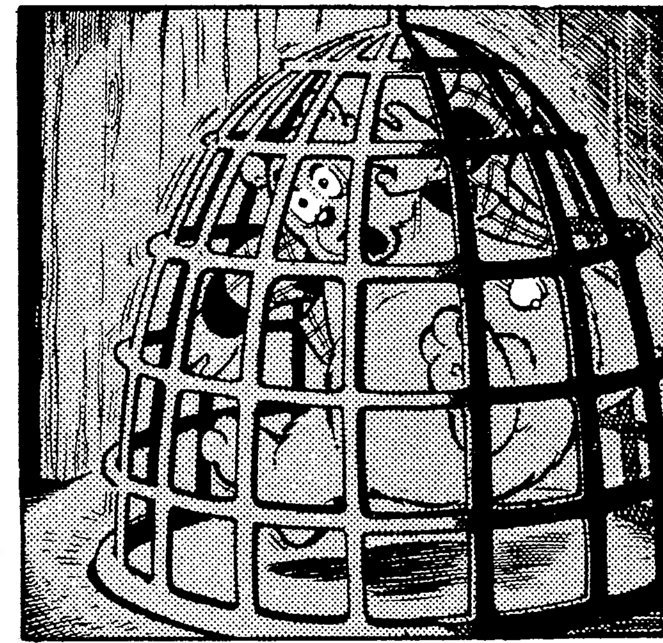
Er gebeurde echter niets. In het huis bleef het stil en een ijle wind blies de nevelslierten langs de bezoeker, zodat het hem kil te moede werd. Toen hij dan ook enkele keren had aangeklopt, was de milde trek van zijn gelaat verdwenen. Hij dook in zijn kraag en stapte soppend over de aardkluiten heen om een andere deur te zoeken.
,,Misschien zitten de stakkerds kleumend in de schuur'', prevelde hij.
,,Misschien zijn ze opgejaagd door schuldeisers, zodat ze een angst voor vreemdelingen hebben gekregen. Of misschien zijn ze gevlucht en dwalen ze nu onverzorgd door de velden. Ach, als ik maar niet te laat kom om het onrecht te herstellen. Er wordt zoveel misdaan aan de arme kinderziel!''
Zo mompelend rondde hij een hoek en stapte op iets dat hem een ijzerdraad toeleek. Er knarste iets, zodat hij wat geschrokken opzij wankelde — en dat was zijn geluk. Want met een venijnige slag klapte achter hem een reusachtige klem dicht.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3340 Heer Bommel gaf een kreet van schrik en sprong wel een meter hoog. Met rollende ogen staarde hij naar het stalen toestel, toen wiste hij zich het voorhoofd af.

„Een bereklem", prevelde hij bevig.

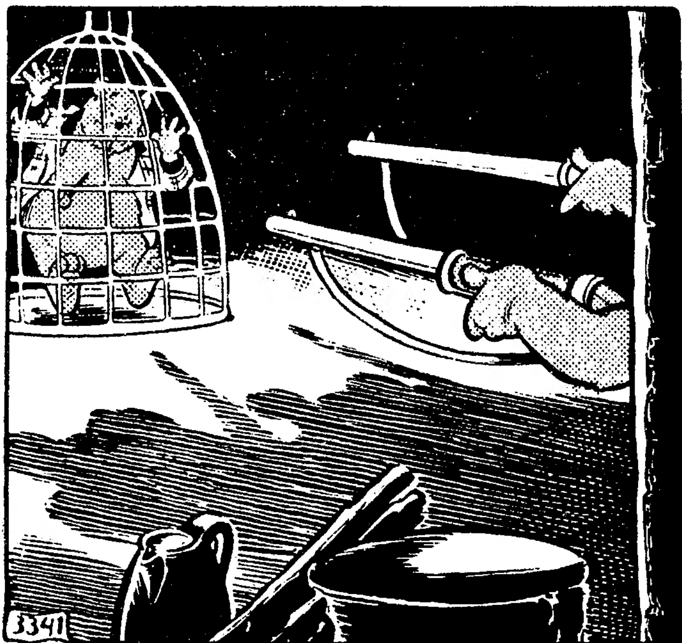
„Dat heeft weinig gescheeld! Oef! Maar het is te begrijpen dat men hier op zijn hoede is. Ach ja, die kinderen zijn hier onbeschermd en weerloos, maar oom Ambrosius zal wel maatregelen hebben genomen om zichzelf te beschermen. Komaan Ollie, laat je niet tegenhouden door zo'n alledaags voorval!"

Zo sprekende, wendde hij zich tot een laag deurtje dat op een kier stond en schuifelde er behoedzaam over de vette aardkluiten naartoe. Er gebeurde echter niets, zodat hij ongehinderd kon binnentreden. In het huis was het donker. Een geur van stof en schimmel kwam hem tegemoet en in het halfvergane stro dat de vloer bedekte, ritselde het op een vreemde wijze.

Maar heer Ollie liet zich niet afschrikken. Hij was vastbesloten om zijn verweesde bloedverwanten te vinden en daarom scharrelde hij tastend voorwaarts. Het geritsel werd luider en plotseling begon er boven hem iets te kraken. En voordat hij begreep wat er gebeurde ratelde er een stalen valnet omlaag. Met een slag kwam het op de grond terecht, zodat heer Bommel geheel omsloten was, als door de kooi.Zijn kreet echode hol in de duistere nacht en toen die verstorven was klonk er ergens voor hem een wild gelach.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3341 Heer Ollie rammelde aan de tralies van zijn kooi, maar hij slaagde er niet in om beweging in het gevaarte te krijgen.

Het gelach stierf weg en nu werd er vóór hem in de duisternis een deur geopend. Een mat lichtschijnsel viel naar binnen.

In dat licht stonden een paar duistere gedaanten met geweren in de handen naar hem te kijken.

"Help!" riep heer Bommel met ijle stem. "Er is iets gevallen! Help me er uit!"

"Ha, dat zou je willen!" riep een van de vreemdelingen. "Maar zó gemakkelijk kom je er niet van af!" "O nee!" roep de ander. "We weten hoe we met jouw soort moeten omgaan. We kennen de wereld!"

"Maar je kent mij toch niet?" zei heer Ollie. "Ik kom hier een bezoek brengen! Ik zoek mijn bloedverwanten, de kinderen van heer Ambrosius Bommel!"

De donkere gedaanten traden nader en begonnen hem oplettend te bekijken.

"Hoor je dat?" vroeg de eerste. "Hij zoekt ons. Hahaha!" "Haha!" roep de tweede. "Bloedverwanten, zegt hij. Dan moet hij dus familie zijn!"

"Zijn jullie de... de zonen van oudoom Ambrosius?" vroeg heer Oliie ongelovig.

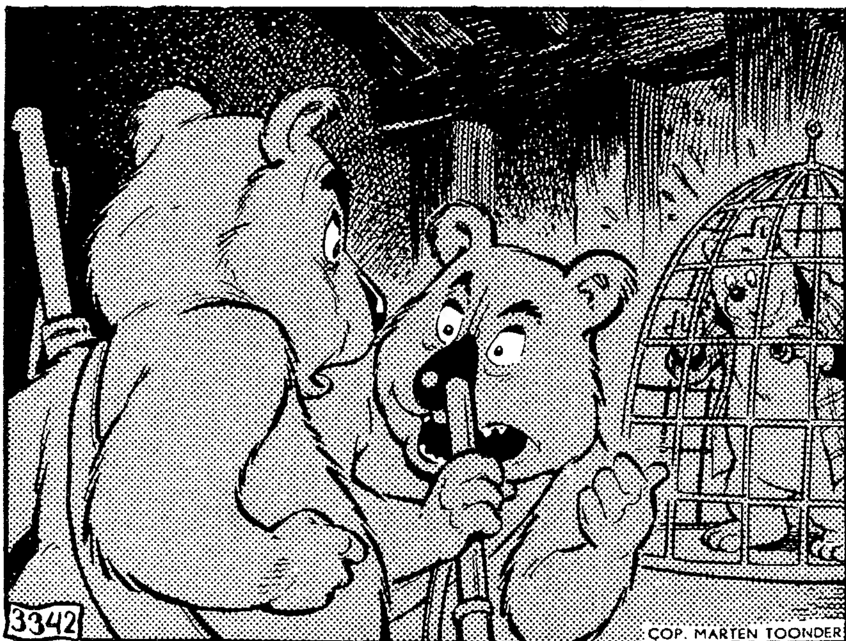
"Zo is het," mompelde de eerste, "dit is Heul en ik ben Hoep. En wie ben jij?"

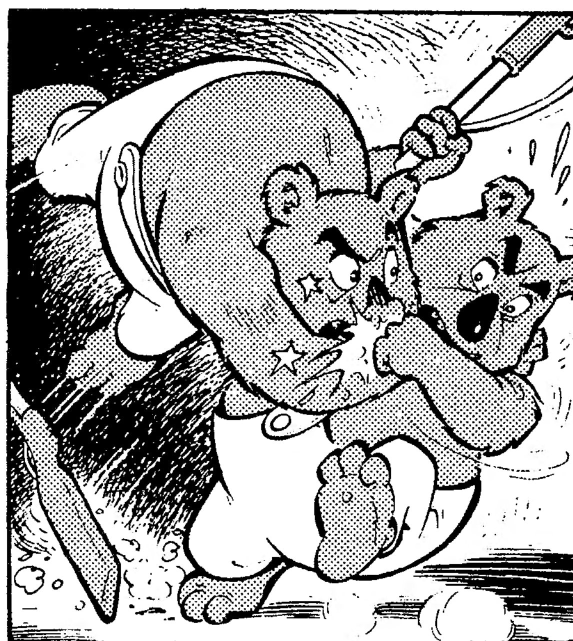
"Ollie!" riep heer Bommel uit. "Ik ben jullie volle achterneef Olivier en ik kom alles goedmaken. Help me er uit!!"

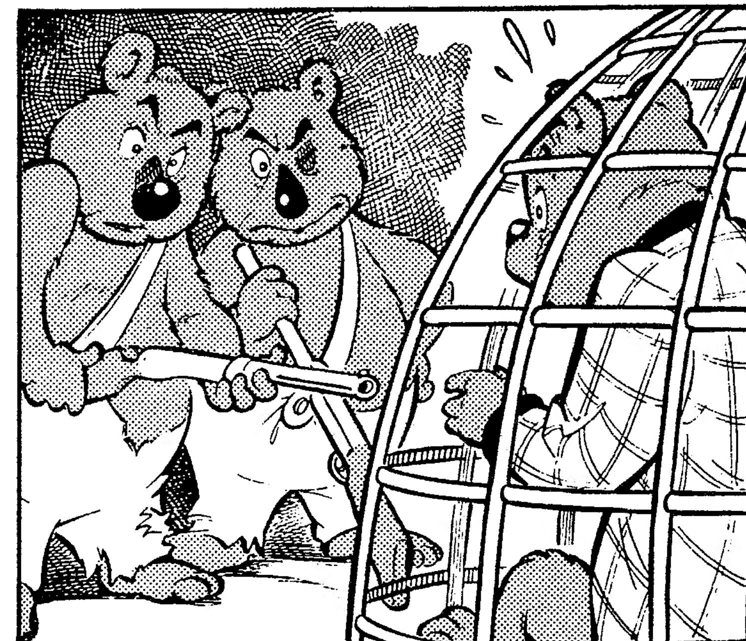
De neven begonnen opnieuw te lachen. "Jaja, goedmaken!" riepen ze. "Laat ons niet lachen! We kennen de wereld!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

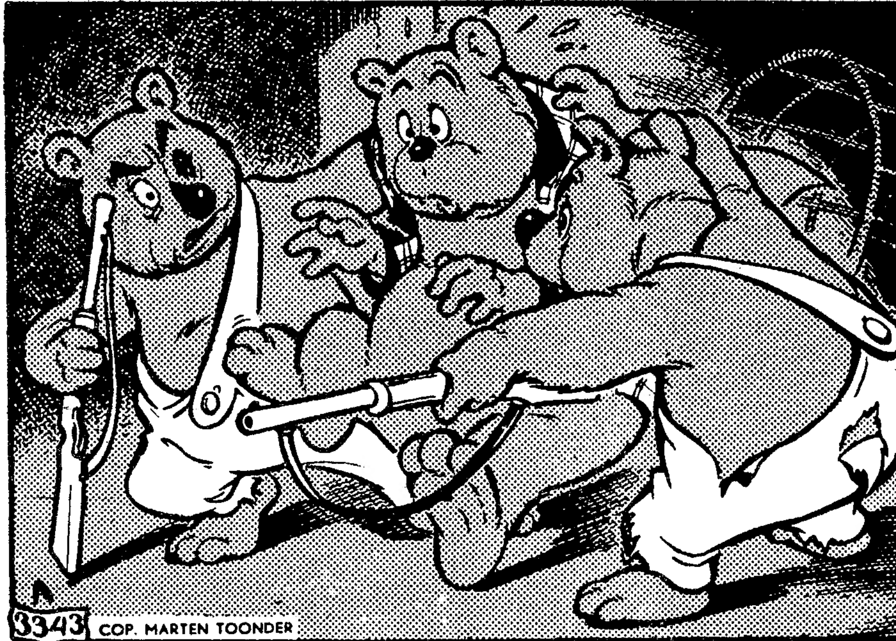

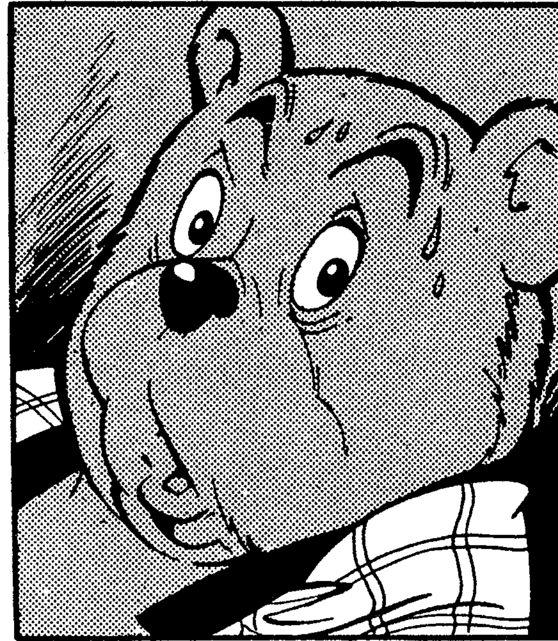
3342 "Hij is neef Ollie!" riep neef Hoep. "Hoor je dat?" "Het is echt waar!" riep heer Bommel wanhopig. "Haal me uit dit afschuwelijke ding, dan zal ik alles uitleggen!"
"Dat zou je wel willen!" riep neef Heul. "Familie! Ja, ja. Die is helemaal niet te vertrouwen. Ik ken de wereld!"

Bij deze laatste woorden wierp hij een loerende blik op zijn broer en deze vatte onmiddellijk vlam.
"Wat bedoel je?" vroeg hij dreigend. "Waarom zeg je, dat familie helemaal niet te vertrouwen is?"
"Dat moet jij vragen!" riep Hoep snijdend. "Jij hebt mijn horloge gestolen. Maak je zakken maar eens leeg, als je durft!"
"Dat zal ik je inpeperen!" riep Heul. "Het was je horloge trouwens niet! Het was van de ouwe!" Met deze woorden wierp hij zich op de ander en nu ontstond er een wilde vechtpartij.
Heer Bommel sloeg dit ruw gebeuren vol ontzetting gade. De kooi belemmerde hem in zijn bewegingen, maar ook overigens zou hij te ontdaan zijn geweest om in te grijpen.
"Dit zijn dus de zonen van Ambrosius," prevelde hij handenwringend. "Wat vreselijk! Vreugdeloos en vol ontbering opgegroeid tot dit! Ach, wat is er toch een ellende op de wereld. W-wat moet ik doen?"
Hij hoefde echter niets te doen. De strijd eindigde even plotseling als hij was begonnen. De neven stonden op en wendden zich weer tot hun gevangene.
"Zo," zei Hoep, "dat zal hem leren, de schurk! Maar wat gaan we nu met jou doen?"

TOM POES en de Arwaners

Door Marten Toonder

3343 De neven trokken na een kort beraad de kooi omhoog, zodat heer Ollie er onderuit kon komen. Maar vrij was hij daardoor nog niet. Ze namen hem tussen zich in en duwden hem in de richting van de openstaande deur.

"W-wat gaan jullie doen?" vroeg heer Bommel.

"We gaan eens praten," stelde Hoep voor. "Ik wil weten wat je van plan bent. Wat kom je doen?"

"Ja, wat kom je doen?" riep Heul. "Wat zit daar achter?"

"Ik hoorde dat jullie goede vader gestorven is," legde heer Ollie met zachte stem uit. "Dat heeft mij te denken gegeven. Ik ben te kort geschoten, dat voel ik. Maar ik wil het goed maken!"

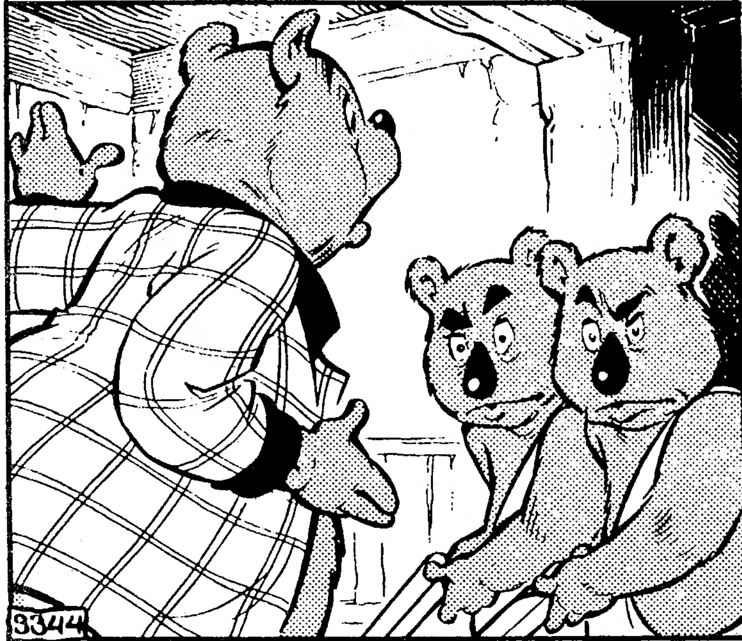
Hij slikte en vervolgde op bewogen toon: "Ik kom jullie en je zusje Livia uitnodigen. Jullie moeten een poosje op Bommelstein komen logeren. Daar kunnen jullie in een mooie en rustige omgeving alle leed en ontberingen vergeten. Daar kunnen jullie, met mijn hulp, een nieuw leven beginnen." De neven zwegen even om dit te verwerken. Broedend duwden ze hun gast een kaal vertrekje binnen, doch toen hieven ze hun geweren plotseling weer omhoog en Hoep gromde dreigend: "Zó, en wat moet dat kosten?"

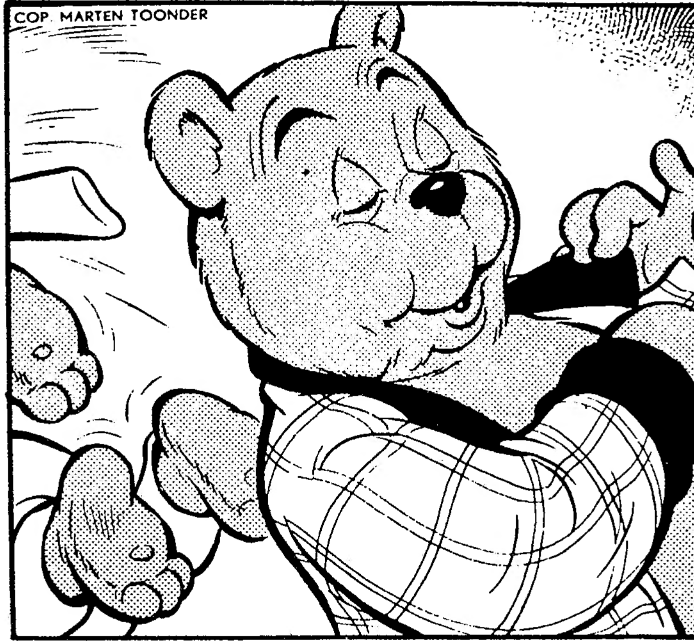
"Kosten?" herhaalde heer Bommel geschokt. "Niets, natuurlijk! Geld speelt geen rol! Ik doe dat gratis!"

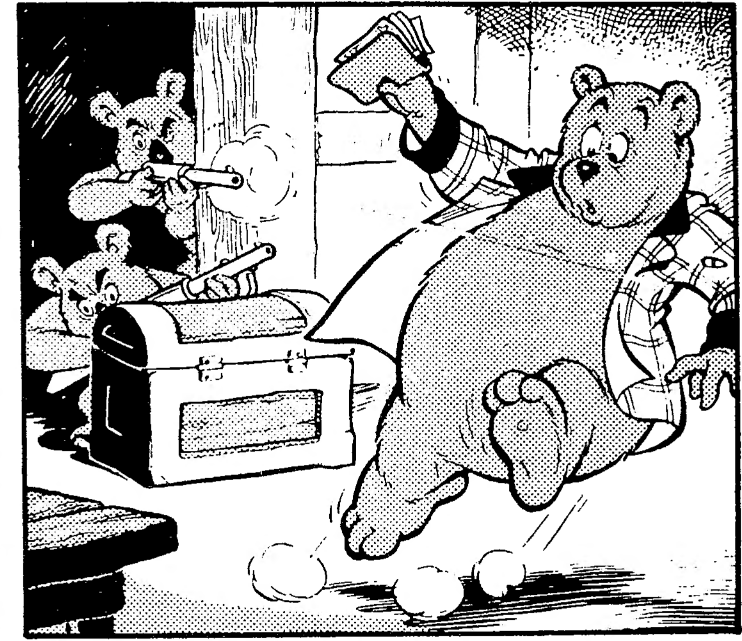
Hoep barstte in een honend gelach uit en Heul riep: "Gratis? Waarom? Wat zit daar achter? Haha! We kennen de wereld!"

TOM POES en de Arwaners

Door Marten Toonder

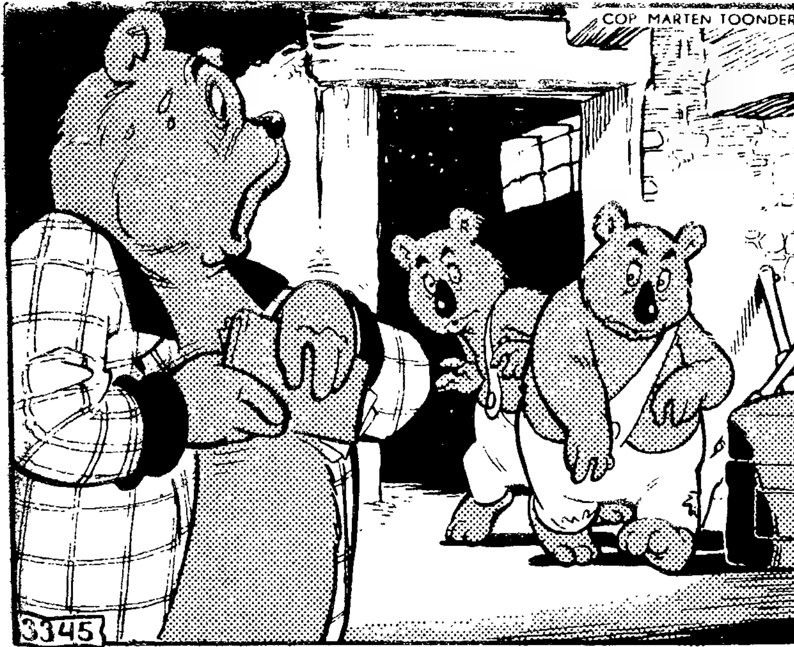

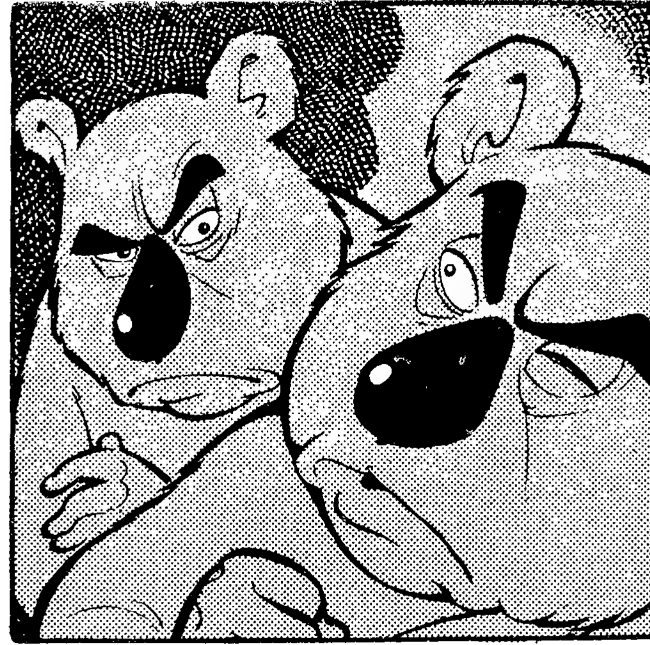

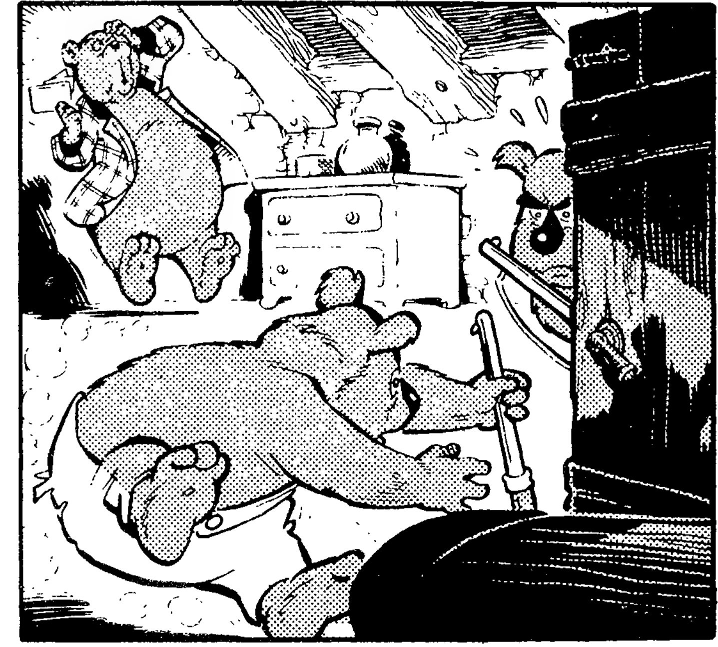
3344 Heer Bommel liet het hoongelach met pijnlijk vertrokken gelaat over zich heen gaan. Doch toen hief hij de handen op.
"Stil toch!" zo riep hij bewogen uit. "Ik begrijp jullie argwaan. Jullie hebben een droeve jeugd gehad en het edele en goede niet leren kennen. Maar nu ben ik, jullie neef Ollie, gekomen om het goed te maken. Geloof me toch! Kijk maar, geld speelt geen rol!"
De neven keken hem enigszins bevreemd aan. Er kwam enige twijfel in hun verhard gemoed en ze lieten hun geweren wat zakken.
Maar toen heer Bommel na zijn laatste woorden de hand in de binnenzak stak om zijn portefeuille te trekken, stieten zij een rauwe kreet uit en zochten dekking.
"Verraad!" riep Hoep.
"Hij heeft een revolver!" schreeuwde Heul. "Maar ik heb hem door!"
"We kennen de wereld!" riepen de neven en daarop schoten ze eensgezind hun geweren af, zodat de kogels heer Ollie om de oren floten.
Hij wankelde achteruit en zwaaide bleek met zijn geld. "H-het w-was g-geen re-revolver!" stamelde hij. "Het is mijn portefeuille. Vertrouw mij toch!"
Hoep en Heul staken voorzichtig hun hoofden vanachter hun schuilplaatsen te voorschijn en loeren hem aan. "Waarachtig! Het is geld!" mompelden ze ongelovig. "Nu wordt het al te gek!"

TOM POES en de Arwaners

Door Marten Toonder

3345 Heer Bommel stond ontredderd tussen de optrekkende kruitdamp en zwaaide met zijn portefeuille.

"Ge-geloof me toch!" riep hij zwakjes. "Ik kom met edele bedoelingen. Ik ga uw verpleging en verzorging op me nemen en ik ga alles goedmaken wat u in uw jeugd te kort bent gekomen. Heus! Vergeet uw argwaan toch!"

"Dat zou je wel willen!" gromde Hoep. "Zonder argwaan zouden we honger lijden. Ik ken de wereld!"

Maar toch kwam hij nu uit zijn schuilplaats, zonder geweer, zoals heer Ollie verlicht vaststelde. Heul volgde hem.

"Geld," prevelde hij. "hij heeft echt geld in dat leren tasje!"

"Véél geld!" mompelde Hoep. "Ik weet niet wat er achter zit, maar dat geld is echt!"

"Helemaal echt!" bevestigde heer Bommel. "En het is voor jullie. Geld speelt geen rol. Een heer van mijn stand gebrukt het alleen maar om er goede werken mee te doen."

"Het is voor ons," herhaalde Heul met een begerig licht in zijn ogen.

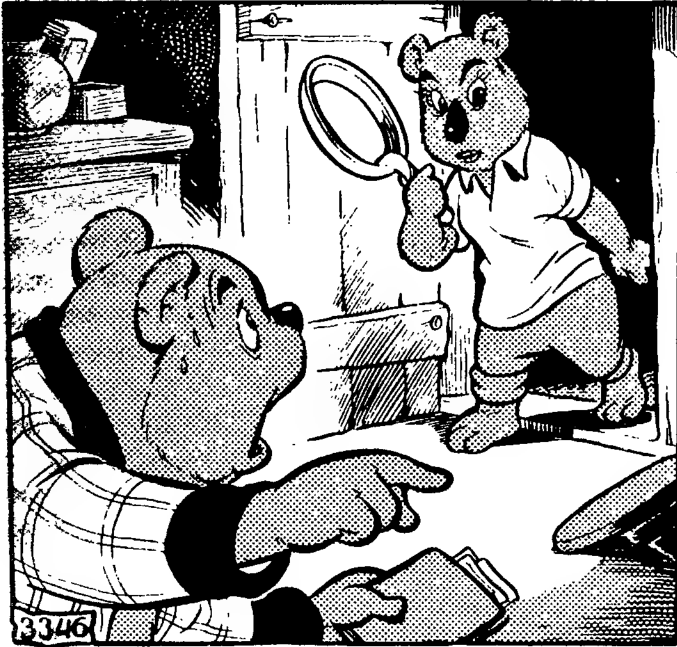
Hoep nam zijn broer vol wantrouwen op.

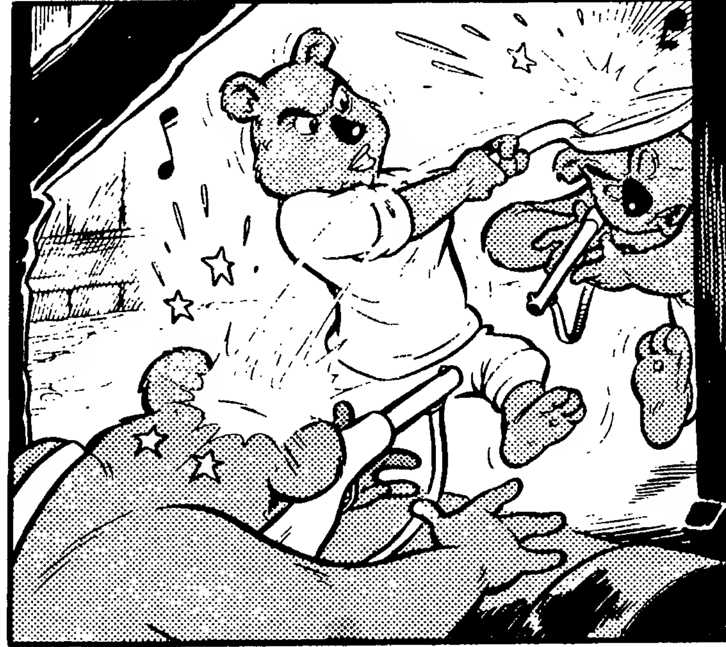
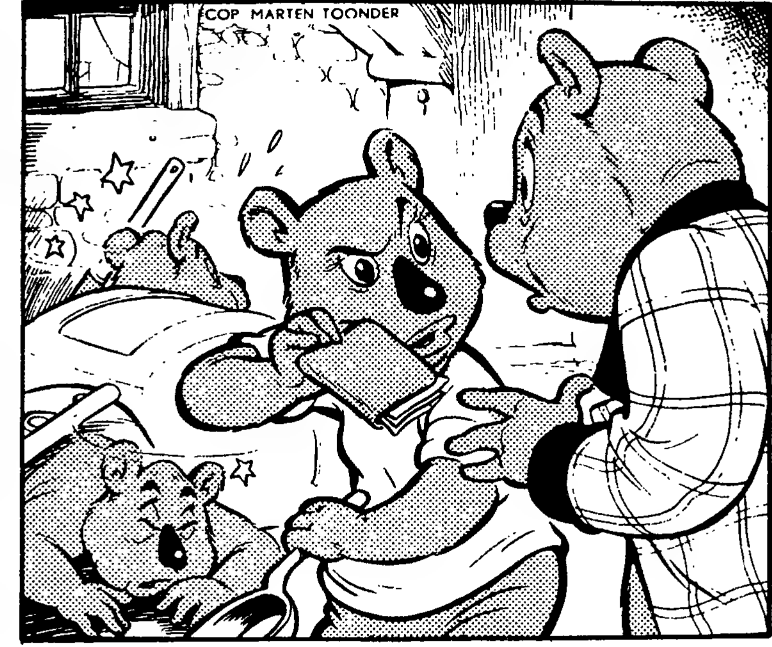
"Ik heb je door!" riep hij uit. "Jij wilt neef's geld alléén hebben! Maar dat zal je niet lukken. Ik ken de wereld!"

Met deze woorden dook hij opnieuw in hinderlaag en richtte zijn geweer op Heul. Die wachtte het schot echter niet af. Met een snelle sprong had hij zich eveneens in veiligheid gebracht en mikte op zijn broer Hoep.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3346 „Wat vreselijk is die argwaan toch!" riep heer Bommel handenwringend. „Zo komen we immers nooit verder. Ik sta hier om goed te doen, maar door de achterdocht sta ik voor aap! Wat moet ik doen om vertrouwen in deze verharde gemoederen te wekken?"

Op dat moment klonken er voetstappen en door een lage deur stapte een nieuwe figuur het vertrek binnen. Het kostte heer Ollie enige moeite om in de morsige gedaante een dame te herkennen.

„U... eh... u moet nicht Livia zijn", stamelde hij.

„En wat zou dat?" riep de aangesprokene met schelle stem. „Wat sta je daar, kale zwerver?"

„Hij heeft geld!" riep Hoep uit zijn hinderlaag. Nicht Livia nam met één oogopslag de toestand op en hief toen haar koekepan op.

„Is het weer zover?" krijste ze. „Zitten julie weer op elkaar te schieten? Je weet, dat ik dat niet in de kamer wil hebben!"

Met deze woorden sprong ze naar voren en mepte de koperen pan in één beweging op de schedels van de neven. Het gaf een diep, galmend geluid en Heul en Hoep zakten met een zucht op de grodn.

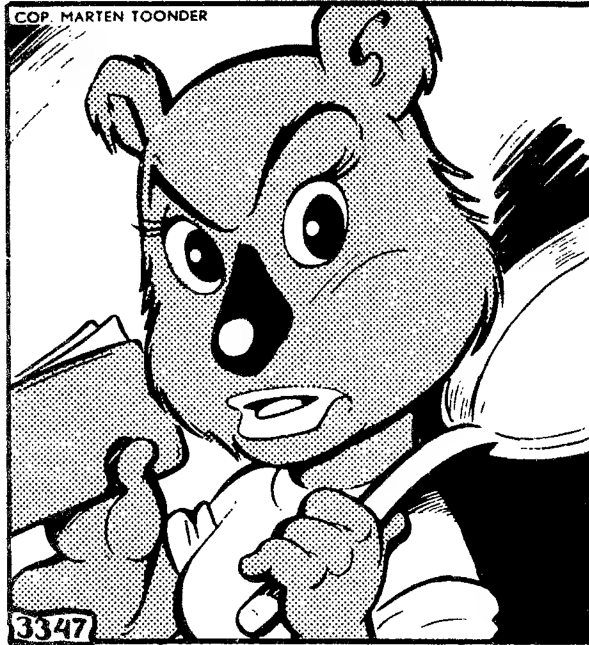
„Dat zal ze leren!" riep Olivia.

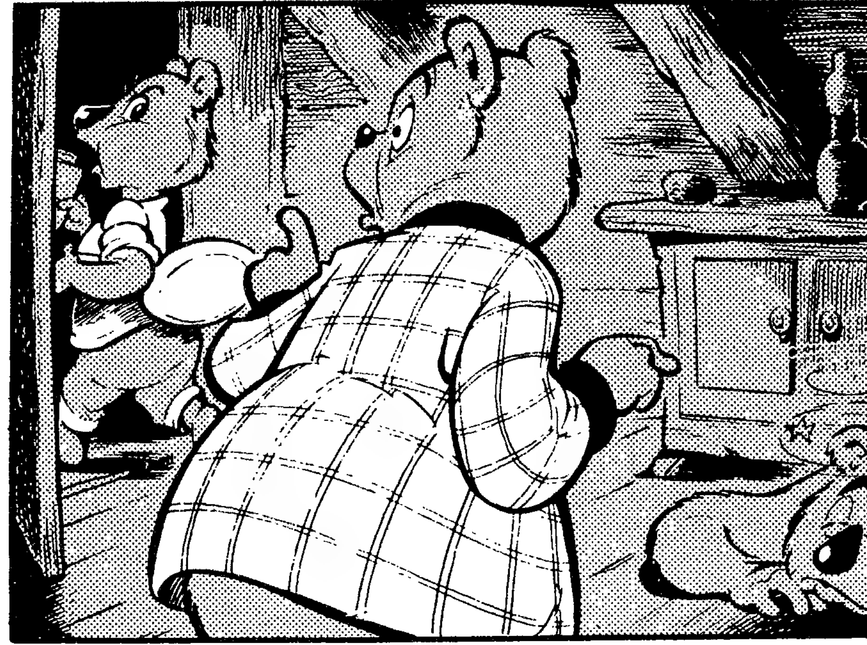
‚M-maar ze z-zijn bewusteloos!" zei heer Ollie ontzet. „U hebt ze enstig bezeerd!"

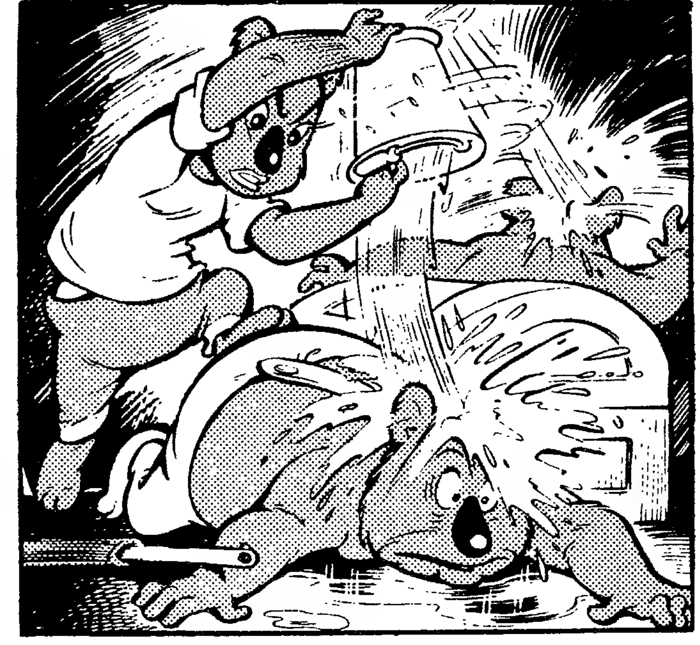
„Daar heb je hem ook nog!" hernam het meisje. „Je denkt zeker dat je hier een beetje herrie kunt komen maken. Geef die centen maar hier!" En ze rukte hem de portefeuille uit de krachteloze hand.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

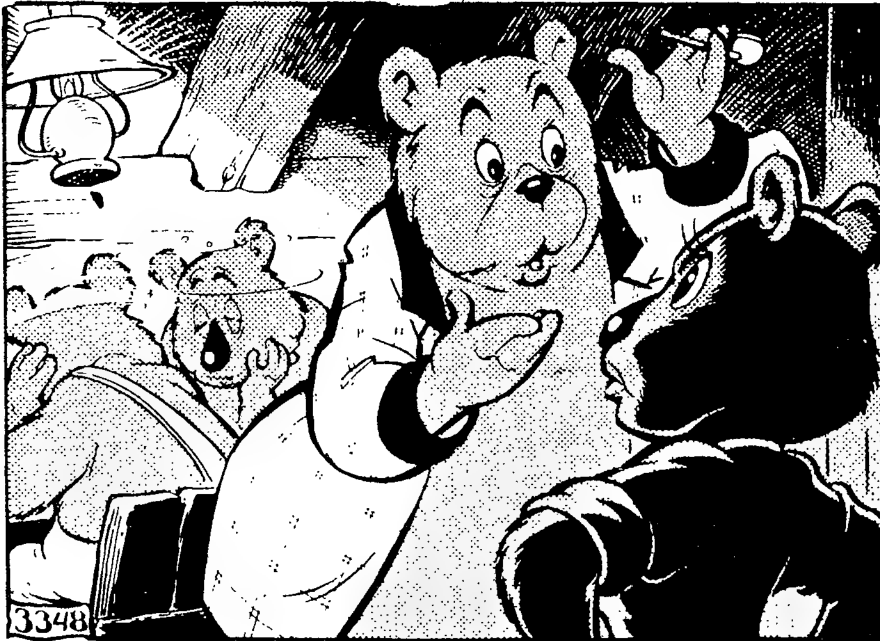

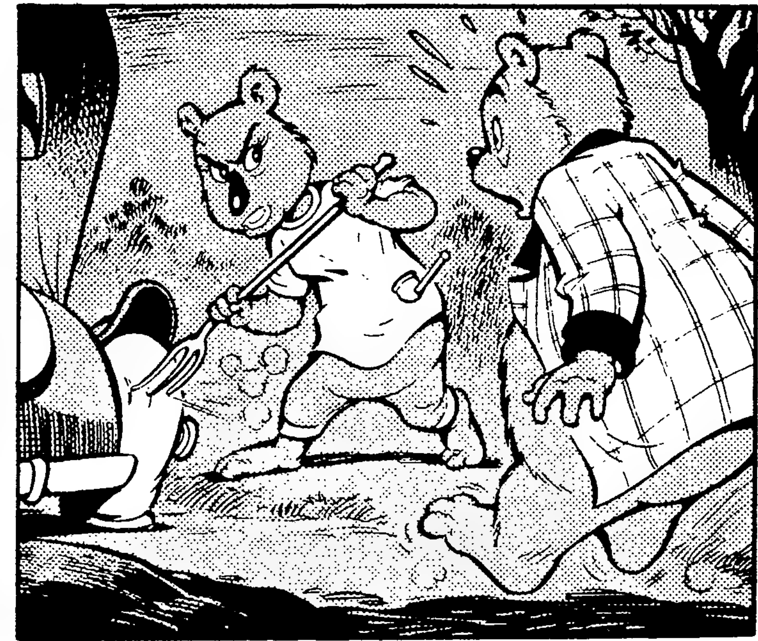
3347 „Ik heb je wel gehoord", zei nicht Olivia kijverig, „jij bent neef Ollie, hè? En je denkt, dat je hier een beetje ruzie kunt maken met wat geld, hè?"
„Geef mijn portefeuille terug, nicht!" zei heer Olie zo waardig mogelijk. „Ik kom hier om goed te doen..."
„In deze familie", riep Olivia, „wordt het geld door mij bewaard. Ik doe hier de huishouding en mannen zijn doordraaiers."
„Ik ben een heer en geen man", hernam heer Bommel. „Ik keur uw gedrag sterk af. U hebt zich mijn geld toegeëigend en u hebt uw broers bewusteloos geslagen!"
„Bah!" riep het meisje, een korte blik op de bewegingsloze gedaanten van Hoep en Heul werpend. „Ze doen maar zo om mij te sarren. Ik ken de wereld. Maar ik zàl ze!"
Ze verliet met bonkende schreden het vertrek om even later terug te keren met een emmer water. Voordat heer Olie begreep wat ze van plan was, goot ze het vaatwerk krachtig over haar broers leeg.
„Dat zal ze opknappen", riep ze uit. „Die zwakkelingen worden door ieder zuchtje omgeblazen. Mannen zijn waardeloos! Alleen maar goed om op elkaar te schieten!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3348 Hoep en Heul waren door de emmer water opgeschrikt uit hun bewusteloosheid. Lodderig sloegen ze de ogen op en krabbelden overeind. Ze wilden iets zeggen maar de aanblik van hun zuster bracht hen op andere gedachten. Met een zucht lieten ze zich achter de tafel neer waar ze tot een broeierig zwijgen vervielen.

„Ik geloof, dat u me niet begrijpt, nicht!" zei Heer Bommel. „Ik wilde u en uw broers enige levensvreugde bereiden en daarom kom ik u uitnodigen om mee te gaan naar Bommelstein.

Nicht Olivia nam hem met een koele blik op. „Kletspraatjes", stelde ze vast. „Wat zit daar achter? Zoiets doe je alleen maar om er zelf beter van te worden! Ik ken de wereld!"

„Ik meen het!" hield heer Ollie vol. „Ik wil alleen maar het goede! Mijn auto staat voor de deur en mijn geld staat tot uw beschikking."

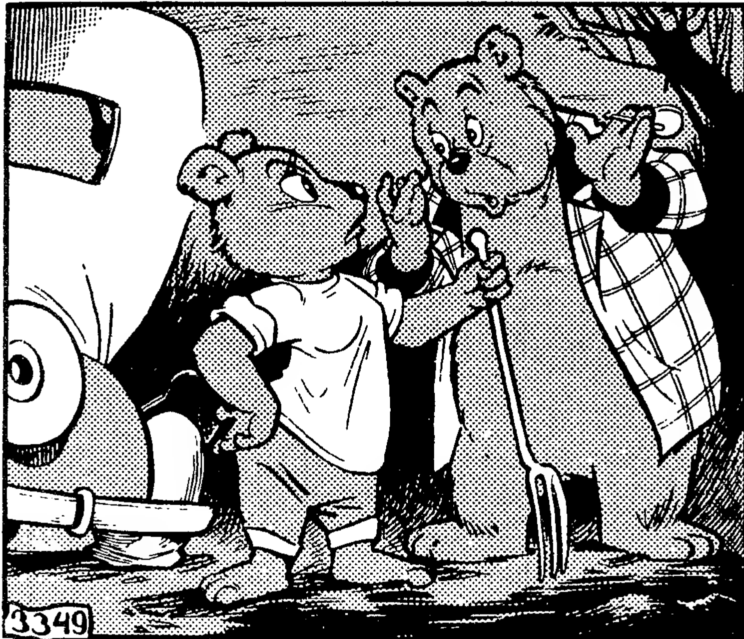
„Jouw geld heb ik in bewaring!" zei de nicht. „En dat houd ik tot ik weet wat je van plan bent! Maar die auto van jou wil ik wel eens zien!" Ze opende de buitendeur en liep de weg op.

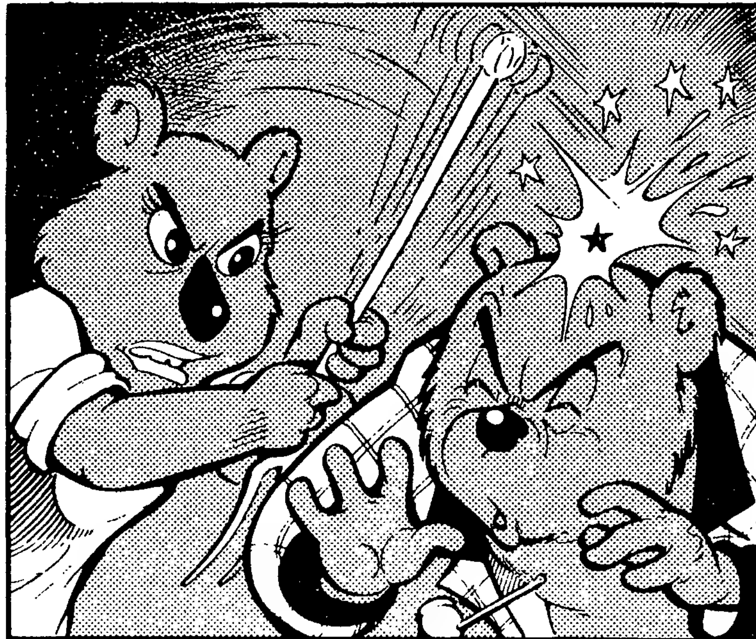
„Daar staat hij", zei heer Bommel, haar volgend, „het is een eenvoudige maar betrouwbaar voertuig. Een beetje klein misschien, maar met wat goede wil kunnen we er toch wel met z'n viertjes in."

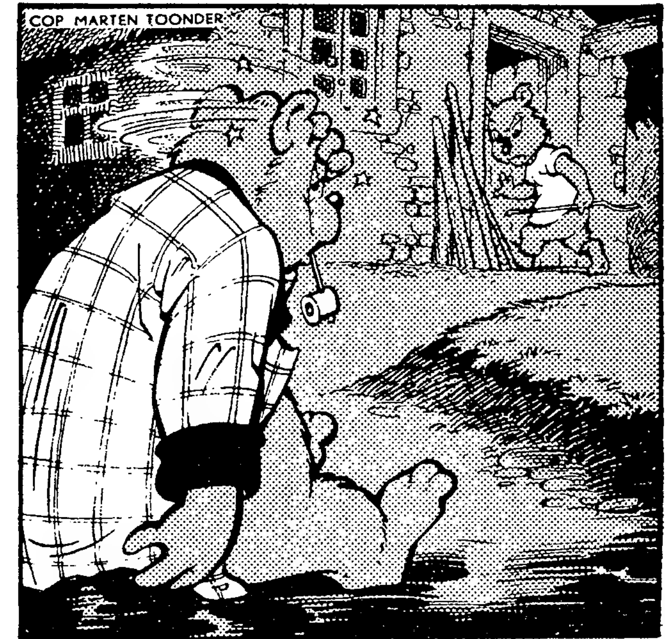
OlLivia stiet een schamper lachje uit. „Dat zou je wel willen!" zei ze. „Naar een afgelegen plekje rijden en ons dan beroven, hè? Ik ken de wereld. Maar het zit je niet glad!" Met deze woorden nam ze een mestvork op en stiet die krachtig in een der banden.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

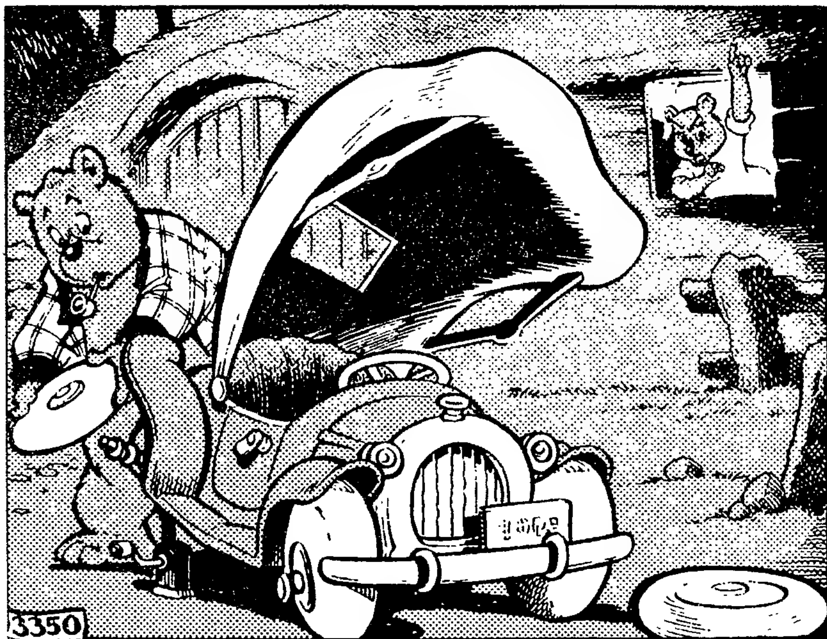

3349 Heer Bommel staarde ontdaan naar de leeggelopen band. „Maar nicht!" riep hij uit. „Waarom doet u dat? Waarom bent u toch zo achterdochtig? Waarom denkt u nu toch dat ik jullie zou willen beroven?" „Ik ken de wereld!" zei Olivia koeltjes.

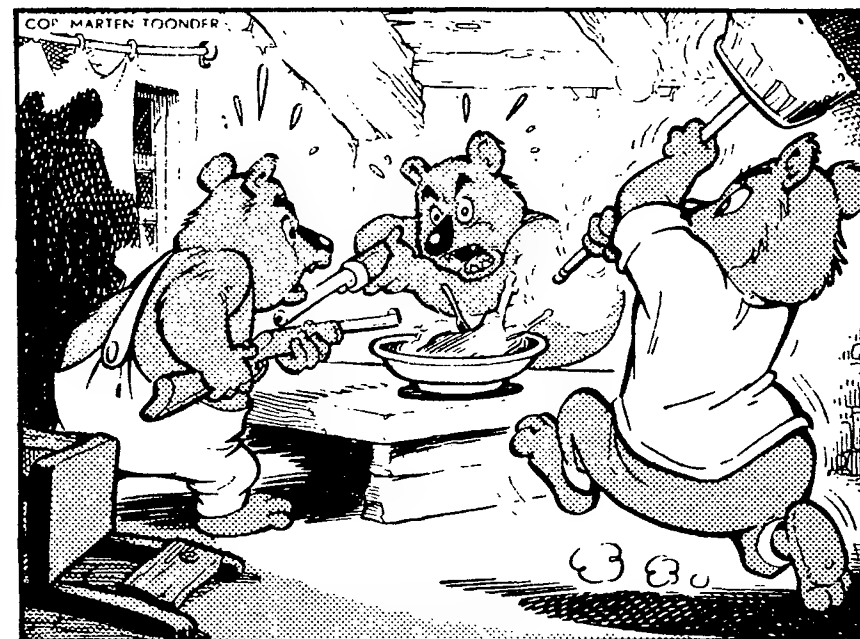
„Dat geloof ik niet", hernam heer Bommel, „want dan zou u weten dat geld geen rol speelt voor een heer van mijn stand. En daarom rooft hij niet. Bovendien hebben jullie immers niets!"
„Ah! Daar heb ik je!" krijste Livia. „Hoe weet je, dat we niets hebben? Gemene spion!" Met deze woorden sloeg ze hem krachtig met de steel van de mestvork op de schedel, zodat heer Ollie met een zucht ineenzakte.
„Dat zal je leren om je met je eigen zaken te bemoeien!", zei ze. Ze wierp haar gereedschap weg en stampte haar huis weer binnen.
Heer Bommel zat in de modder en keek haar versuft na. Toen wreef hij zich over het hoofd. „Wat vreselijk is dit alles", prevelde hij. „Wat een toestand voor een heer. En dat arme meisje. Wat moet die veel ellende hebben meegemaakt om zó te worden! Ach, hoe zal ik het ooit kunnen goedmaken!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3350 Heer Bommel begon moeizaam zijn reserveband om het wiel te leggen. En omdat zoiets geen eenvoudig werk is, was hij nog steeds bezig toen de avond reeds was gevallen. In de bouwvallige boerderij werd een venster geopend en nicht Olivia stak het hoofd haar buiten.

„Scheer je weg, kale lummel!" riep ze. „Sta je daar nu nog steeds? We willen toch niet bij jou logeren! Vergif in ons eten doen, hè. Ik ken dat!"

Heer Ollie gaf geen antwoord. Hij zuchtte smartelijk terwijl hij haastig zijn gereedschap inpakte en zich gereed maakte om in te stappen.

Doch plotseling klonk er een rauw geschreeuw uit het open raam, zodat hij zich schrikkend omdraaide. Het venster was nu verlaten zodat hij begreep, dat dit rumoer niet tot hem was gericht.

„Het zijn de neven", mompelde hij, „mischien hebben ze spijt gekregen. Ze zullen hun zuster haar ruw gedrag jegens mij verwijten!"

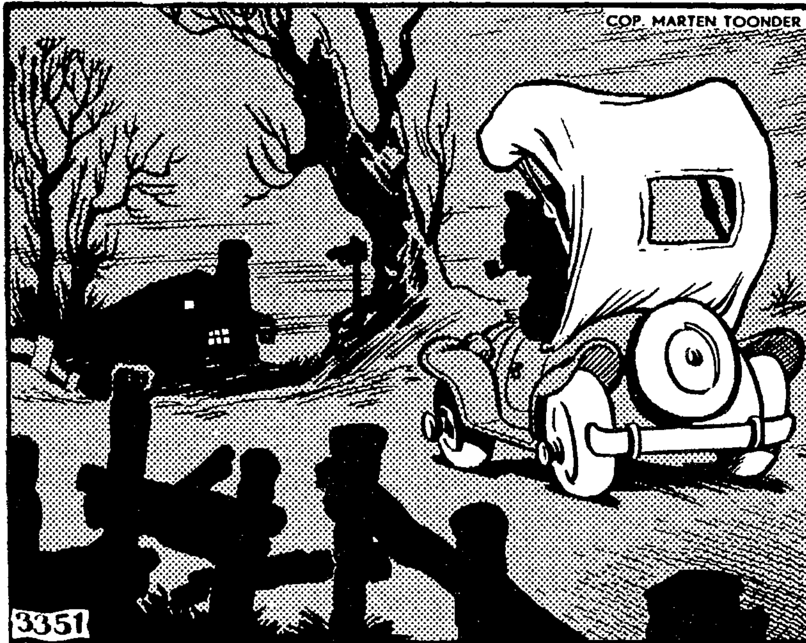
Hoopvol naderde hij het huis. Maar helaas, toen hij een blik naar binnen wierp zag hij dat het anders lag. Heul en Hoep stonden met de geweren in de aanslag tegenover elkaar over een schaal met dampend eten gebogen.

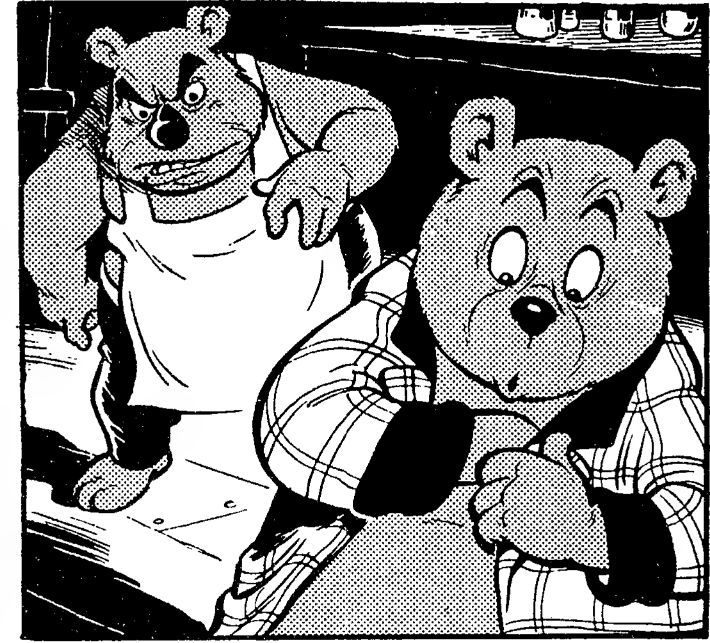
„Ik heb je wel in de gaten!" bulderde Hoep. „Jij wilde de kluif eruit halen. Ik zag het wel. Ik ken de wereld!"

„Dat wou je zelf!" schreeuwde Heul, met zijn wapen zwaaiend. Nicht Livia hief een daartoe gereed staande bezem op om een eind aan de twist te maken. Doch heer Ollie wachtte het verloop niet af. Diep terneergeslagen liep hij naar zijn auto toe en reed weg.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3351 Heer Bommel reed in een droevige stemming de weg op. „Hoe moet ik mijn familieleden nu helpen?" dacht hij. „Ze vertrouwen mij niet, dat is wel duidelijk! En al het goede dat ik doe maakt het alleen maar erger. Ach, ze moeten wel veel geleden hebben om zo onaardig te kunnen zijn. Maar ik mag ze niet in de steek laten, als heer zijnde. Daarom zal ik hier in de buurt mijn intrek nemen in een eenvoudig maar degelijk hotel. Dan kan ik een oogje in het zeil houden."

Zo gedacht, zo gedaan. Heer Bommel stuurde zijn voertuig in de richting van het gehucht Muntjebol en nu kreeg hij al spoedig een herberg in het oog.

Het was hotel 'Jachtlust', dat gedreven werd door een zeker Krelle Bommel.

„Dat moet dus óók familie zijn," dacht heer Bommel verrast, toen hij het uithangbord las. „Het is toch aardig om te merken dat men als Bommel niet alleen staat in de wereld. Misschien kan deze neef mij helpen om de anderen te helpen, als iemand begrijpt wat ik bedoel!"

Maar ach, dat viel tegen. Toen heer Bommel zich opgeruimd bekend had gemaakt en een goed maal bestelde, keek de waard hem slechts knorrig aan.

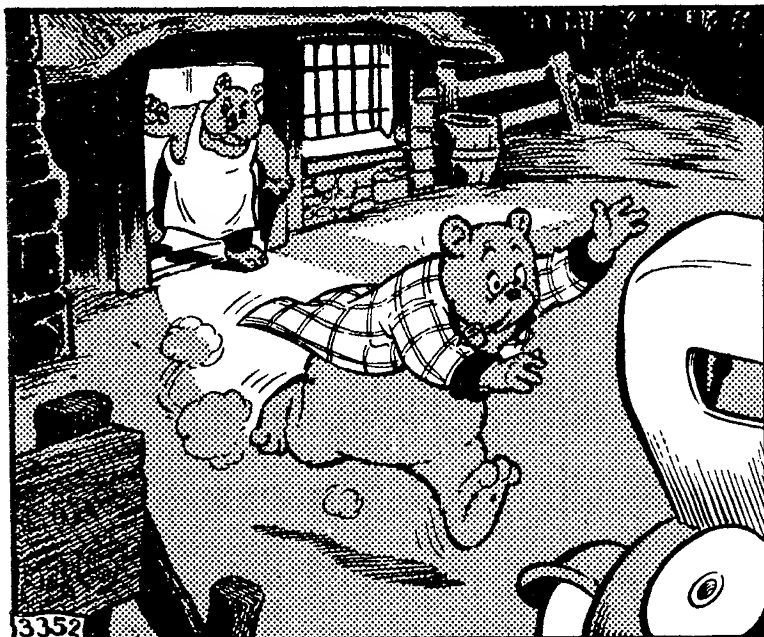
„Een goed maal?" herhaalde hij. „En zeker nog slapen ook? Het je wel geld bij je?"

„Natuurlijk!" zei heer Ollie verontwaardigd. „Geld speelt geen rol. Ik heb....."

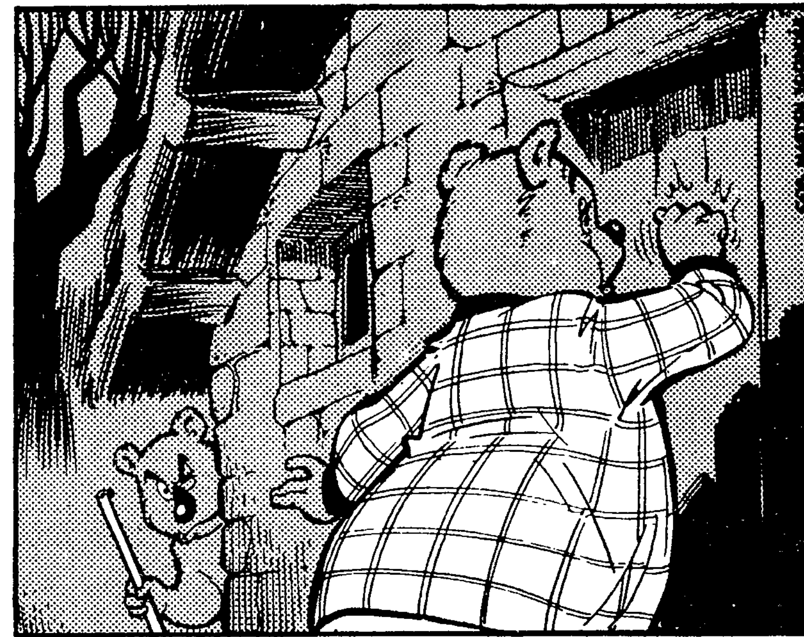
Doch toen verbleekte hij. Hij had zich herinnerd, dat nicht Livia zijn portefeuille in bewaring had genomen. En terwijl hij nu zenuwachtig zijn zakken nagezocht, kwam de herbergier achter zijn tapkast vandaan, terwijl hij dreigend gromde: „Net wat ik dacht! Allemaal smoesjes! Maar ik ken de wereld!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

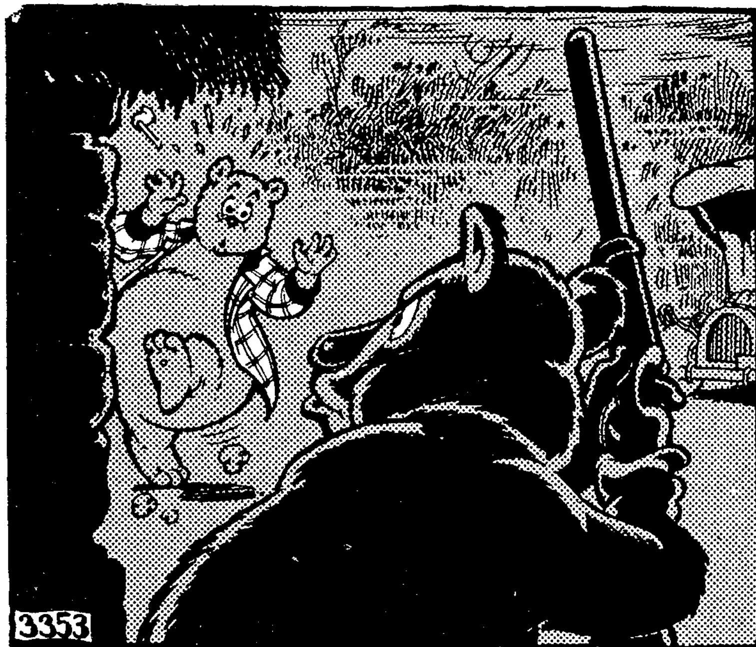

3352 Heer Ollie voelde vergeefs zijn zakken na. Hij vond echter geen cent en omdat de waard nu duidelijk een dreigende houding aannam, vluchtte hij naar buiten, de nacht in.
„Klaploper!" riep de herbergier hem na. „Maak dat je weg komt! Ik moet jouw soort niet! Ik ken de wereld!"

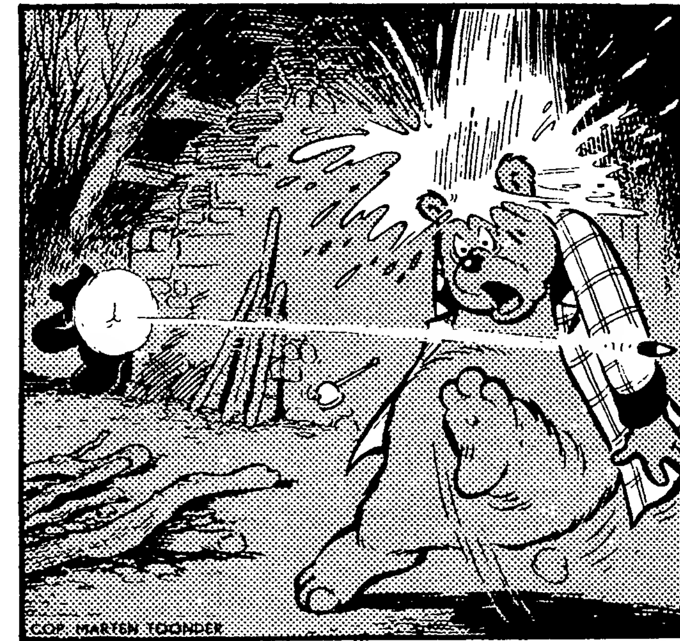
Heer Bommel startte zijn motor en reed weg. Hij was diep teneergeslagen. Geen wonder! Een ander zou nu de moed verloren hebben en naar huis zijn gegaan zonder zich verder iets aan zijn ondankbare familie gelegen te laten liggen. Maar zo is heer Ollie niet.
„Ik ga terug naar de kinderen van wijlen mijn oom," zo prevelde hij, „ze zijn argwanend en verbitterd, maar ze zullen mij toch niet bij nacht en ontij buiten laten staan? Tenslotte heeft nicht Livia mijn portefeuille in bewaring en dat geeft verplichtingen, zeg nu zelf!"
Deze gedachte gaf hem moed. Hij stuurde de Oude Schicht door de modder en duisternis, totdat de bouwvallige boerderij opnieuw in het zicht kwam. Heer Bommel stapte uit en klopte aan. Er hing een diepe stilte om het huis. Een kille wind joeg de nevelslierten langs de drassige bodem en deed het houtwerk piepen.
Maar binnen klonk geen geluid en er werd ook niet open gedaan.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

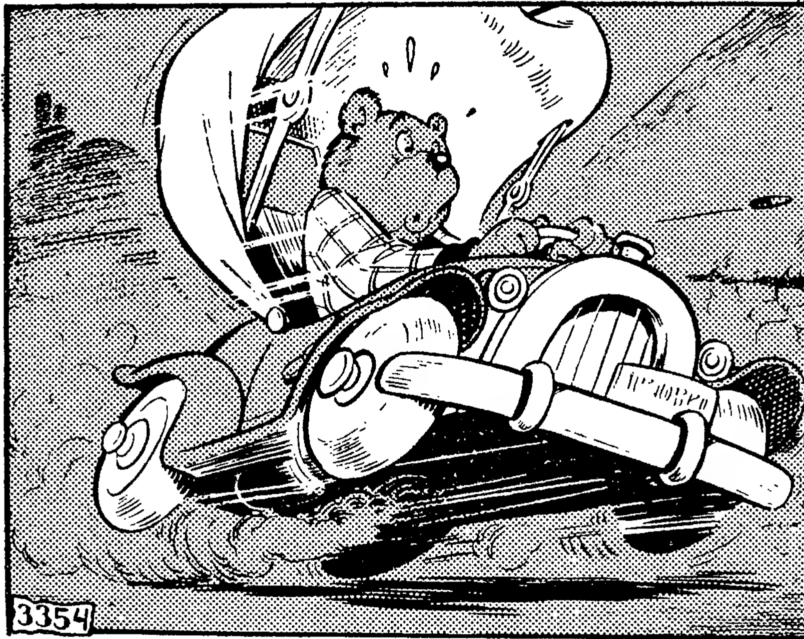

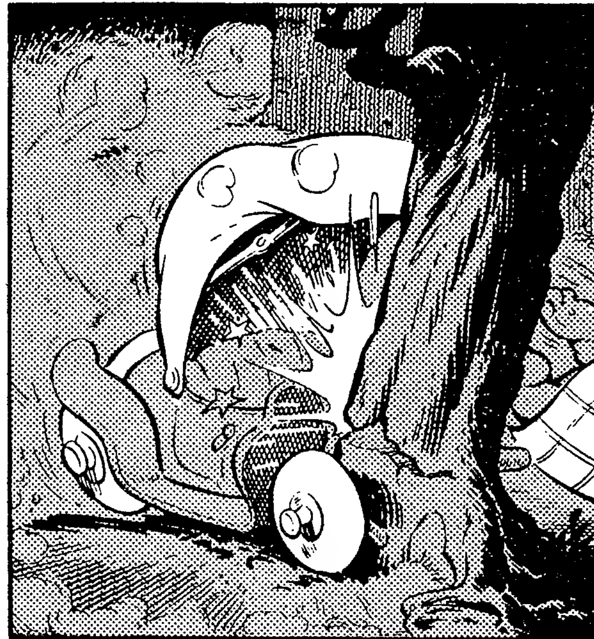
3353 Heer Bommel klopte enige tijd vergeefs op de deur en hij wilde net op zoek gaan naar een andere ingang toen een rauwe stem de stilte verbrak.
„Wat moet dat?" snauwde de stem. „Moet je ons nu ook nog uit de slaap houden met dat gebons? Wij houden niet van dat stadse getreiter, hoor! We kennen de wereld, maak dat je wegkomt!"

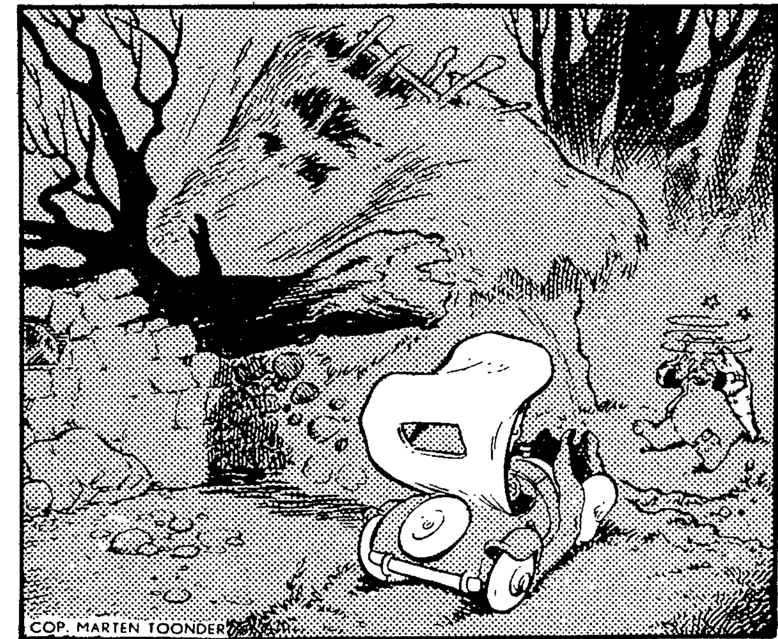
„Ik kom onderdak vragen," zei heer Bommel. Hij was erg geschrokken, maar dat liet hij niet merken. „Het is nacht en het is koud," voegde hij er zachtmoedig aan toe. „Je kunt mij, een volle neef, toch niet zo buiten laten staan?" „Ook dàt nog!" riep de ander, (het was neef Heul, zoals de oplettende lezertjes zullen hebben gezien). „Klaploper! Bedelaar! Scheer je weg!"
„In dat geval," zei heer Ollie waardig, „sta ik er op om mijn portefeuille terug te krijgen. Die heeft nicht Olivia mij afgenomen!"
Doch nu werd neef Heul in ernst boos. „Ha! Nu heb ik je door!" snauwde hij. „Dat is een mooie manier van cadeautjes geven! Geld speelt geen rol, zei je. Mijn geld is voor jullie, zei je! Bah! Het is maar goed, dat ik de wereld ken!"
Met deze woorden zocht hij dekking in de hoek en loste een schot.
Heer Bommel deinsde met een gil achteruit. Doch nu werd hij getroffen door een straal ijskoud water, die vanuit een dakvenster op hem neer kletterde.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3354 Heer Bommel had er nu genoeg van. Terwijl de schoten van neef Heul door de nacht daverden, sprong hij in zijn auto en gaf gas. Hij was van plan om naar huis te gaan. In de veilige beslotenheid van Bommelstein zou hij het doorgemaakte leed kunnen vergeten, zo meende hij en daarom zette hij er flinke vaart achter.

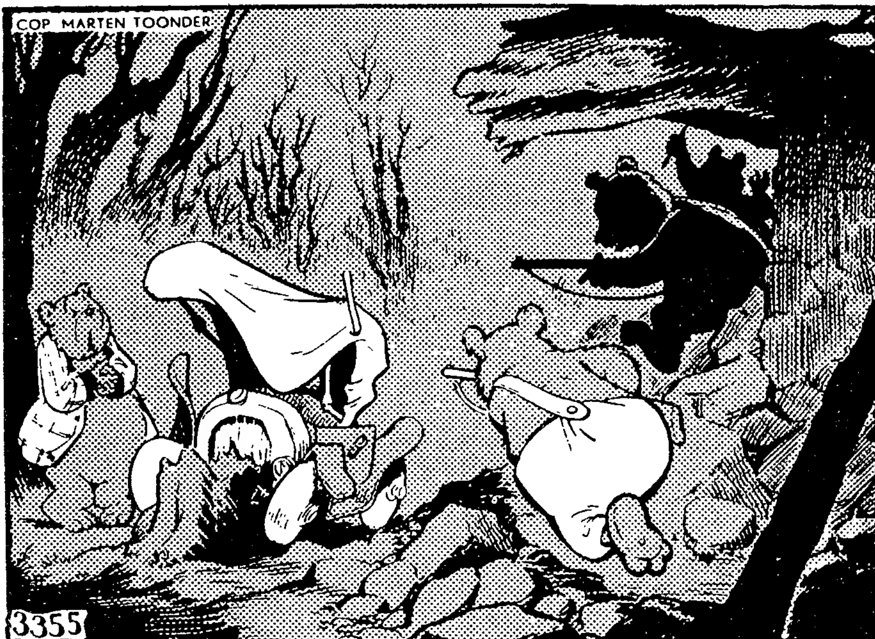
Maar ach, door de schrik en de emoties keek hij niet goed waar hij reed. Bij het ronden van de hoek slipte zijn voertuig in de modder en nu kwam hij met een zware klap tegen een boom terecht, die daar naast de weg stond. Het was een oude eik, die in de drassige bodem wat voos was geworden. Het hout was tegen de schok niet bestand en knapte vlak boven de wortel af. Nog even bleef de stam zwaaiend staan, doch toen stortte hij omlaag, precies op het dak van het bouwvallige boerenbedrijfje. Heer Bommel was uit zijn auto geslingerd zonder zich ernstig te bezeren, want daarvoor was de grond te drassig. Wat duizelig en geschokt richtte hij zich op in een zittende houding en gluurde door zijn vingers naar het toneel.

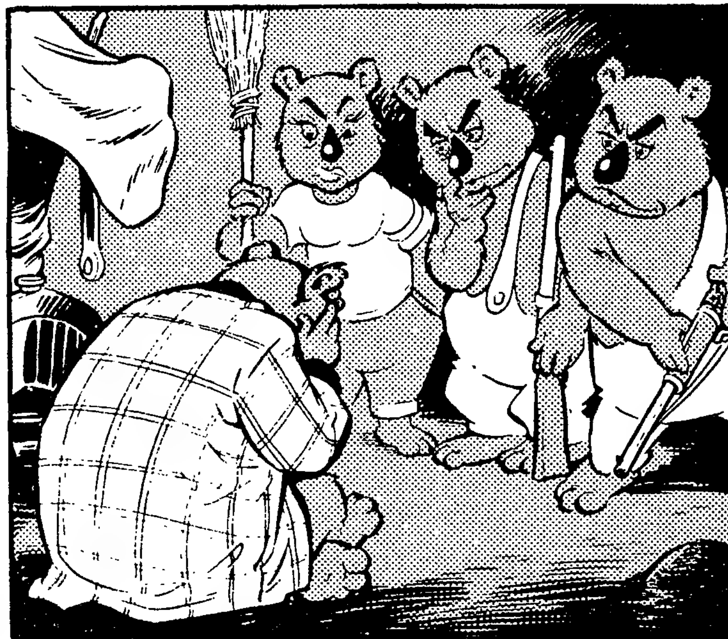
Hij sliet een kreunend geluid uit.

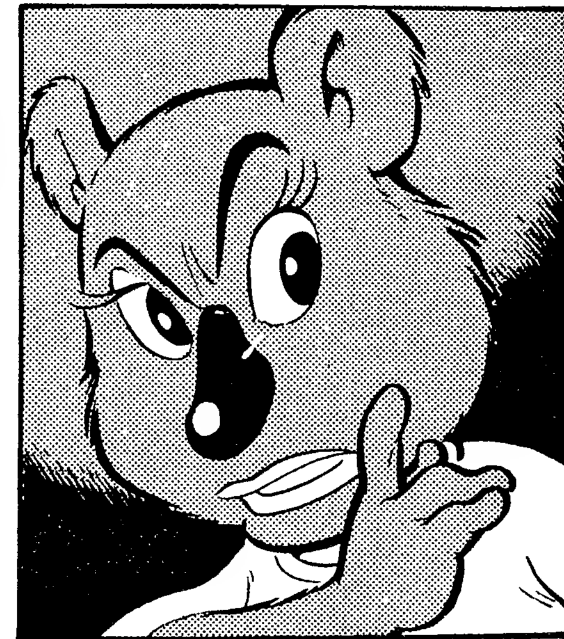
„Ook dat nog," prevelde hij. „Alles kapot! Wat gaat er nu gebeuren?"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

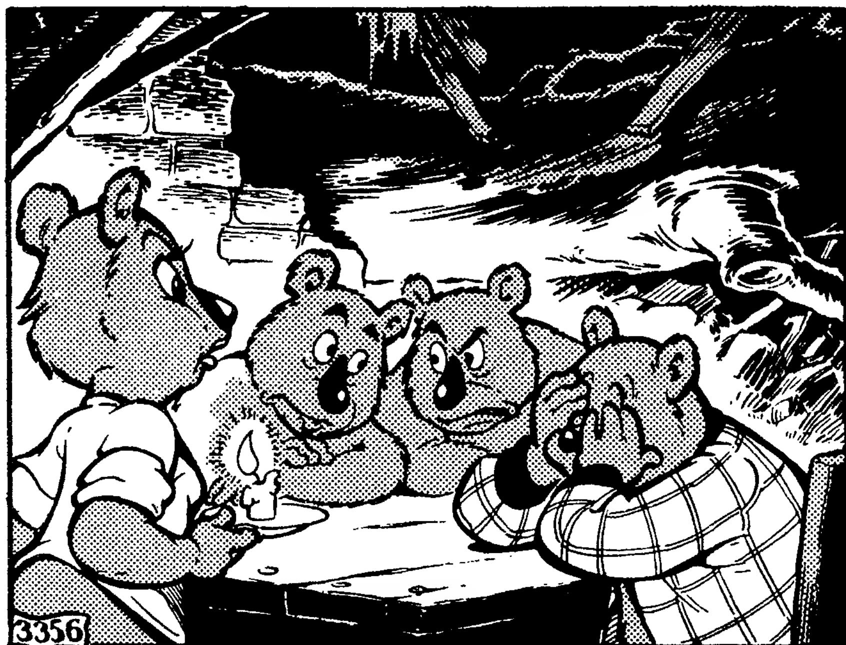

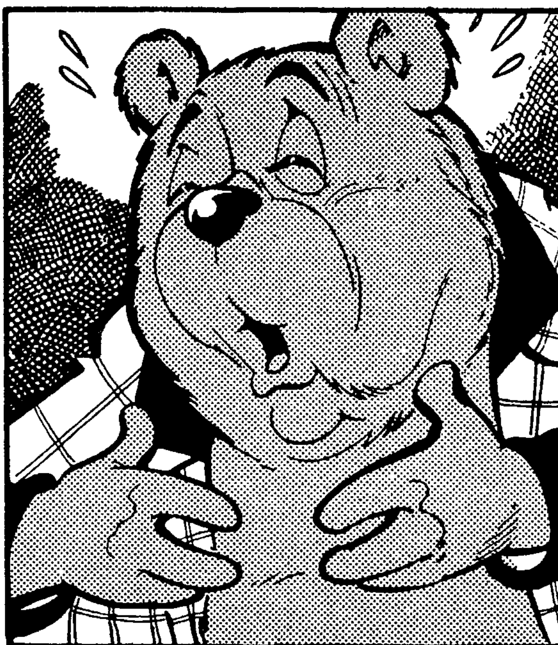
3355 Heer Bommel was zó geschokt door het gebeurde, dat hij zwijgend en handenwringend naar de ruïne stond te staren toen de neven en nicht Olivia naar buiten kwamen rennen.
,,H-het was een ongeluk!'' Stamelde hij. ,,Ik heb het niet expres gedaan, echt niet!''
Hij deinsde wat terug voor de aanstormende familie, doch nu gleed hij uit in de vette modder, zodat hij petsend op de grond belandde.
Daar zat hij nu weerloos op de wraak te wachten, maar tot zijn verbazing bleven nicht en neven besluiteloos om hem heen steen.
Toen heer Ollie tussen zijn vingers door naar hem keek, zag hij zelfs een peinzende blik op hun gezichten en Olivia had iets zachtmoedigs over zich toen ze zei: ,,Een knap stukje werk! Hij heeft het grondig gedaan, toch wel een echte Bommel, geloof ik!''

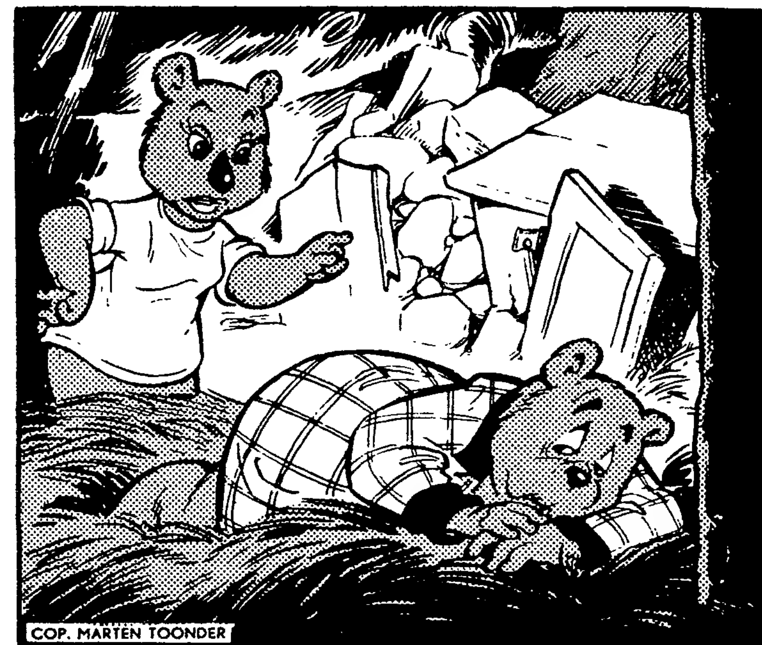
,,Ik dacht dat hij een sukkel was,'' zei Heul vol berouw, ,,daarom heb ik op hem geschoten!''
,,Stom vanje,'' zei Livia. ,,Je had de wereld beter moeten kennen. Hij is wel degelijk een echte argwaner, die niet met zich laat spotten. We hadden hem wat meer kunnen vertrouwen, maar nu is het te laat!''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3356 De familieleden hielpen heer Bommel overeind en geleidden hem het huis binnen. Daar zat hij even later tussen zijn nicht en zijn neven aan de tafel. Het licht van de olielamp flakkerde, want het tochtte erg door de ingestorte muren en de takken van de eikeboom die dwars door het vertrek lag, trilden in de wind.

„Hij heeft de zaak goed aangepakt,'' zei neef Heul. „Er is hier weinig meer heel. Het is een knap stuk werk!''

„Hij is een echte argwaner!'' zei nicht Olivia met gepaste familietrots. Doch nu werd het heer Bommel te veel.

„Ik ben geen argwaner!'' riep hij bewogen uit. „Ik ben per ongeluk tegen die boom aangereden. Heus, ik kon het niet helpen! Maar ik zal alles goed maken. Ik zal jullie tonen, dat ik niet zo slecht ben als jullie denken!''

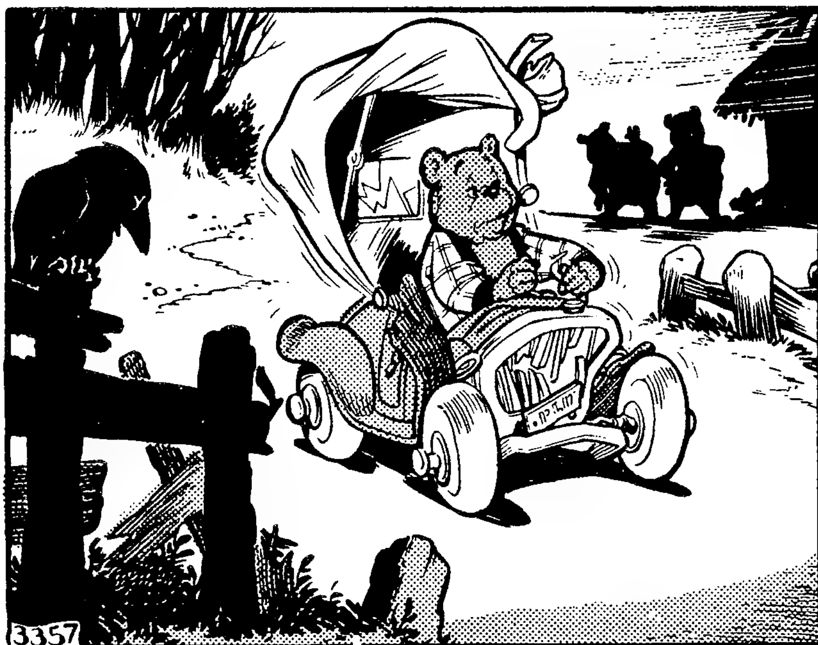
„Ik vertrouw hem nog niet!'' zei neef Hoep somber. „Ik ken de wereld en dat gepraat over goed maken bevalt me helemaal niet!''

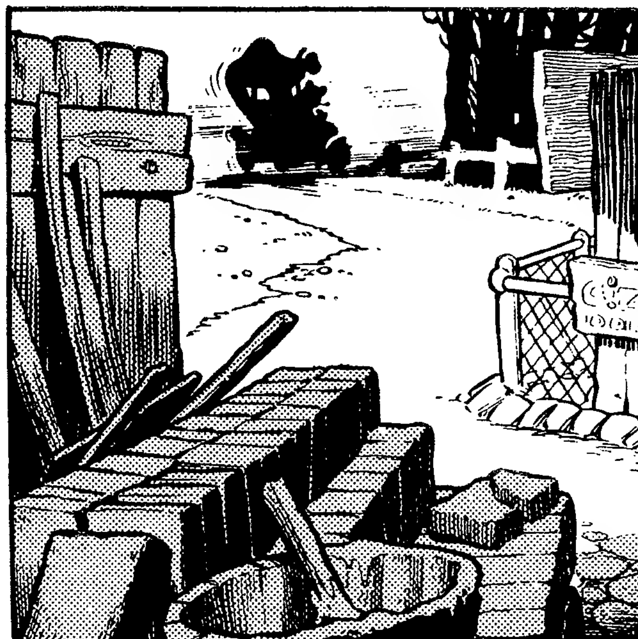
„In ieder geval,'' verklaarde nicht Livia, „mag hij vannacht hier slapen. Kijk, daar in de hoek ligt wat stro. Maak het je maar gemakkelijk, neef!''

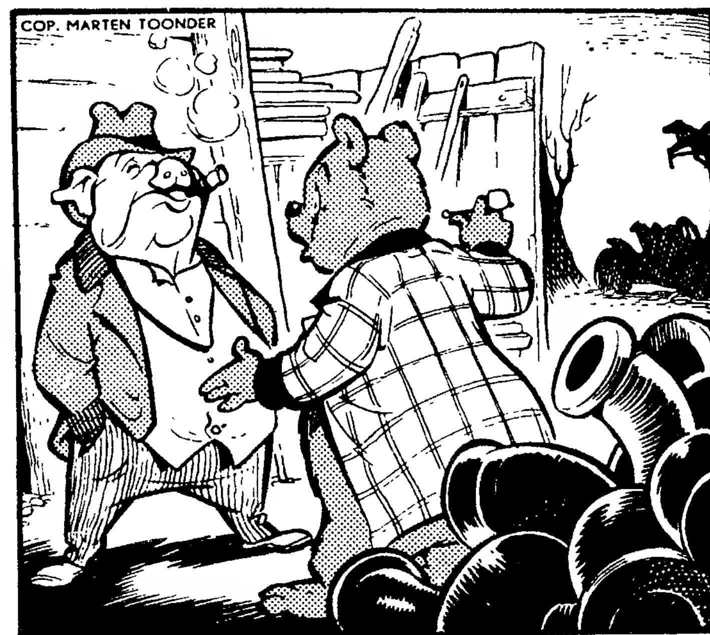
Heer Ollie wilde nog wat in het midden brengen, maar hij bedacht zich. Met een vermoeide zucht strekte hij zich op de vloer uit en schikte het stro om zich heen.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3357 Toen heer Bommel de volgende morgen in zijn gekreukelde Oude Schicht wegreed, oogden zijn familieleden hem na. „Heb je ooit zo'n schavuit gezien?" vroeg Heul met iets van bewondering in zijn stem. „Gooit ons huis in elkaar en slaapt op ons stro. En het gekke is, dat we hem zo maar laten gaan."

„Och, wij Bommels zijn goede verliezers," zei Hoep. „Dat komt, omdat wij de wereld kennen. Want als je de wereld kent, verwacht je niet veel goeds en dan kan het ook niet tegenvallen."

„Toch heb ik het idee, dat we hem nog zullen terugzien," zei Heul peinzend. „Hij is nog wat van plan, want hij praat steeds maar over goedmaken."

„Ja, we moeten oppassen," gaf Hoep toe. „Maar de volgende keer komt hij er niet zo gemakkelijk af."

Heer Ollie wist niets van deze slechte gedachten. „Die arme wezen zijn eigenlijk in- en in goed," prevelde hij, al rijdend. „Ruwe bolsters en blanke pitten. Hier ligt een mooie taak voor een heer van mijn stand. Geld speelt geen rol en dan kan men zo heel stilletjes zo veel goeds doen."

Hij stapte uit zijn voertuig en liep met een mooie glimlach het aannemersbedrijf van de gebroeders Loosgoed binnen.

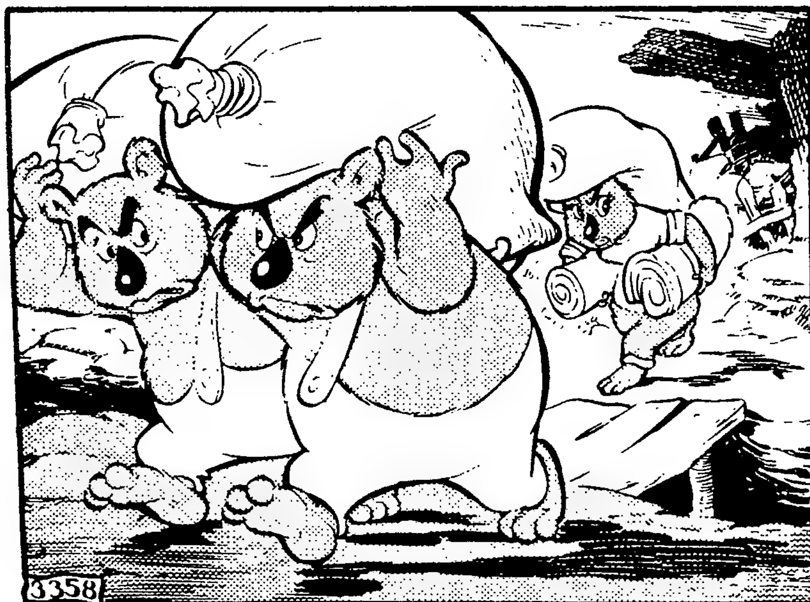
„Ik wil een boerderij laten bouwen," sprak hij. „Een modelbedrijf, u weet wel. Het beste is nog niet goed genoeg!"

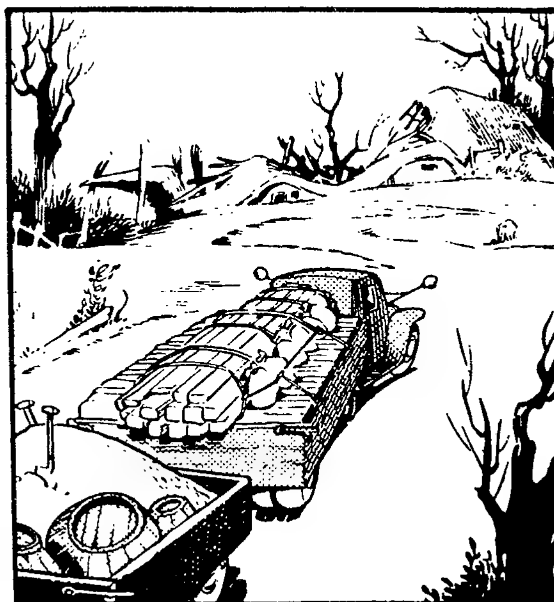
„Dat kan," zei de aannemer, „maar dat wordt zwart werk. Ik moet voor zoiets een dubbele prijs rekenen."

„Goed," hernam heer Bommel. „Dat is redelijk."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3358 Het is duidelijk, dat de neven en nicht Livia niet in de ruïne konden blijven. De lente stond voor de deur en het was te voorzien, dat de bouwval geheel in zou storten onder het geweld van de regens en de stormen van dat seizoen.

Daarom pakten ze hun schamele bezittingen in enkele zakken en verlieten de woning. Droevig waren ze er niet onder, want ze kenden de wereld en verwachtten dus geen goeds. Maar wel zonnen ze op een plan om neef Ollie boete te laten doen.

„Dat beetje geld dat ik hem heb afgenomen is net genoeg om een poosje in oom's herberg te kunnen wonen," zei nicht Livia. „Maar over een maand zet hij ons weer op straat en wat dan?"

Ze wist natuurlijk niet, dat heer Bommel al aan het zorgen was. Want nauwelijks was het vervallen gebouw verlaten of daar naderde reeds een auto met bouwmaterialen van de firma Loosgoed.

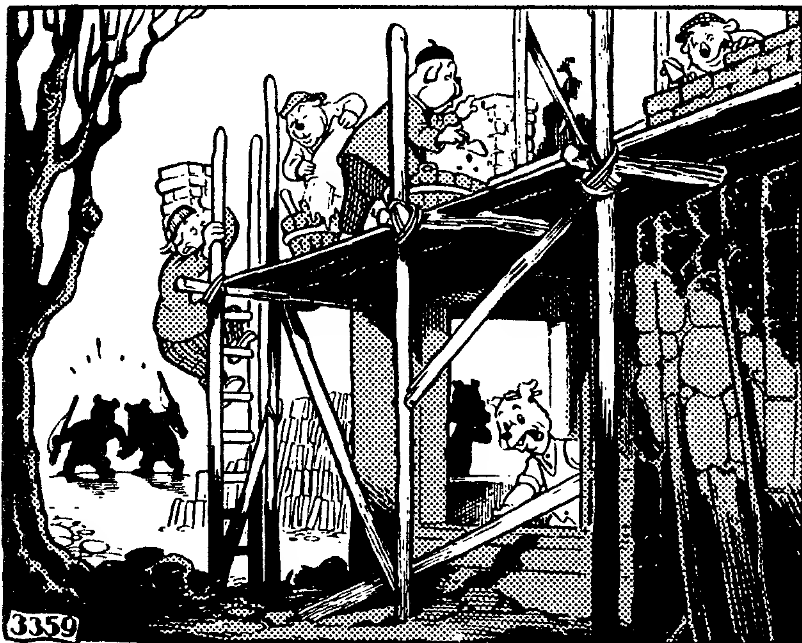
„Kijk, hier is het," zei heer Ollie. „Dit boerenbedrijf is een beetje kapot. Er is een boom op gevallen en zo."

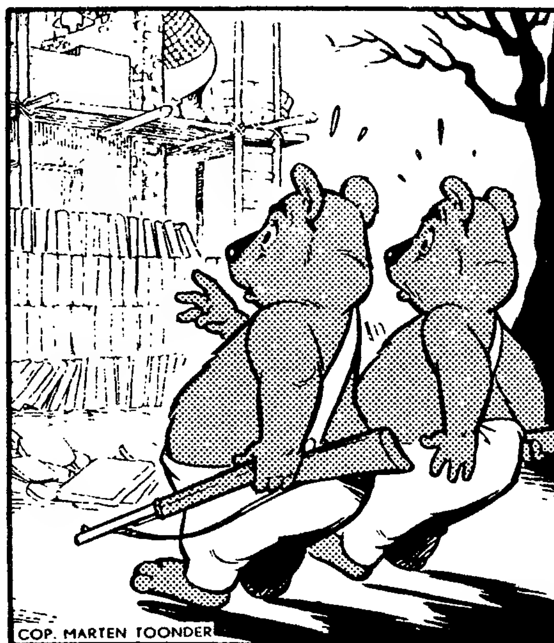
„Waardeloze sloop," beaamde de aannemer. „Dit moet tegen de grond."

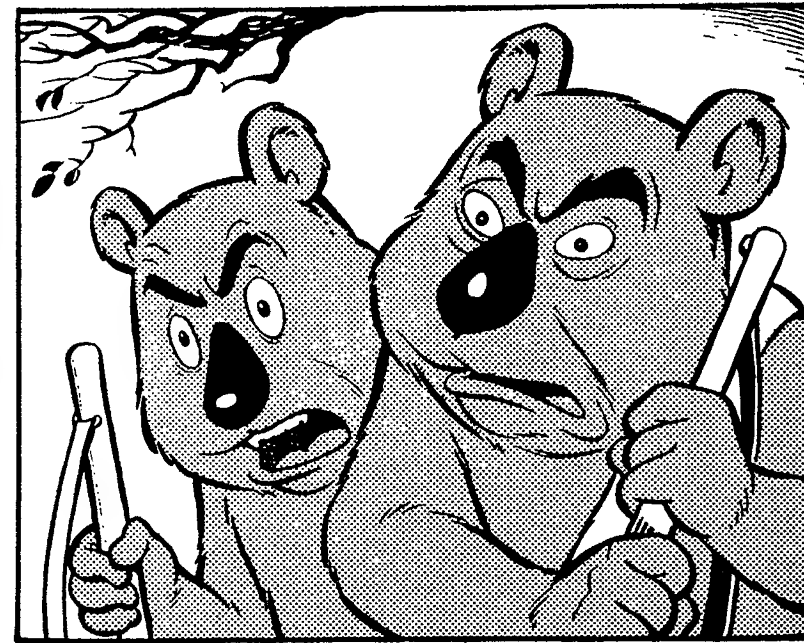
„Juist," hernam heer Bommel. „En daarna moet u op deze plek een modelboerderij zetten. Zo vlug mogelijk, hoor! Er is haast bij!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3359 Heer Bommel was naar huis gegaan. Hij meende, dat het beter was om zich niet aan zijn familie te laten zien totdat de verbouwing gereed was.

Dan kan ik hun bewijzen, dat het mij ernst is met het goedmaken,'' sprak hij tot zichzelf.

Zo zat hij nu dus op Bommelstein en kortte zich de tijd met het lezen van goede boeken, terwijl de firma Loosgoed met grote voortvarendheid het oude boerenbedrijf sloopte en er een modelboerderij voor in de plaats zette. Deze bezigheden bleven natuurlijk niet onopgemerkt.

De neven Hoep en Heul, die op een keer een achtergelaten bereklem kwamen halen, keken met grote verbazing naar de drukte op hun terrein.

,,Wat moet dat?'' gromde Hoep argwanend. ,,Richt je geweer, Heul. We gaan die troep hier wegschieten!''

,,Hier zit neef Ollie achter,'' bromde Heul. ,,Ja, ja! Dat was dus zijn opzet. Ons uit het huis sarren en er dan zelf gaan wonen! Heb je ooit zo'n schurk gezien?''

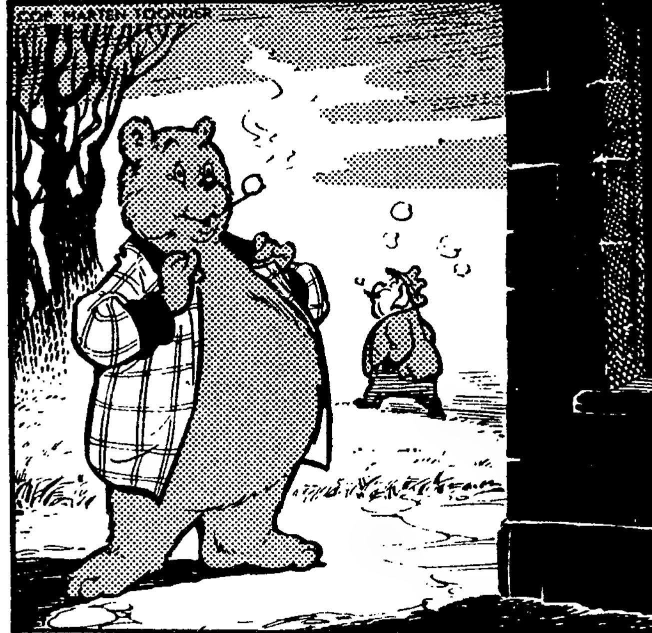
,,Och ja,'' zei Hoep, ,,ik ken de wereld! Richt je geweer, Heul! We gaan...''

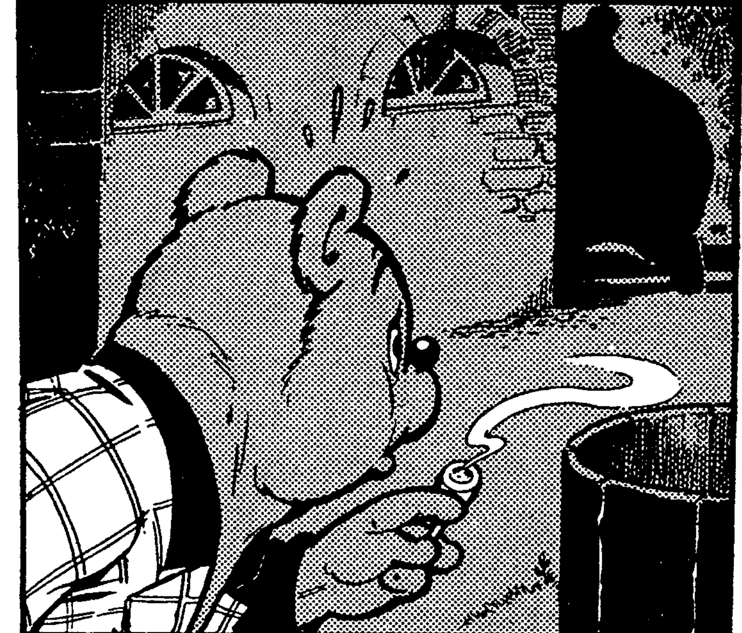
,,We gaan niks!'' zei Heul. ,,Laat die lui hier maar bouwen. Het is veel leuker om iets te doen, als alles afgerond klaar is! Ik heb een plan. We zullen die rekel eens een lesje geven. We zullen hem eens laten zien hoe de wereld is!''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

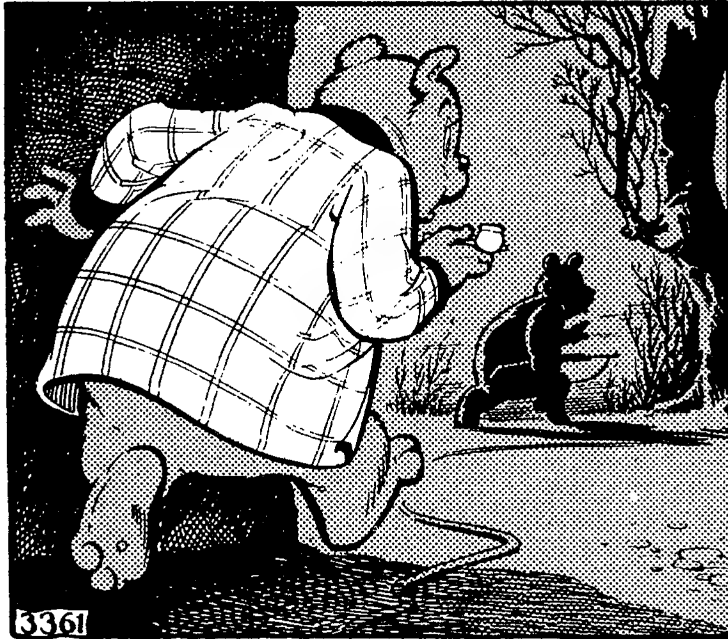

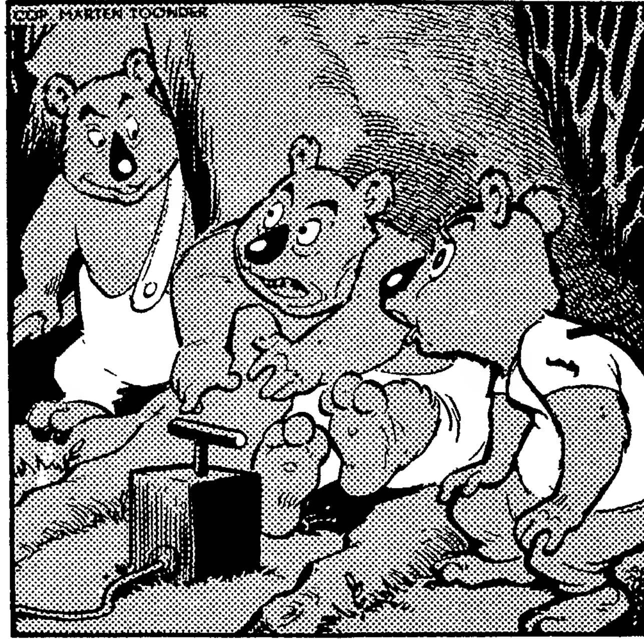
3360 Op een dag was het bouwwerk klaar. Heer Bommel kreeg een telefoontje van de aannemer en reed in zijn inmiddels herstelde auto ter plaatse.
Tegen het vallen van de avond bereikte hij het gehucht Muntjebol, waar zijn aandacht onmiddellijk getrokken werd door het frisse, moderne boerenbedrijf.
„Het voldoet aan alle eisen des tijds," zei de heer Loosgoed trots. „Kosten noch moeiten zijn gespaard om er iets bijzonders van te maken. Maar u zult het wel op de nota vinden."
„Geld speelt geen rol," zei heer Bommel geroerd. „Hier is iets moois tot stand gebracht! Nu kunnen de neven oppassende boeren worden, in plaats van argwaners. Want dat is geen beroep voor een Bommel, wat u?"
De bouwer gaf dat gaarne toe. Daarop nam hij afscheid, zodat heer Ollie alleen bij het kloeke gebouw achterbleef.
De ondergaande zon wierp roze glanzen op het pleisterwerk en een zachte lentewind ritselde in het prille lommer.

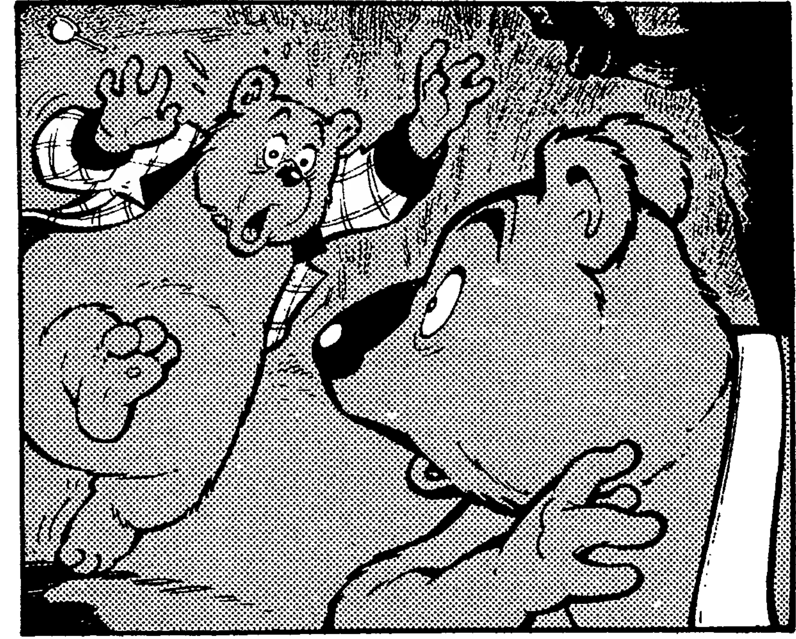
„Hoe heerlijk is dit alles," prevelde heer Ollie voor zich heen. „Ach, ik verheug me nu al als ik aan de gezichten van die arme kinderen denk. Wat zullen ze blij zijn! Nu zullen ze dan eindelijk merken, dat de wereld nog niet zo slecht is!"
Hij keerde zich om en nu werd plotseling zijn aandacht getrokken door een donkere gedaante die om het huis sloop.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

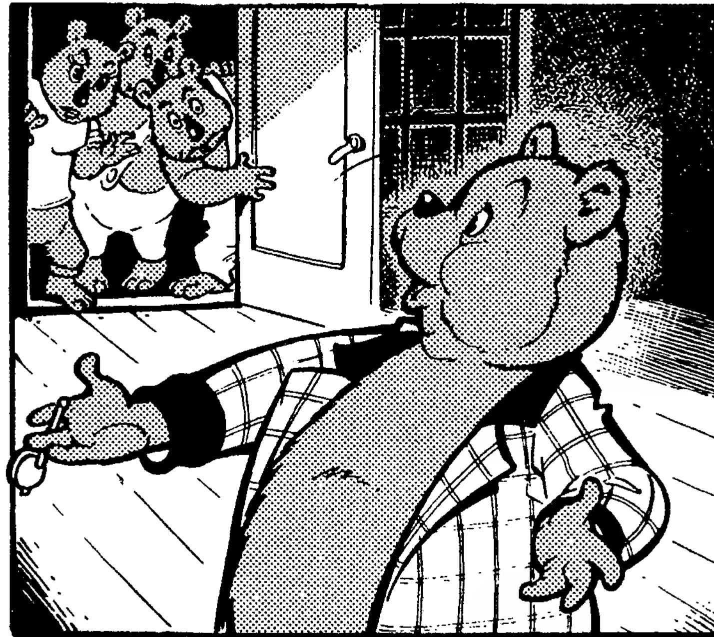
3361 Heer Bommel keek geschrokken naar de donkere gestalte die hij in de schaduwen zag bewegen.
„Het lijkt neef Heul wel", prevelde hij. „Wat zou die daar doen? Het is jammer, dat hij het huis al gezien heeft want nu is het geen verrassing meer. Ik zal hem stilletjes nagaan, want misschien is hij verlegen. Ach ja, zoveel goedheid zullen de arme kinderen niet verwacht hebben; ze weten natuurlijk niet hoe ze me moeten bedanken!"
Vervuld van deze en dergelijke gedachten sloop heer Ollie achter Heul aan en zo geraakte hij achter het huis waar nog enkele oude bomen stonden. Daar zaten Hoep en Livia bij een klein toestelletje dat gebruikt wordt om dynamiet tot ontploffing te brengen.
„Is alles klaar?" vroeg Hoep.
„Alles", zei Heul. „De lading ligt in de kelder en neef Ollie staat zijn huis te bewonderen, de schurk!"
„Fijn!" riep nicht Livia vals, „dan zullen we hem iets te bewonderen geven. Vooruit Hoep, laat de zaak ontploffen!"

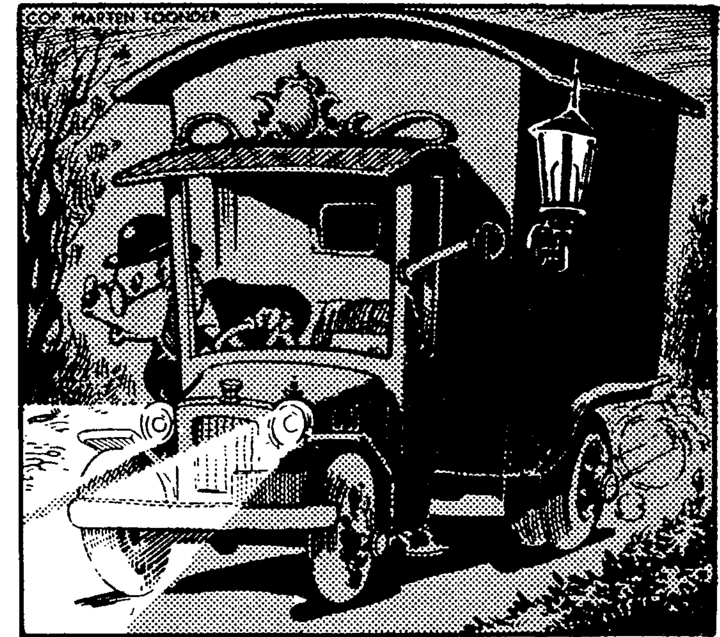
Neef Hoep stak de hand uit om te gehoorzamen doch nu snelde heer Ollie met een kreet nader.
„Niet doen!", riep hij. „Niet laten ontploffen! Dit is allemaal voor jullie! Het is een boerderij die ik voor jullie heb laten bouwen!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

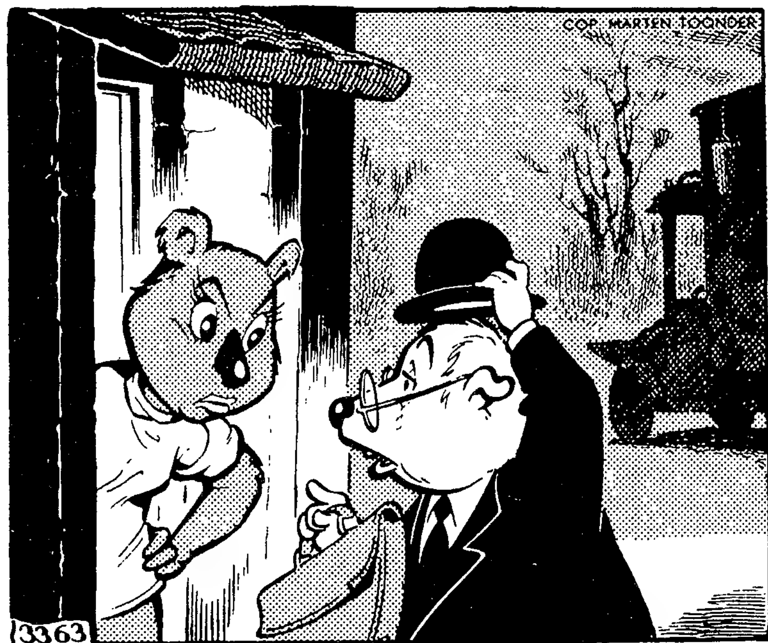

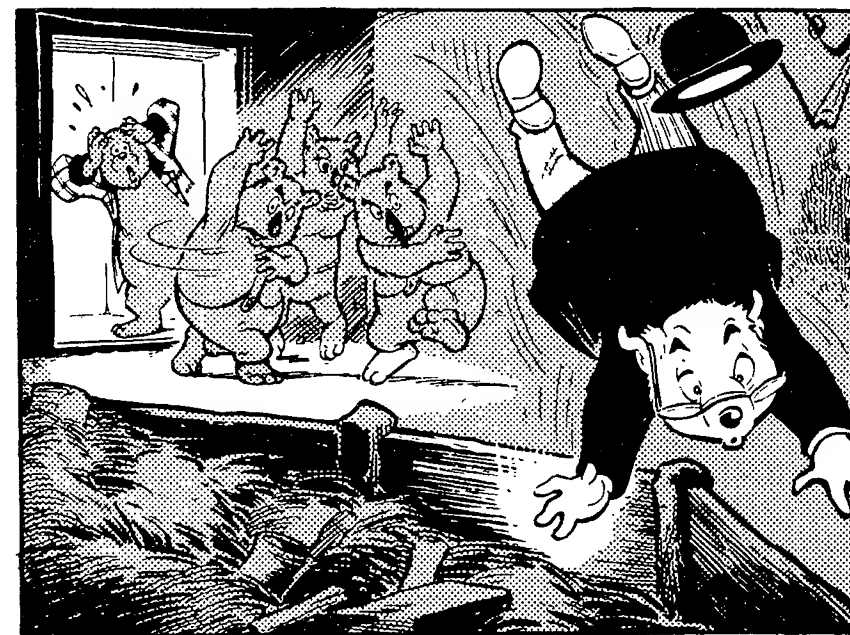

3362 Een vreemde stilte daalde op het groepje familieleden neer. Neef Hoep, die de hand reeds uitgestrekt had om het fraaie gebouw in de lucht te laten vliegen, trok zijn arm terug alsof hij zich gebrand had en staarde heer Ollie met open mond aan.
„Wat?" stamelde hij. „Is dat huis van ons?"
„W-wat zit daar achter?" prevelde Heul.
„We gaan kijken", zei Livia opstaande.
Heer Ollie draaide zich om en ging hen voor naar de ingang. Zijn ontsteltenis ging al gauw over toen hij de verbazing op de gezichten van de anderen zag en toen hij de deur van het ruime woonvertrek opende, lag er een grote mildheid op zijn gelaat.
„Kijk!" sprak hij eenvoudig. „Allemaal voor jullie. Een klein geschenk van je neef Olivier. Misschien geloven jullie nu, dat ik het goed wil maken. Misschien raken jullie nu je argwaan kwijt!"
Nu, daar leek het wel op. Mompelend bewogen Hoep en Heul en Livia zich door de kamers. Het was duidelijk dat ze geheel in de war waren en niet wisten wat dit beduidde. En misschien zou er die avond iets moois zijn opgebloeid uit hun verarmde gemoederen, wanneer de overheid er niet geweest was.
De overheid naderde in de gestalte van de ambtenaar Dorknoper die, gezeten in een auto van Openbare Werken, het land doorkruiste.
„Kijk!" prevelde de nauwgezette ambtenaar. „Een stukje nieuwbouw. Ik zal de daartoe strekkende vergunningen toch even moeten nagaan, want ik kan mij geen aanvraagformulieren herinneren."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

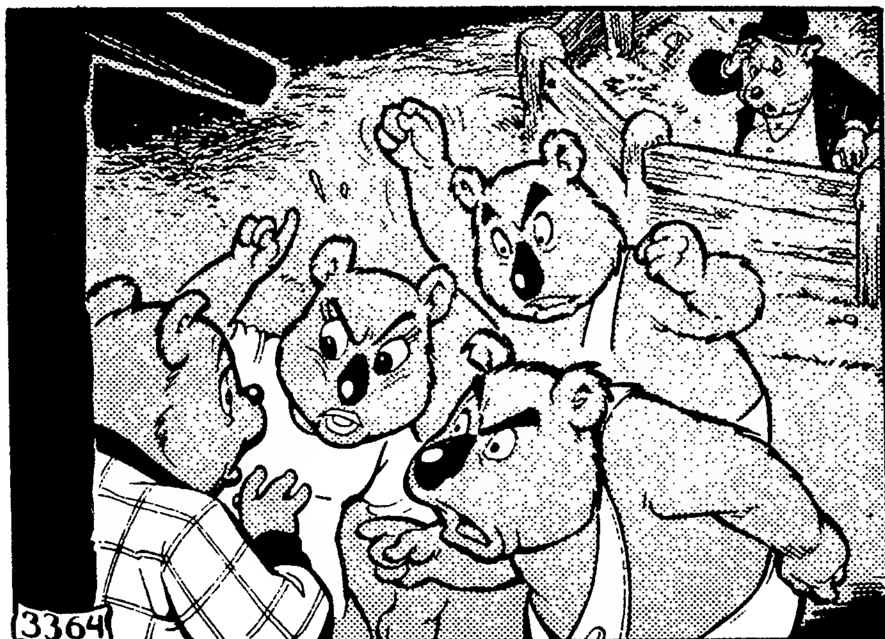

3363 De ambtenaar Dorknoper stapte uit zijn voertuig en klopte aan de deur van de nieuwe boerenwoning. ,,Goede avond'', sprak hij, toen nicht Olivia opendeed, ,,wat een aardig huis hebt u hier. Goed gebouwd en fris in de verf. Dat moet heel wat gekost hebben!''
,,En wat gaat jou dat aan?'' vroeg Olivia argwanend. ,,Wat heb je voor met je mooie praatjes? Daar zit iets achter, ik ken de wereld!''
,,In dat geval kan ik kort zijn'', hernam de ambtenaar, ,,mag ik uw bouwvergunning even inzien? Het is maar een formaliteit, doch de wet wil het zo!''
,,Ik heb niets met je bouwvergunningen te maken!'' riep nicht Olivia scherp. ,,Maak dat je wegkomt! Ik mag jouw soort niet, ik ken de wereld.''
,,Kom kom, mevrouw'', vermaande de heer Dorknoper, ,,er is geen reden om grof te worden. Ik doe slechts miijn plicht en wanneer u geen bouwvergunning hebt, moet u dit pand onmiddellijk verlaten!''
Nu werd Olivia Bommel boos. Ze had reeds dadelijk het gevoel gehad dat er iets achter het geschenk van neef Ollie moest zitten. Want wie geeft nu een ander zomaar een huis cadeau, nietwaar? En nu bleek haar wantrouwen gerechtvaardigd en barstte ze in luid getier uit.

Op het geluid daarvan snelden haar broers toe. Ze maakten niet veel woorden vuil. Ze kenden de wereld en daarom wierpen ze de ambtenaar eerste klasse met een boog op de mestvaalt, die zich daar in de buurt bevond.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3364 De ambtenaar Dorknoper richtte zich langzaam in een zittende houding op en zocht naar zijn bril. Vóór hem hadden Hoep, Heul en Livia zich tot heer Ollie gewend.

„Wat zit hier achter?" vroeg nicht Olivia op scherpe toon. „Die vent daar vraagt om een bouwvergunning. Anders moeten we het huis uit, zegt-ie."

„Daar heb je het al!" riep Hoep uit. „Ik wist wel, dat neef Ollie niet te vertrouwen is. Ik wist wel, dat hij een smerige streek aan het uithalen was. Ik ken de wereld."

„Wat is een bouwvergunning?" vroeg Heul. „Waar bemoeit die kerel zich mee? Is dat soms een handlanger van je, neef?"

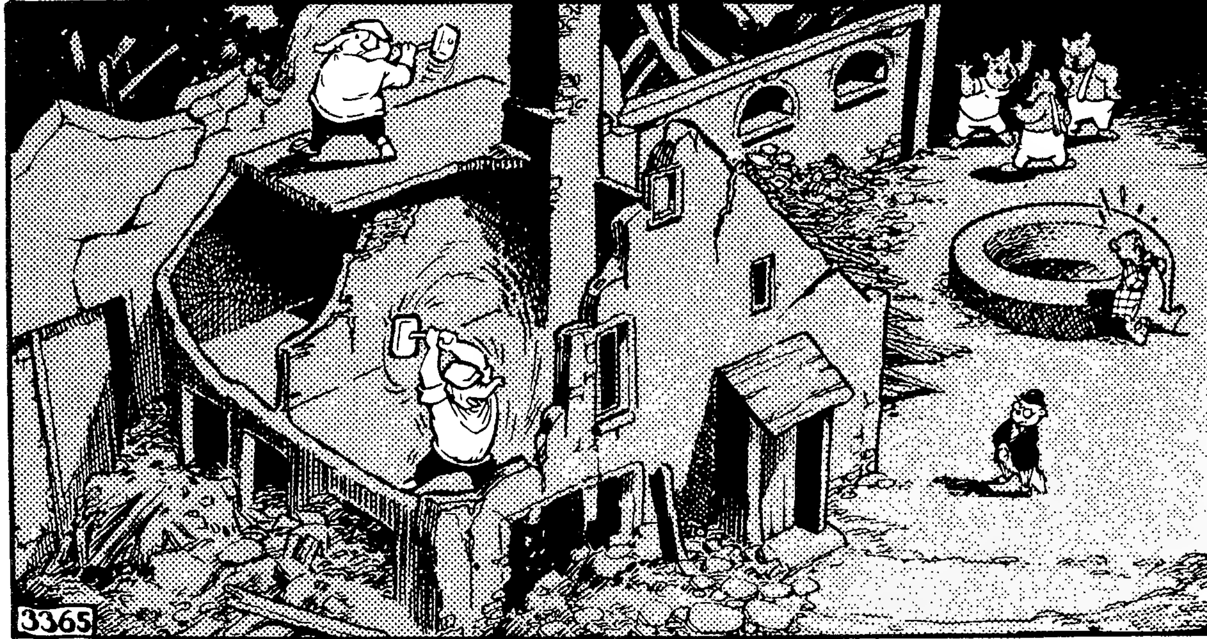
„Nee, nee!" riep heer Bommel. „Ik heb niets met hem te maken. Ik weet wel wat hij met een bouwvergunning bedoelt maar ik heb daar niet zo aan gedacht, als iemand begrijpt wat ik bedoel. En ik weet niet wat hij bedoelt met 'het huis uit'."

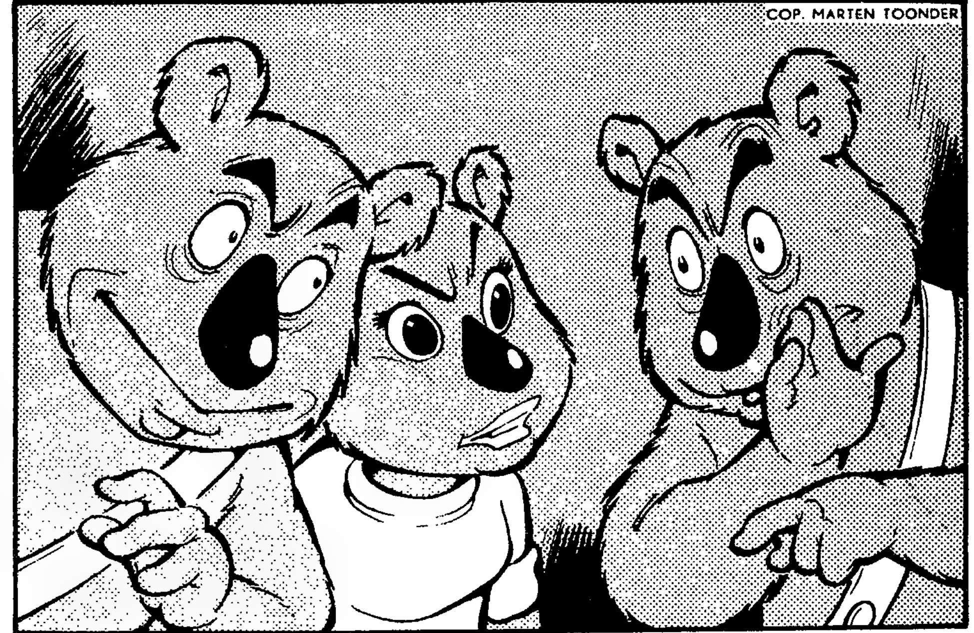
De heer Dorknoper stond op. Hij veegde zich de jas wat schoon en begaf zich naar de achterkant van zijn auto waar een paar beambten van Openbare Werken op orders wachtten.

„Het is weer zo ver", sprak hij kort. „Men heeft weer eens een huis gebouwd zonder daartoe strekkende vergunningen. Bovendien heeft men mij ruw bejegend, er is dus geen enkele reden tot verschoning. Het pand moet onmiddellijk gesloopt worden, dan zal men beter begrijpen wat ik bedoel."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3365 De beambten van Openbare Werken waren forse lieden die wat stijf geworden waren van het lange zitten in de vrachtauto. Ze waren dan ook blij een kans te krijgen de leden eens te strekken. Gewapend met hun mokers beklommen ze het boerenbedrijf en begonnen het in puin te slaan.

„Die nieuwbouw werkt prettig", zo riepen ze elkander glimlachend toe. „De specie is nog vers en de steen is nog pittig; men kan zich zo helemaal uitleven."

„Heel goed, jongens!" riep de ambtenaar Dorknoper, die de werkzaamheden vanaf de grond gadesloeg. „Jullie tonen dat er in dit land nog gewerkt kan worden. Dat mag ik zien!"

Heer Ollie had het gebeuren sprakeloos gevolgd. Doch toen hij voor zijn ogen het fraaie bouwwerk ineen zag storten werd het hem te machtig. Met een doffe kreet liet hij zich bij de putrand vallen en barstte in schreien uit.

„Ik begrijp neef Ollie niet", zei nicht Livia.„Hij schijnt het zich echt aan te trekken. Maar waarom? Dit is nu al de tweede hak die hij ons heeft gezet, hij moest blij zijn!"

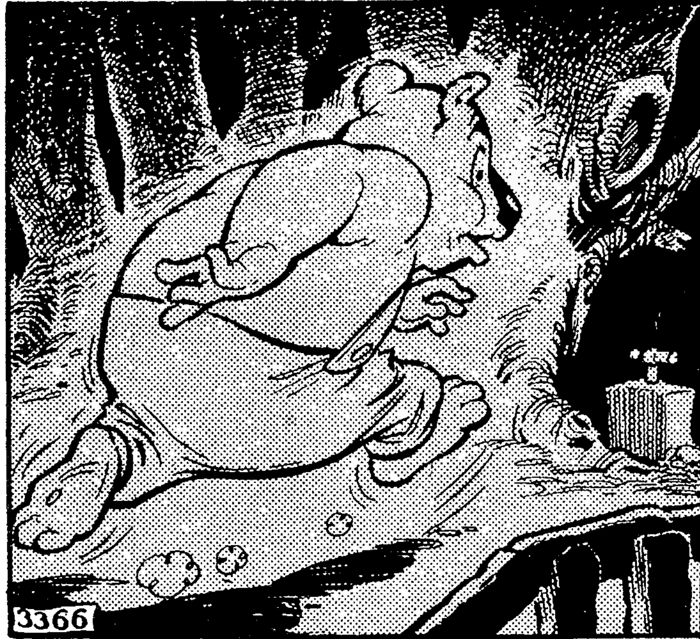
„Ollie is een slappeling", zei neef Hoep minachtend. „Maar ik weet iets! Als de zaak hier kapot moet, dan moeten we het zelf doen."

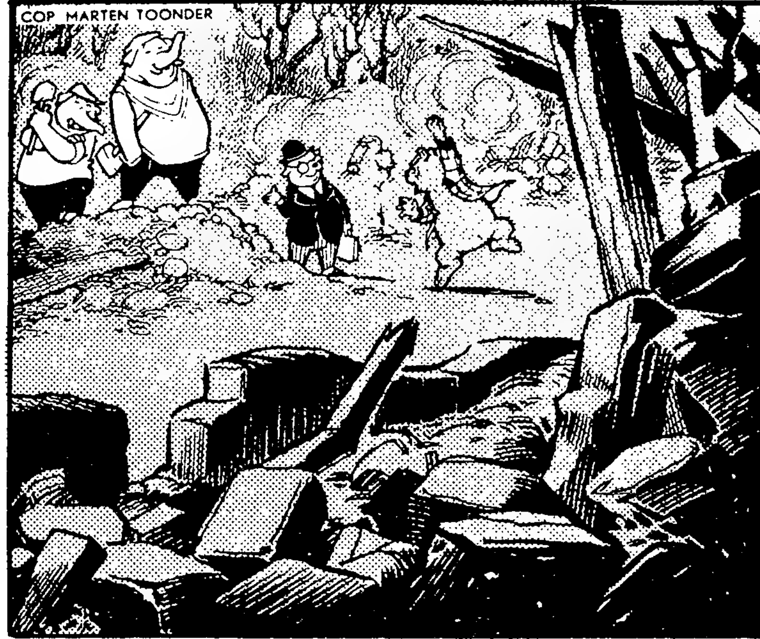
„Huh?" vroeg Heul. „Wat bedoel je?"

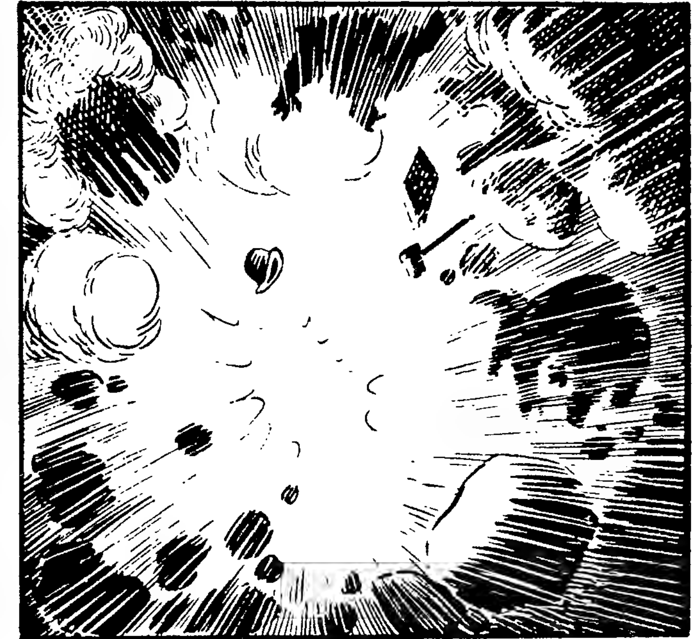
„De dynamiet!" fluisterde Hoep. „We hadden toch een lading in de kelder gelegd? Die komt nu goed van pas!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

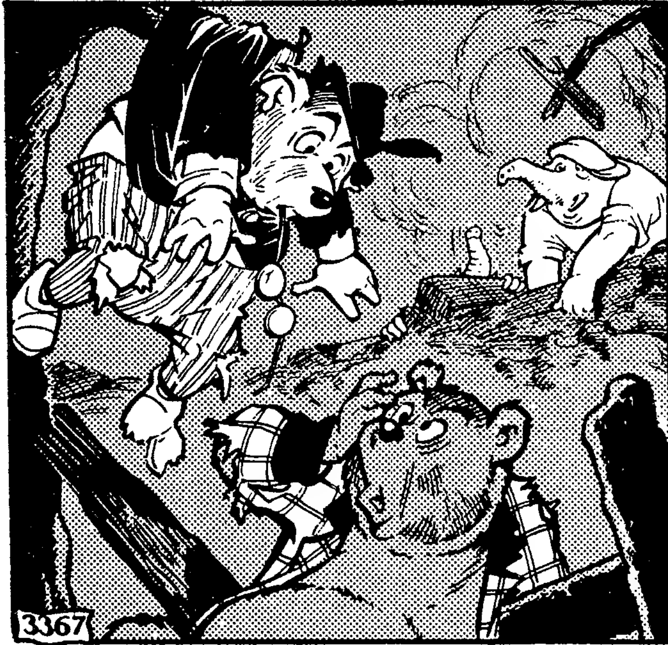

3366 Neef Hoep voegde de daad bij het woord. Met een sluw lachje om de mondhoeken snelde hij zich naar de boom waarachter het ontstekingsapparaat zich bevond.
„Die lui hebben pret omdat wij er in gelopen zijn", prevelde hij. „Ze willen ons een lesje geven. Maar ik zal de zaken eens omdraaien! Ik zal laten merken dat ik de wereld ken en dat we onze maatregelen genomen hadden."

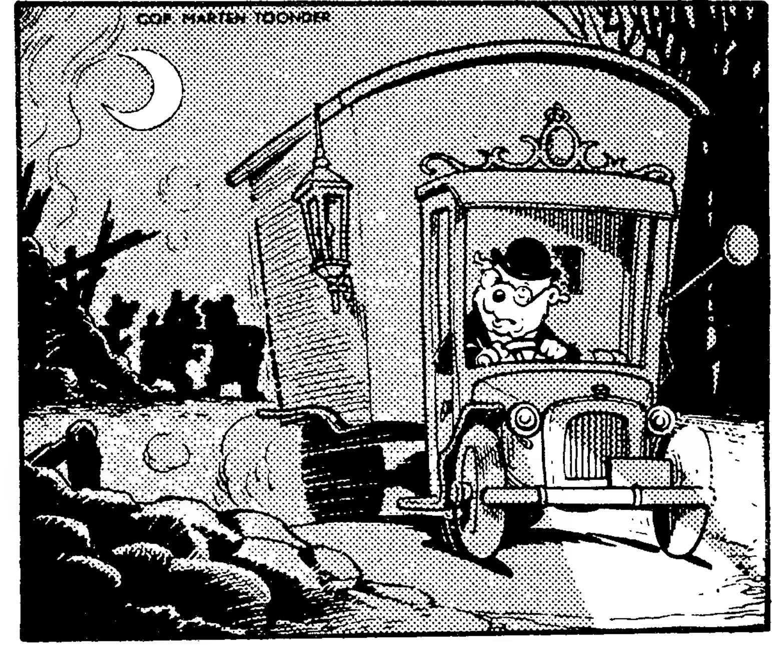
Terwijl hij zo voortsnelde beëindigden de arbeiders van Openbare Werken hun bezigheden.
„We zijn klaar, meneer Dorknoper", zeiden ze voldaan.
„Het pand is plat."
„Mooi werk", prees de ambtenaar eerste klasse. „Dit zal deze brave lieden een lesje geven. Het zal hen doen inzien hoe onmaatschappelijk hun gedrag is. Bouwen zonder vergunning! Ik heb er geen woorden voor!"
„Ik ook niet!" riep heer Ollie rood. „Ik ben sprakeloos! Maar je bent nog niet van mij af! Een heer laat zich dit niet ongestraft welgevallen! Ik zal mijn maatregelen nemen. Ik gooi het hogerop en je zult er nog spijt van krijgen!"
„Dreigementen!" zei de heer Dorknoper koel. „Dat is strafbaar. Maar ik zal de hand over het hart strijken en doen alsof ik niets gehoord heb. Kom, we gaan weer eens verder."
Op dat moment drukte Hoep op de knop. De lading dynamiet in de kelder kwam tot ontploffing en nu vloog de gehele ruïne de lucht in.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

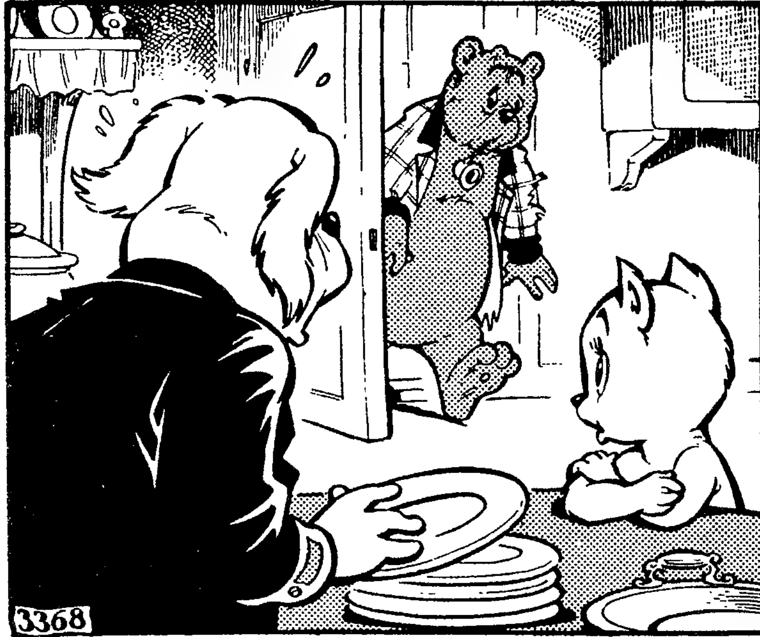

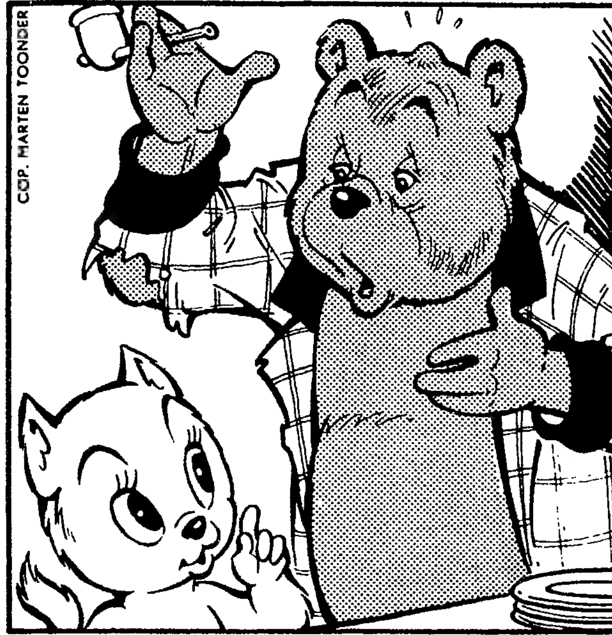
3367 Het geweld van de ontploffing stierf langzaam weg en toen de rookwolken wat opgetrokken waren, ontvouwde zich een somber toneel.
Heer Bommel zat, geblakerd en verscheurd, op het zwarte puin en staarde naar de ambtenaar Dorknoper, die aan een boomtak hing.

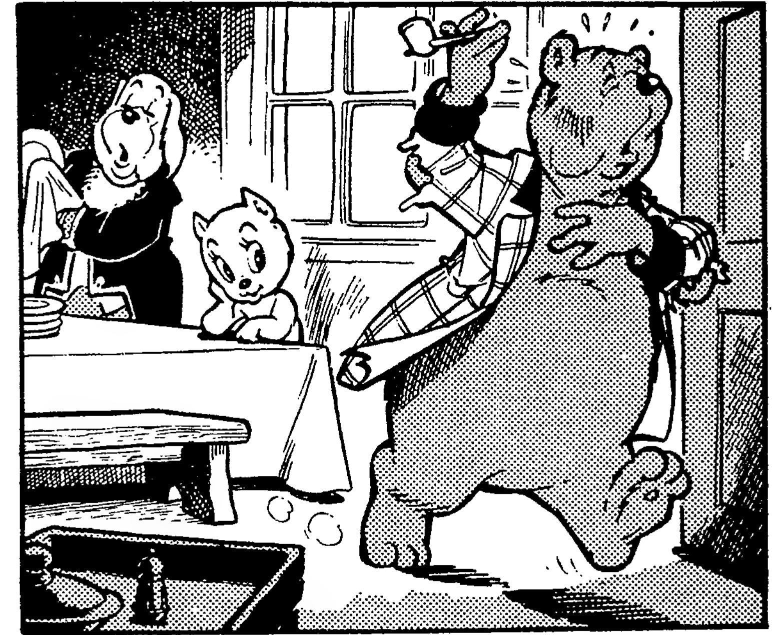
„Humpf!" prevelde hij. „W-wat is... wat is er gebeurd?"
„Dat zult u niet weten!" riep de ambtenaar eerste klasse uit. „Ik stel u aansprakelijk voor deze laffe daad, meneer Bommel! U hebt mij bedreigd in het bijzijn van getuigen! U ging het hogerop zoeken, zei u!"
„Ja, dat zei hij", bevestigde een beambte van Openbare Werken, zich uit de resten losmakend. „Het is duidelijk, dat hij aan opblazen dacht. Een minne streek. Nu is ons goede werk naar de maan!"
„Maar ik laat het er niet bij!" hernam de heer Dorknoper streng. „Ik maak gebruik van mijn bevoegdheid als opsporingsambtenaar. U bent mijn gevangene, meneer Bommel.
U gaat mee naar Rommeldam, dan kan de politie de zaak verder uitzoeken. Breng hem naar het voertuig, jongens!"
Zo werd heer Ollie dus gevankelijk weggevoerd en de neven en nicht Livia keken de auto na met een grimmige glimlach.
„Dat zal neef Ollie leren!" zei Hoep. „Hij met zijn goedmaken! Dat zal hij hem geen tweede keer lappen!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3368 Op de morgen van de volgende dag zat Tom Poes in de keuken van Bommelstein. Hij was zo maar eens aan komen lopen om naar het welzijn van heer Bommel te vragen en nu trof het zo, dat heer Ollie vlak na hem binnentrad.

Maar ach, wat zag hij er uit! De blauwe kringen om zijn ogen duidden op een doorwaakte nacht en zijn zwartberookte jas sprak van een doorleefde ontploffing.

„Heer Olivier!" riep Joost geschokt. „Hebt u motorpech gehad, met uw welnemen?"

„Het zal wel erger zijn", meende Tom Poes. „Ik denk dat heer Bommel moeilijkheden heeft gehad met zijn familieleden!"

Heer Ollie knikte. Hij ging zitten en verhaalde op bewogen toon alles wat hem overkomen was.

„Ik werd dus gearresteerd door die Dorknoper", besloot hij. „Ik ben als een dief naar het politiebureau gebracht en daar hebben ze mij na een lange ondervraging vrijgelaten.

Ach, wat een toestand voor een heer die het goede zoekt."

„U bent er nog goed van af gekomen", zei Tom Poes. „U moet uw goedheid niet opdringen, daar komt altijd ellende van."

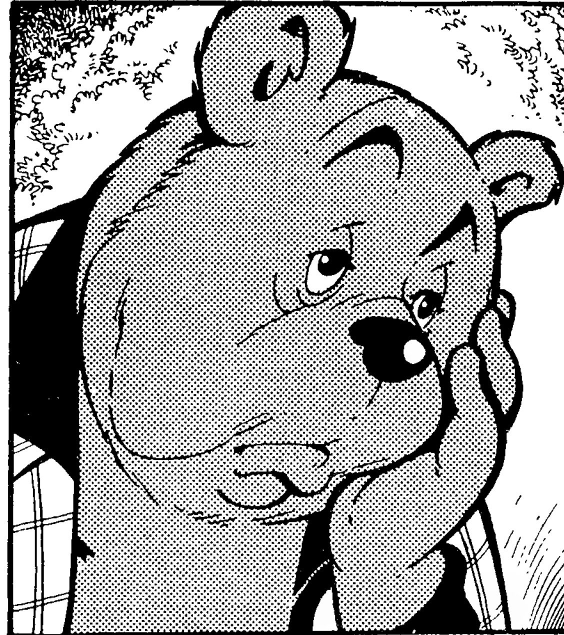
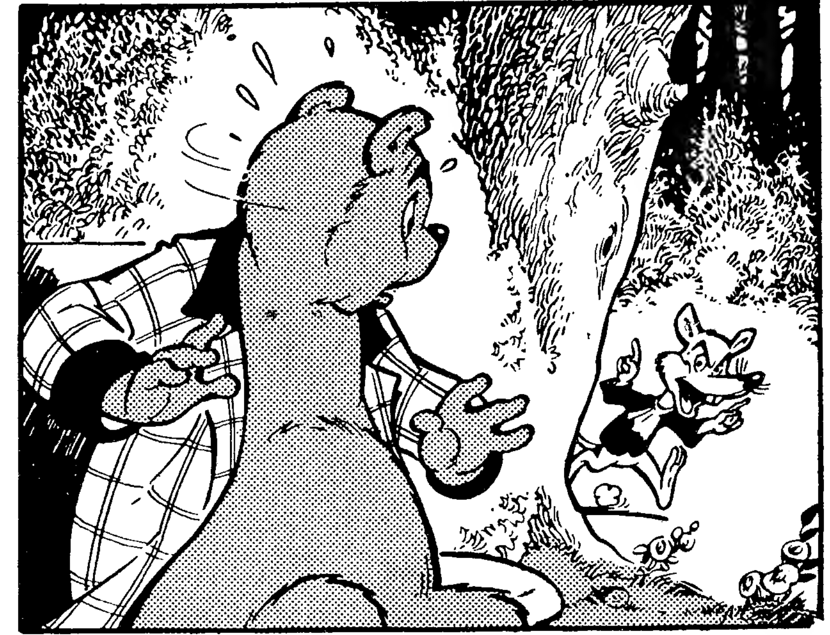
Heer Bommel stond langzaam op en slofte naar de deur.

„Jij begrijpt er niets van", zei hij mat. „Ik heb iets goed te maken. Livia en Hoep en Heul zijn zo geworden omdat ik ze altijd verwaarloosd heb. Ze hebben nooit liefde gekend en daarom is mijn plicht mij duidelijk. De banden des bloeds spreken; mijn hart schreit, als je begrijpt wat ik bedoel. Kom, ik ga mij baden en verschonen en dan zal ik eens verder zien."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3369 Heer Bommel was in zijn tuin gaan zitten en koesterde zich in de stralen van de bleke zon. Maar wie nu denkt dat hij opgelucht en blij was, vergist zich.

Hij mokte over de vernietiging van de boerderij en zeurde dat hij verkeerd begrepen werd.

„Wat staat men toch alleen, als heer zijnde", riep hij uit. „Men verlangt om goed te doen, men zit propvol edele gevoelens en mooie gedachten, maar niemand gelooft het! Ach, wat moet ik toch doen om begrip te vinden?"

„Schei toch uit met die vervelende familie!" zei Tom Poes. „Die geeft alleen maar narigheid. Laten we liever op reis gaan!"

Hij liep kribbig de tuin uit en nu zat heer Ollie dus alleen.

„Het lot van een Bommel is zwaar", zo klaagde hij. „Men krijgt alleen maar raad als men iets doms wil doen, maar nu ik het goede zoek kan ik niemand vinden, als iemand begrijpt wat ik bedoel. Wie zal mij nu helpen?"

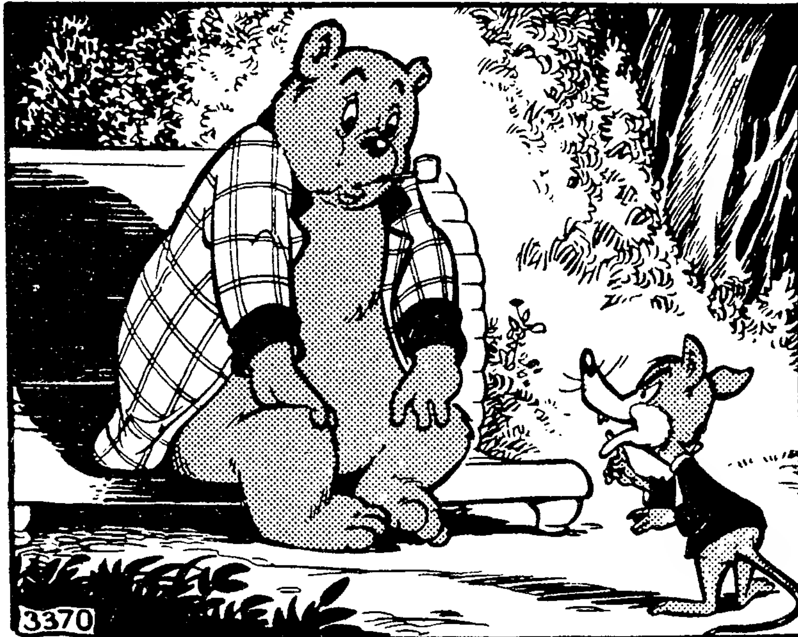
„Ik", sprak een stem. Van achter een boom trad een tengere figuur te voorschijn, die hem glimlachend naderde.

„Mijn naam is Woordkramer", vervolgde de vreemdeling.

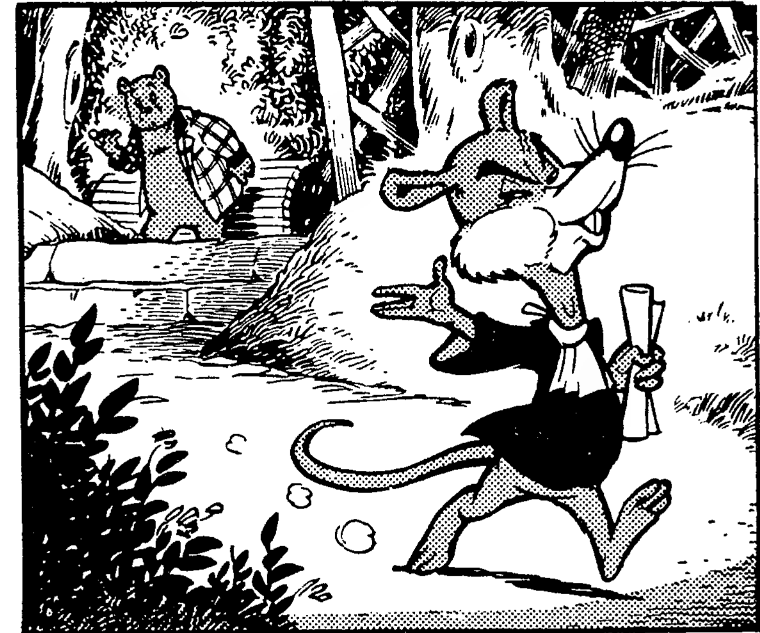
„Advocaat en procureur. Tot uw dienst. Ik kwam uw naam op de strafrol tegen en dacht meteen: die heer kan goede raad gebruiken. Welnu, daar ben ik voor en hier ben ik dan ook. Vertel maar eens in uw eigen woorden wat er aan de hand is, dan zullen we wel eens zien."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3370 „Mooi," zei meester Woordkramer toen heer Bommel zijn verhaal verteld had. „De zaak is mij duidelijk. U hebt een argwanende familie die u niet vertrouwt. U wilt die familie dwingen om uw goedheid te aanvaarden. Zo is het toch, nietwaar? Niet goedschiks, dan maar kwaadschiks!"

„Hm," zei heer Ollie verrast, „dat klinkt niet zo...eh...hm. Dat klinkt wat vreemd, als u begrijpt wat ik bedoel. Niet zo aardig, bedoel ik."

„Laten we er niet omheen draaien," hernam de advocaat. „De zaken moeten scherp gesteld worden. Het is toch zoals ik zei, nietwaar?"

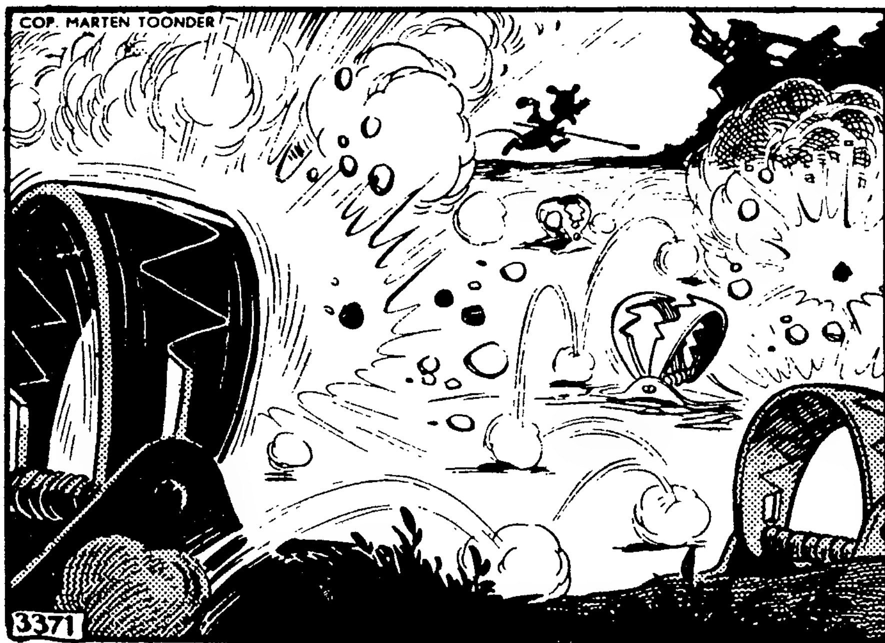
„Nu ja," zei heer Bommel, na enig peinzen, „Zo is het wel ongeveer."

„Goed," vervolgde de heer Woordkramer, „dan kan ik u helpen. U benoemt mij tot uw zaakgelastigde en het komt in orde." Met deze woorden trok hij een papier en een vulpen uit zijn toga. „Een volmacht," verklaarde hij luchtig. „Hier even tekenen. Het is slechts een formaliteit." Heer Ollie gehoorzaamde en daarop verwijderde de rechtsgeleerde zich met vlugge tred.

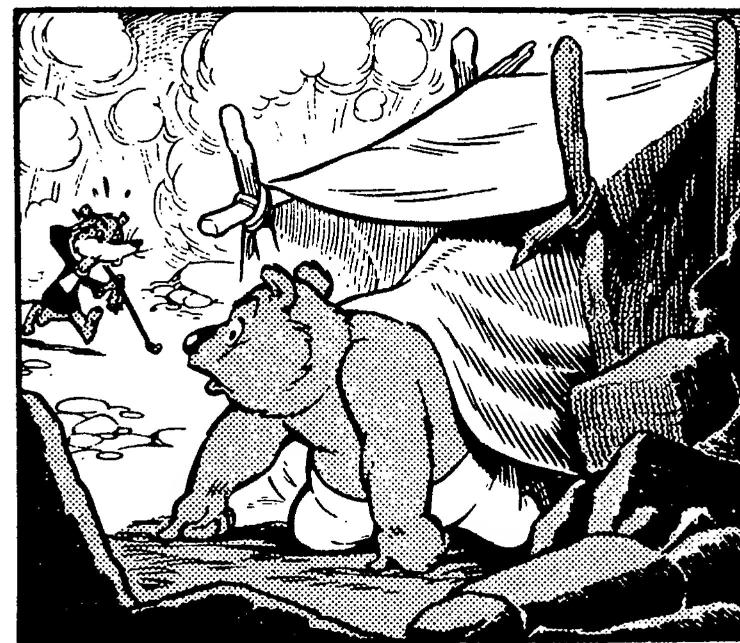
„Laat alles nu maar aan mij over," riep hij over zijn schouder. „Met de wet in de hand kan men zoveel bereiken. Zelfs het goede!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3371 Na een voorspoedige reis naderde de heer Woordkramer de ruïne die eens het boerenbedrijf was geweest. De bouwvallen lagen er nog steeds zoals de ontploffing ze had achtergelaten. Maar de neven hadden de plek met bereklemmen en landmijnen geheel ontoegankelijk gemaakt. Ze kenden de wereld nu beter dan ooit en ze wisten dat niemand te vertrouwen was.

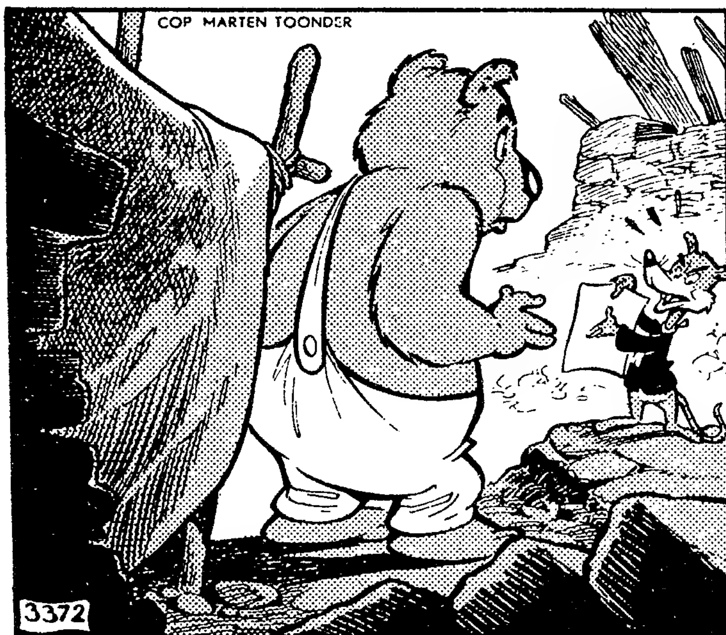
Het geval wilde echter, dat ook Mr. Woordkramer de wereld kende. De kundige rechtsgeleerde had zich dan ook voorzien van een mijnendetector en een klemverklikker en met deze instrumenten slaagde hij er in vooruit te komen. Een spoor van ontploffingen en dichtklappende klemmen achterlatend, naderde hij de tent, die nicht Livia op de steenhopen had opgeslagen.

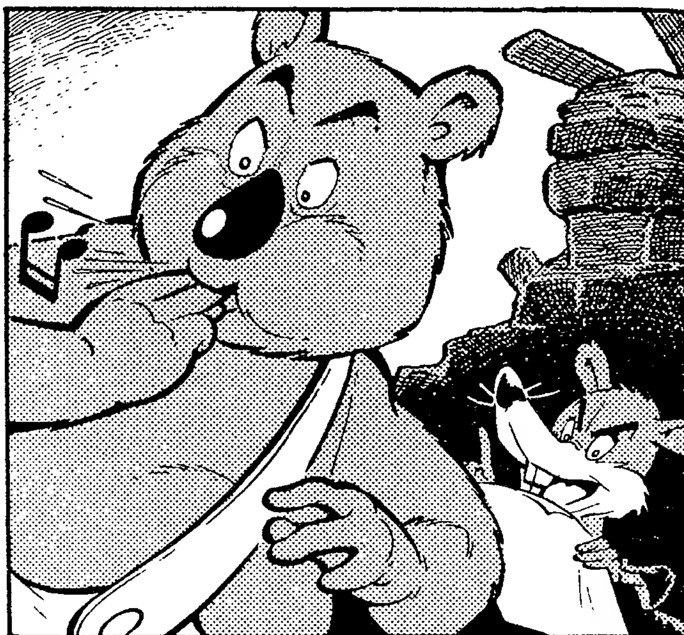
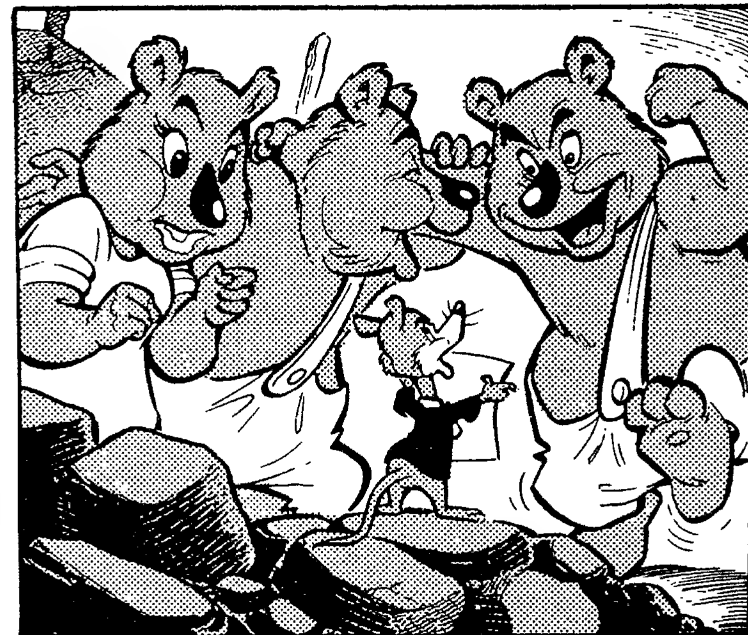
Zijn nadering bleef daardoor niet geheel onopgemerkt. „Daar is iemand," zei neef Heul, toen het geknal der mijnen door de stille lucht daverde en hij stak het hoofd naar buiten. Een ogenblik monsterde hij de vreemdeling, die vermoeid doch ongedeerd uit de kruitdamp te voorschijn trad. Toen wendde hij zich weer tot zijn bloedverwanten.

„Het is goed volk," verklaarde hij, „een argwaner die de wereld kent. Niet schieten, Hoep!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

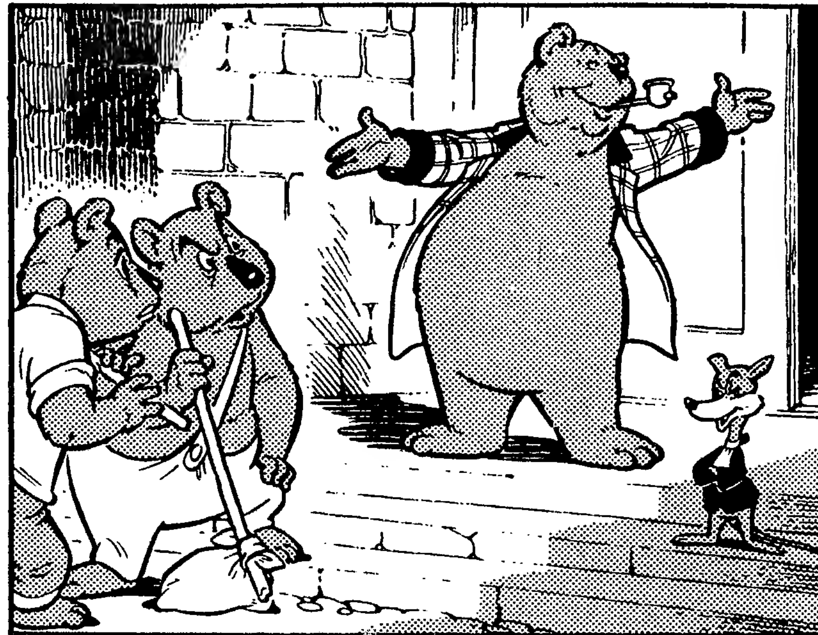

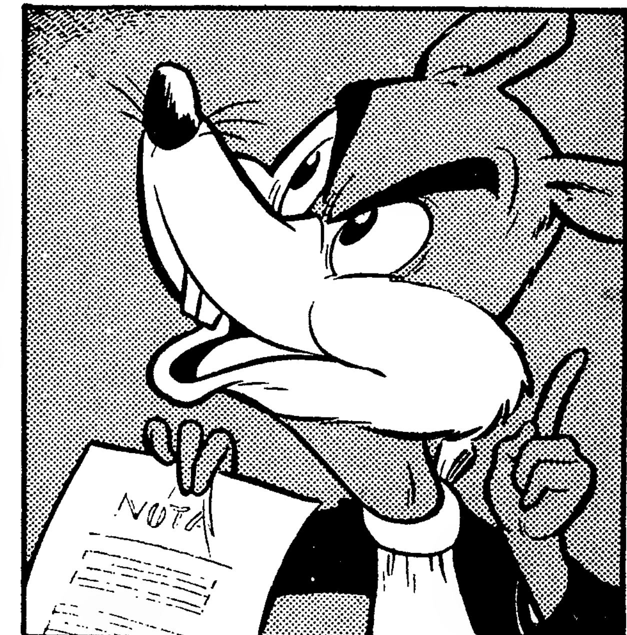
3372 Meester Woordkramer bleef staan voor de tent, die de ruïne bewoonbaar maakte, en trok een vel papier uit zijn toga.
,,U bent een neef van Olivier B. Bommel?'' sprak hij vragend.
,,Praat me niet van die schurk!'' zei neef Heul. ,,We hebben nog een appeltje met hem te schillen.''
,,Mooi,'' hernam de rechtsgeleerde, ,,des te beter. Ik kom u helpen!''
,,Helpen?'' herhaalde Heul argwanend. ,,Waarom? Wat zit daar achter?''
,,Geld,'' verklaarde de ander. ,,De ene zijn brood is de ander zijn dood, u weet wel.''
,,Dat klinkt redelijk,'' gaf Heul toe. ,,Hoe is die hulp dan wel?''
,,Heel eenvoudig,'' zei de advocaat. ,,U hebt recht op de bezittingen van Bommel Ollie B., krachtens de wet op successie, artikel 15, sub b.'' En daarop begon hij voor te lezen wat er op zijn papier stond. Maar omdat hij dat vrij rap deed en de taal overigens ook niet erg helder was, had Heul daar niet veel belangstelling voor. Hij blies krachtig op zijn vingers om zijn broer en zijn zuster uit de tent te lokken. Toen hij nu in korte trekken had uitgelegd wat de bezoeker hem had verteld, ontstond er een luid gejuich.
,,Wat van Ollie is, is eigenlijk van ons!'' riep Hoep.
,,Hoor je dat?''
,,Zo is het!'' bevestigde de heer Woordkramer. ,,Er zal althans eerlijk gedeeld moeten worden, want de afstamming in rechte lijn bewijst dat....''
,,Waar wachten we op?'' riep Heul. ,,We gaan ons recht halen!''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

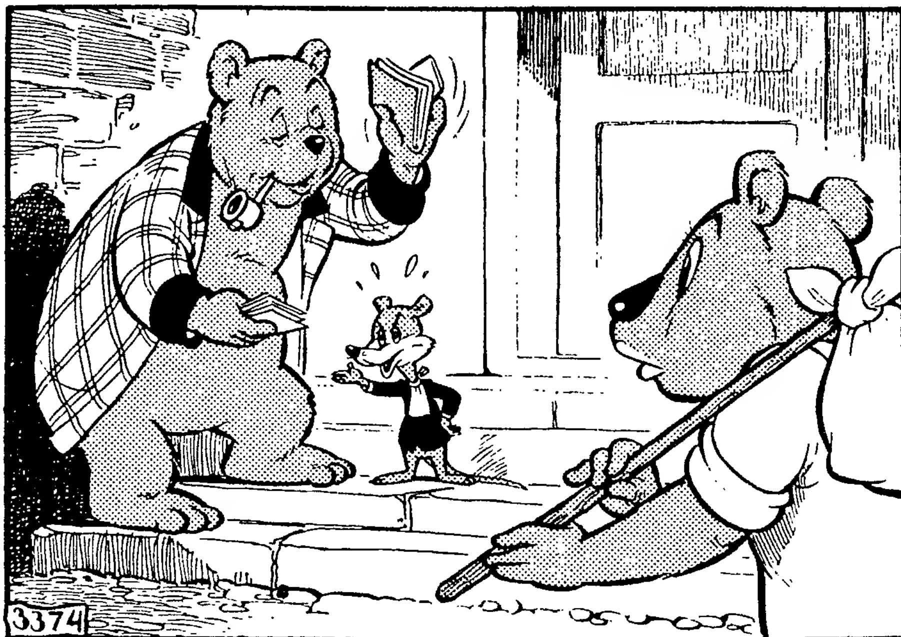

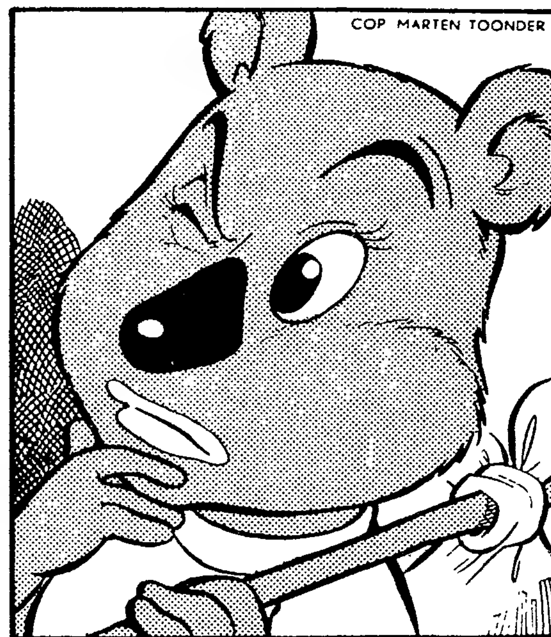
3373 De familie liet er geen gras over groeien. Ze pakte haar bezittingen in enige zakken en ging op weg naar Bommelstein. Meester Woordkramer trad op als reisleider, zodat de tocht een voorspoedig verloop had. Heer Ollie zag het groepje naderen en met een kreet van vreugde snelde hij naar de deur.
,,Ach, daar zijn ze dan eindelijk!'' zo riep hij uit.
,,Eindelijk zijn ze bereid om van mijn goedheid te profiteren. Nu kan ik dus aan hen goedmaken wat ze te kort zijn gekomen. Ach, nu breekt er een mooie tijd aan. Nu zal alles nog goedkomen!''
Met deze woorden stelde hij zich met uitgespreide armen in de deuropening op.
Nicht Olivia trad als eerste voorwaarts.
,,Is het waar wat deze advocaat zegt?'' vroeg ze. ,,Zijn jouw bezittingen van ons?''
,,Zo is het,'' zei heer Bommel geroerd. ,,Het mijne is het uwe. Welkom, geliefde nicht en neven.''

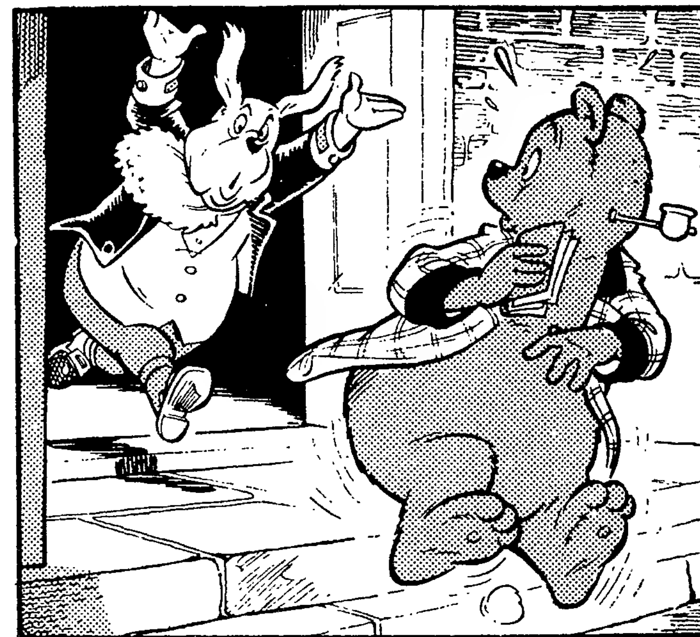
Nu nam meester Woordkramer het woord.
,,Dat is dus dat,'' sprak hij droogjes. ,,Ik heb partijen tot elkander gebracht en aan mijn opdracht voldaan. Is dat juist?''
,,Zeker, goede vriend,'' zei heer Ollie. ,,Je bent een edel iemand. Een heer!''
,,Hm,'' hernam de rechtsgeleerde, een nota trekkend, ,,laten we zakelijk blijven. Wilt u even betalen, heer Bommel?''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

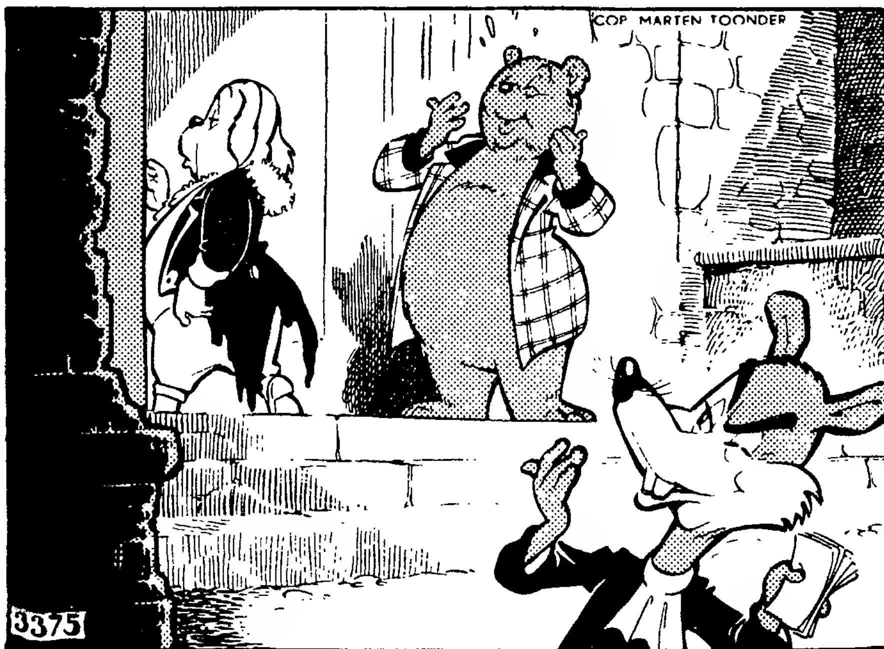

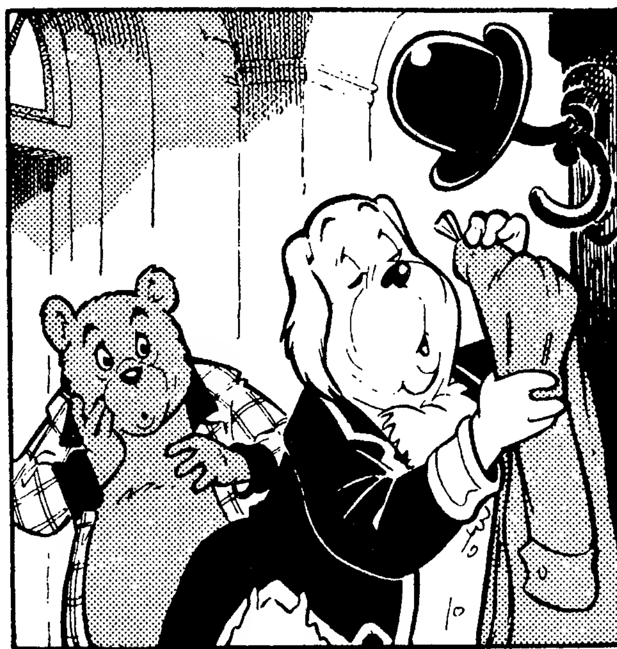
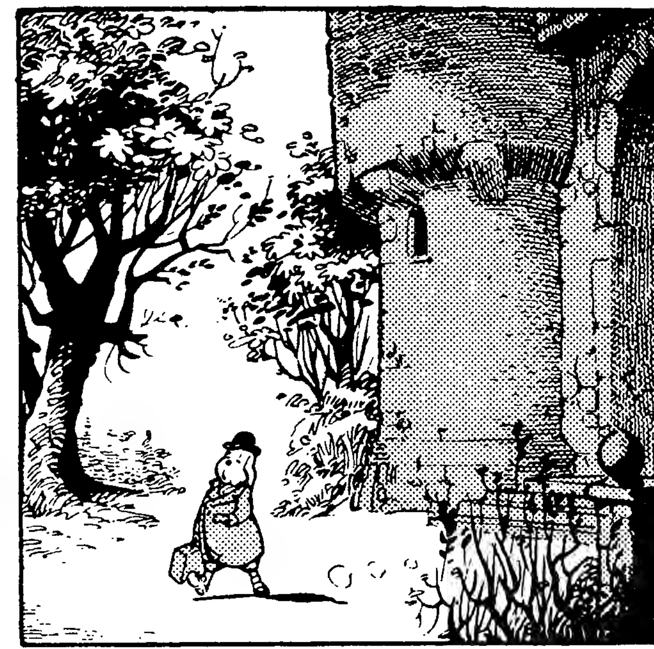

3374 De nota was wat hoog, maar heer Bommel betaalde met een opgeruimd gemoed. Terwijl hij daarmee bezig was, trokken de neven Bommelstein binnen. Nicht Livia bleef echter staan en keek argwanend naar het tellen van de banknoten.
„Wat zit daar achter?" zo vroeg ze zich af. „Waarom geeft neef Ollie geld aan die advocaat? Hij geeft zijn bezittingen aan ons en hij betaalt er nog voor ook! Dat is niet pluis. Maar gelukkig ken ik de wereld. Ik moet hem in de gaten houden, dat is duidelijk!"
Intussen was er in het huis een aanzwellend rumoer hoorbaar, dat er op duidde dat de neven hun nieuwe bezittingen in ogenschouw namen.
De bediende Joost verscheen dan ook al spoedig ontredderd in de deuropening.
„Excuseer, heer Olivier," sprak hij hijgend, „uw bezoek gedraagt zich onrustig, met uw welnemen."
„Een ogenblikje," zei heer Bommel, „ik ben juist bezig. Deze goede rechtsgeleerde moet even zijn beloning hebben."
„Daar wil ik niet tussen komen," hernam de knecht, „maar ik wil gaarne weten waar ik aan toe ben, als u mij toestaat. Ik het juist, dat die woestelingen het hier voortaan voor het zeggen hebben?"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3375 „Verschoon mij, dat ik zo aandring, heer Olivier", zei Joost ernstig, „maar uw bezoek zegt, dat Bommelstein voortaan van hen is. Is dat juist, met uw welnemen?"

„Dat is eh... dat is in grote trekken juist", gaf heer Ollie toe. „Mijn bezit is het hunne heb ik gezegd en daar houd ik mij aan."

„Houd u mij ten goede", hernam de trouwe knecht, „maar dat stuit mij tegen de borst. Het zijn woestelingen, als u mij toestaat."

„Ach, kom!", riep heer Bommel uit. „Ruwe bolsters met blanke pitten, als je begrijpt wat ik bedoel. Door liefde en toewijding zullen zij..."

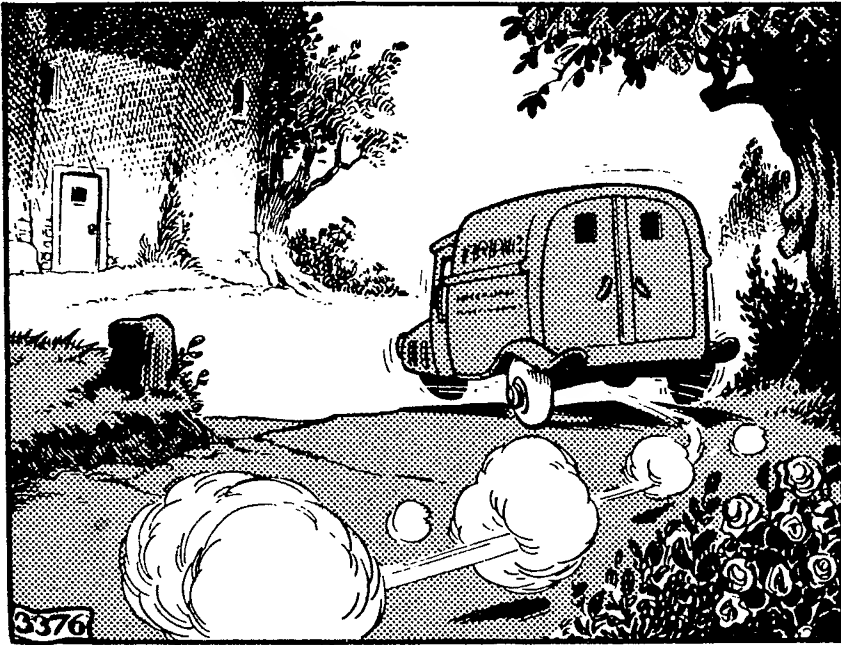
De bediende keerde zich zwijgend om en liep naar binnen zonder verder te luisteren. Zijn werkgever haastte zich achter hem aan, terwijl een duister voorgevoel hem bekroop.

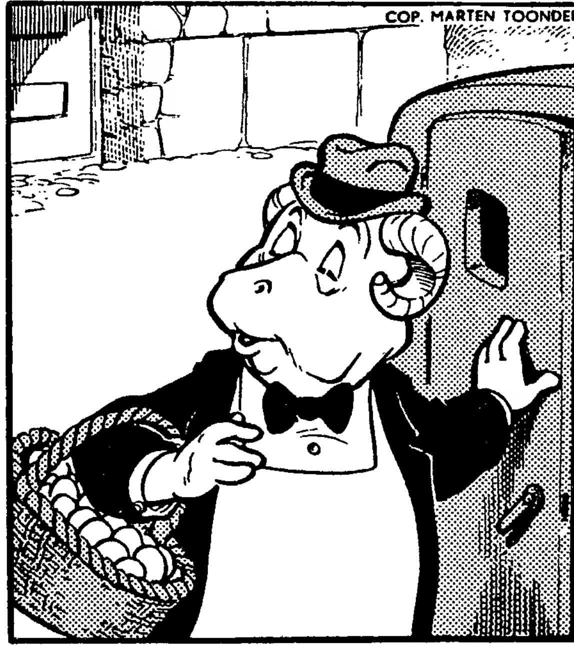
„W-wat ga je doen?", vroeg hij, toen hij Joost bij de kapstok aantrof, bezig met het aantrekken van een demi. „Waarom luister je niet als ik praat? Ik zei door liefde en toewijding zullen we deze ruwe bolsters kunnen ontdooien. Ik bedoel..."

„Excuseer, heer Olivier", onderbrak de knecht, „ik begrijp wat u bedoelt, maar de liefde kan niet van één kant komen. Het gaat mij boven de kracht om aan uw gasten de nodige toewijding te geven. Ik voel, dat ik hier te veel ben en daarom ga ik liever, als ik zo vrij mag zijn." Met deze woorden nam hij zijn koffertje op en verliet Bommelstein, heer Bommel sprakeloos achterlatend.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

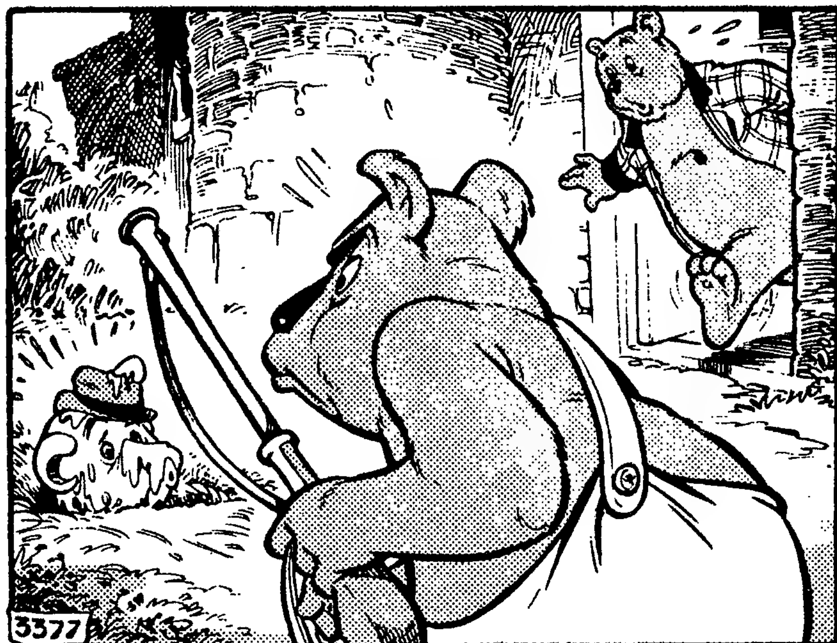

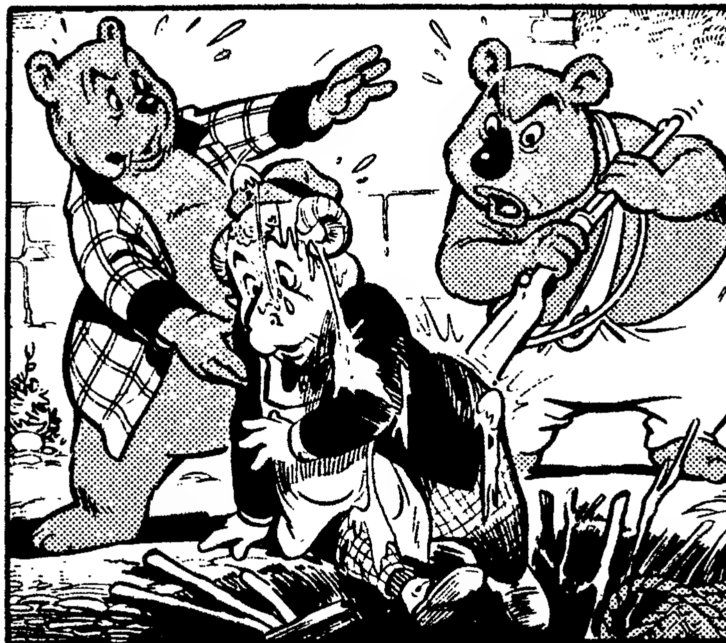

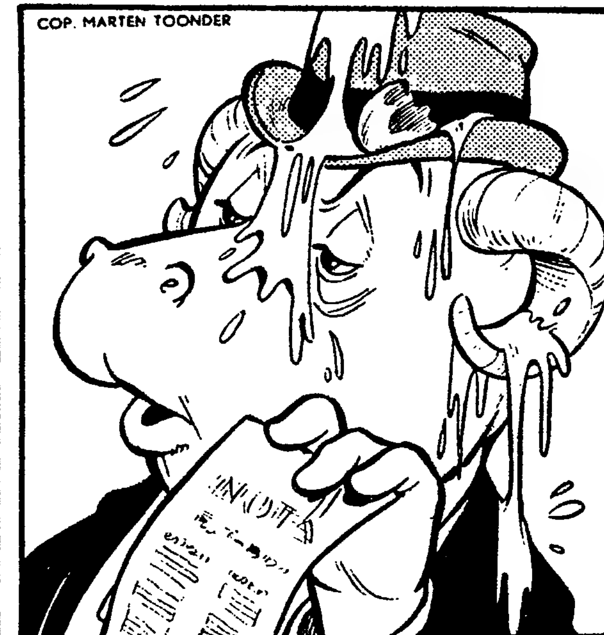
3376 Toen Joost Bommelstein verlaten had werd de voordeur gesloten en nu daalde er een vreemde stilte op het slot neer. Niet langer kon men heer Bommel mijmerend in de tuin aantreffen en toevallige bezoekers werden afgeschrokken door het bord bij de voordeur waarop stond: 'Scheer je weg, klaploper!'
Slechts wanneer de nacht gevallen was ontstond er een geheimzinnig leven rond de oude muren. Dan kon men donkere gedaanten zien ronddwalen, die in het licht van een lantaarn gaten in de bodem groeven en met ijzeren werktuigen sleepten.
De kruidenier Grootgrut was de eerste, die zou bemerken wat dit beduidde.
Zoals zijn gewoonte was, verscheen de ijverige handelaar op een zaterdagochtend aan de achterdeur om zijn boodschappen af te leveren.
Zorgzaam tilde hij een mandje uit zijn driewieler en begaf zich in de richting van de keuken.
„Eieren zijn altijd gewenst", prevelde hij, „maar ik vermoed, dat meneer Joost ook wel fijne vleeswaren kan gebruiken. En ik moet niet vergeten hem attent te maken op de overheerlijke grutsprits die..."
Op dat moment zakte de grond onder zijn voeten weg. En terwijl hij geheel verdween in een daartoe gegraven valkuil, sprong er uit het struikgewas een duistere figuur te voorschijn met het geweer in de aanslag.
„Daar heb ik je", riep de gedaante, „stiekem binnensluipen, hè? Maar dat lukt niet. Ik ken de wereld!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3377 De hevig geschrokken comestibleshandelaar had even nodig om zich van de schrik te herstellen. Behoedzaam richtte hij zich op en stak het door eierstruif besmeurde gelaat boven de rand van de kuil uit. Vóór hem stond een dreigende gedaante met een geweer, die kwaadaardig lachte. „Had je niet gedacht, hè?", snauwde de onaangename figuur. „Je dacht stiekem binnen te kunnen dringen, hè? Maar wij kennen de wereld!"

Gelukkig naderde nu heer Ollie in snelle draf. Hij stiet neef Heul opzij en trok de hevig ontdane handelaar op de grond.

„Een vergissing", legde hij haastig uit. „Deze heer is een argwaner. Dat komt omdat hij zo'n droeve jeugd heeft gehad; maar met liefde en toewijding zullen we alles nog goed kunnen maken!"

„Wat moet dat?", riep neef Heul. „Wat wil die vent met die eieren? Houd hem vast, Ollie, dan zal ik hem binden."

„Dit eh... dit is de kruidenier Grootgrut", legde heer Bommel uit. „Hij wil geen kwaad doen, hij komt de grutterswaren brengen!"

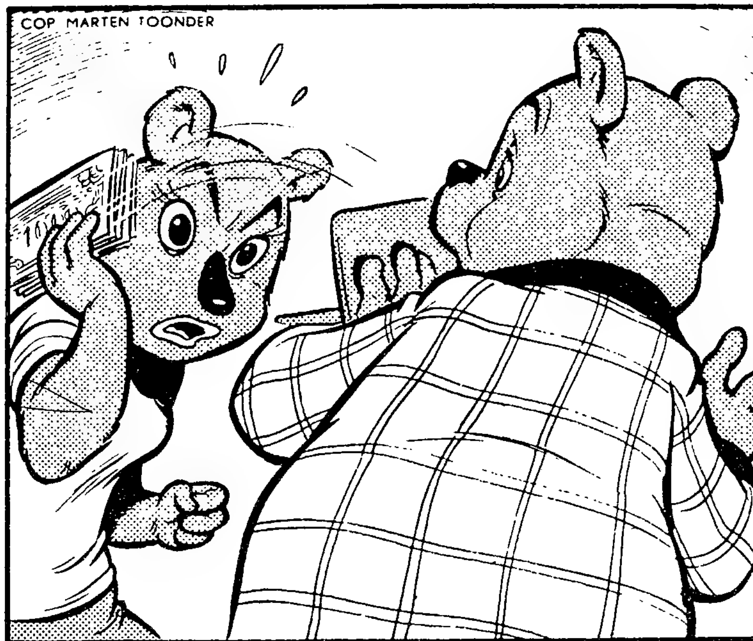
De heer Grootgrut wiste zich het gelaat af en ontdeed zich van enige aardkluiten. Toen had hij zich zover hersteld, dat hij met waardigheid een nota voor de dag kon halen.

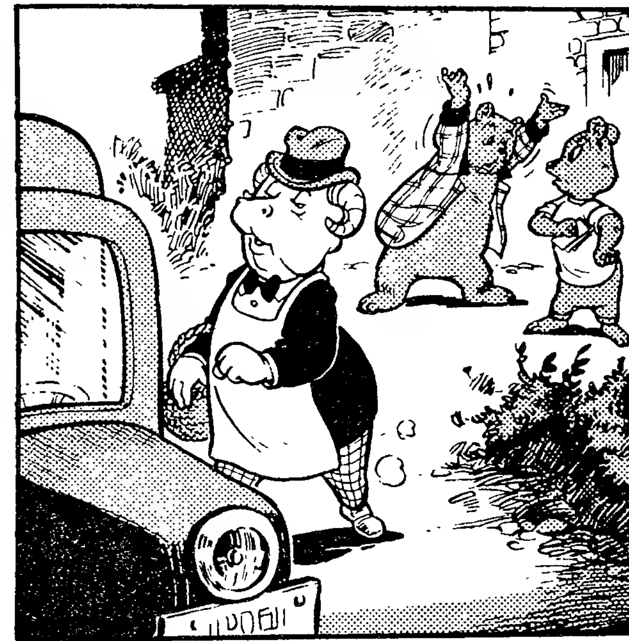
„Er staan nog een paar postjes open, heer Bommel", sprak hij uit de hoogte. „Misschien kunnen we nu beter alles even afrekenen. Ik weet niet zeker of ik er prijs op stel om u als klant te houden!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3378 Heer Bommel deed geen moeite om de toestand uit te leggen. Hij wierp een wanhopige blik op de valkuil en op neef Heul, die met zijn geweer stond te spelen, en toen trok hij zijn portefeuille.

,,Het is allemaal erg naar'', mompelde hij toonloos. ,,Ongelukkige jeugd, als u begrijpt wat ik bedoel. Maar met liefde en toewijding... Hoeveel krijgt u?''

,,Negenzeventig florijnen tweeëntachtig'', zei de kruidenier Grootgrut uit de hoogte.

Heer Ollie trok enige banknoten te voorschijn, doch nu sprong nicht Livia, door haar broer naderbij gewenkt, naar voren.

,,Laat dat, Ollie!'', riep ze scherp, terwijl ze hem het geld uit de handen griste. ,,Het moet er nog bij komen, dat je allerlei indringers een beloning geeft! Wat zit daar achter?''

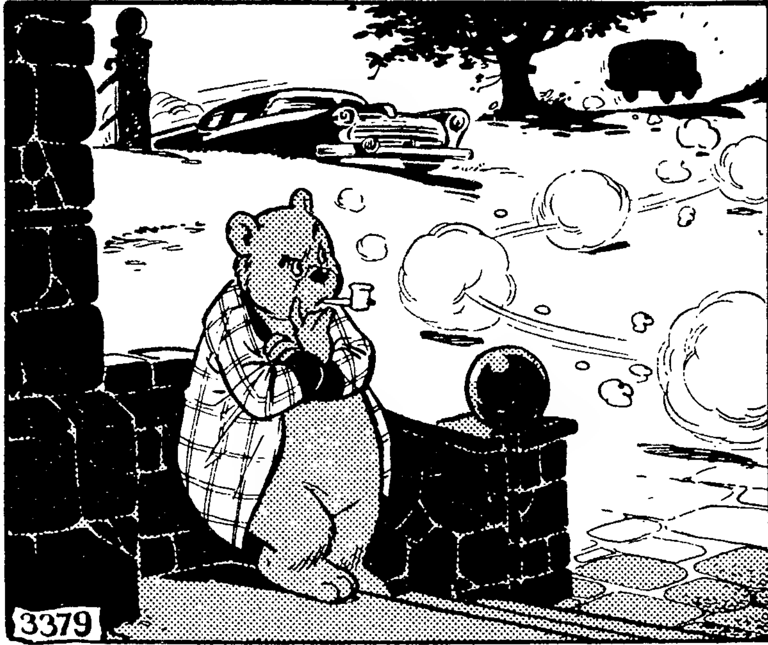
,,Dit is geen indringer!'', zei heer Bommel smartelijk. ,,Dit is een leverancier en hij krijgt nog geld van me.''

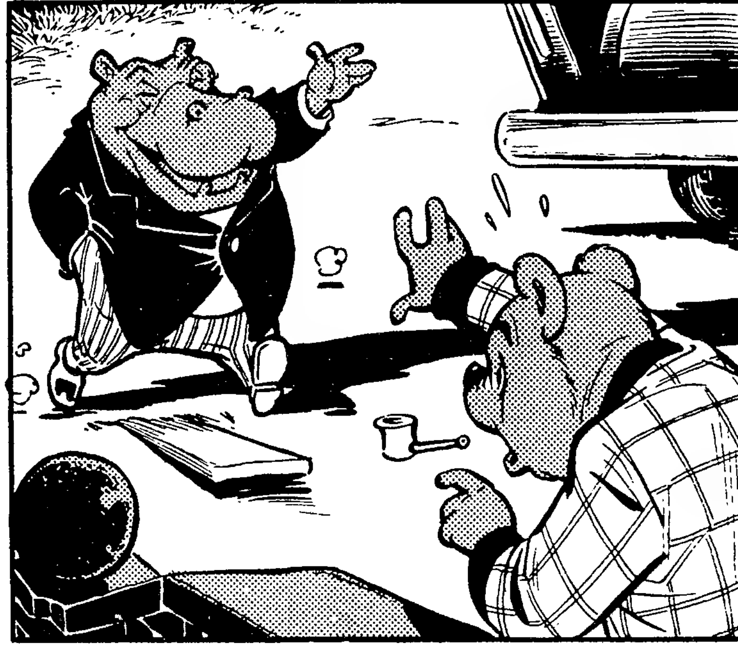
,,Net wat ik dacht!'', riep Livia uit. ,,Met mijn geld je schulden betalen, hè? Dus daarom heb je ons hierheen gelokt, hè? Maar dat gaat niet, neef! Ik ken de wereld, ik heb je door!''

Zo keef ze enige tijd voort doch de ijverige handelaar had genoeg gehoord. Hij wendde zich om en schreed naar zijn driewieler. ,,Men kan zich toch in zijn klanten vergissen'', prevelde hij. ,,Heer Bommel leek me zo'n in-keurig iemand, en nu dit! Maar hij zal er meer van horen!''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

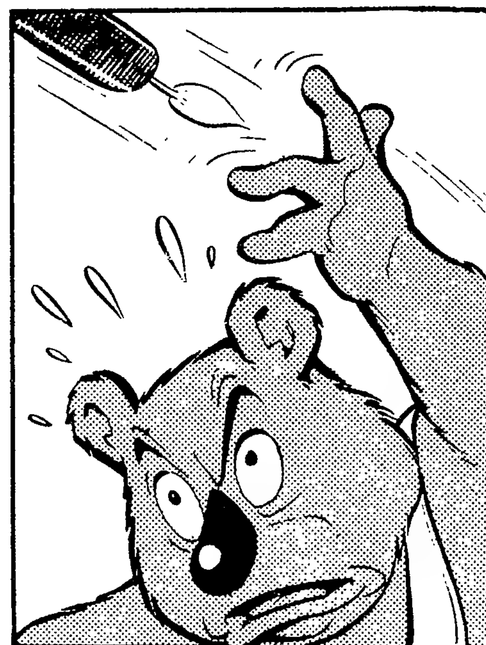
3379 Heer Bommel stond in zijn tuin en keek de wegrijdende driewieler van de kruidenier Grootgrut na. Nicht Livia en neef Heul waren onder schamper gelach in het huis verdwenen en nu stond hij eenzaam in de kille lentewind. „Het is een zware taak'', mompelde hij. „Een heer die goed wil doen, gaat alleen en onbegrepen door het leven. En toch moet het mogelijk zijn om met liefde en toewijding iets moois te laten opbloeien. Maar het is moeilijk, zo zonder steun. Als ik nu nog maar eens wat aanspraak had.''
Toen klaarde zijn gezicht op. Over de weg naderde de auto van burgemeester Dickerdack, die met luid remgepiep voor Bommelstein stopte.
„Ha, die Bommel!'', riep de magistraat uitstappend. „lang niet gezien! Ben je ziek geweest?''
„Nee, dat niet'', zei heer Ollie aarzelend, „maar ik kom er tegenwoordig moeilijk uit. Ik heb familie in huis en nicht Livia vindt het niet zo prettig als ik . . .''
„Ik snap het al!'', riep de heer Dickerdack knipogend. „Die vrouwen, die vrouwen! Ja, ja. Maar ik kom eens praten over dat etentje, dat je de Kleine Club hebt aangeboden.''
„Pas op!'', riep heer Bommel. „Stap niet op die plank!''

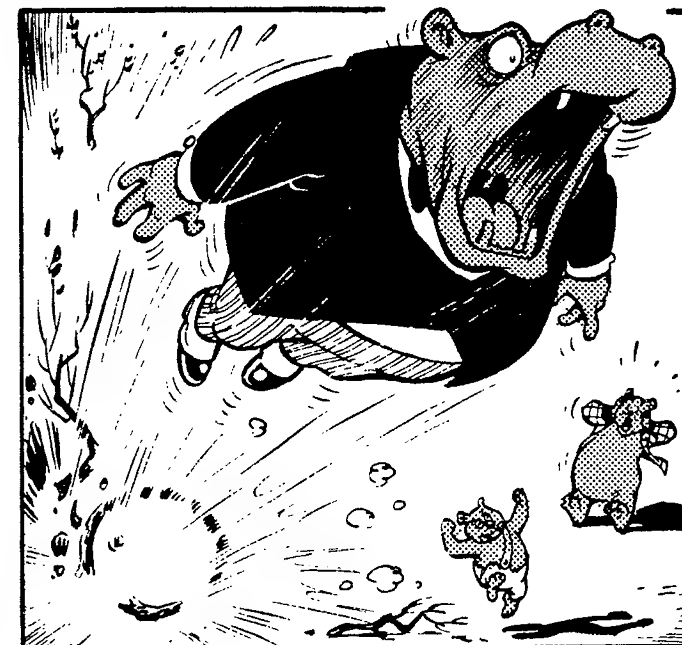
Die waarschuwing kwam echter te laat. Al schertsend had de burgemeester op een stuk houtwerk getrapt dat onder enig zand was verborgen. En nu kwam er een sterke veer in werking, die de ongelukkige met grote kracht in de lucht schoot.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3380 De burgemeester werd in zijn vlucht opgevangen door een oude autoband, die daartoe aan een boomtak was bevestigd. Daar hing de hooggeplaatste burger nu, met de knieën tegen de neus, zodat het spreken hem ernstig belemmerd werd. Het is dan ook geen wonder, dat hij ontstemd was en dat zijn woedend geroep de gastheer met zorg vervulde.

,,Een misverstand!'', riep heer Bommel angstig. ,,Een ogenblikje, burgemeester. Ik zal even een trapje halen!''

Maar hij kwam niet ver. Neef Heul hield hem tegen en gromde: ,,Wat komt die dikke hier doen? Wat is dat voor een etentje waar hij over praatte?''

,,Dat is een maaltijd die ik de Kleine Club heb aangeboden'', zei heer Ollie gejaagd. ,,Laat me door, ik moet een trapleer halen.''

,,Niet nodig!'', hernam neef Heul, een voetzoeker aanstekend. ,,Ik heb hem er zo uit, let maar eens op. En ik zal hem afleren om hier om eten te komen bedelen, de klaploper. Het is maar goed, dat ik de wereld ken; jij zou je arm laten eten, neef!''

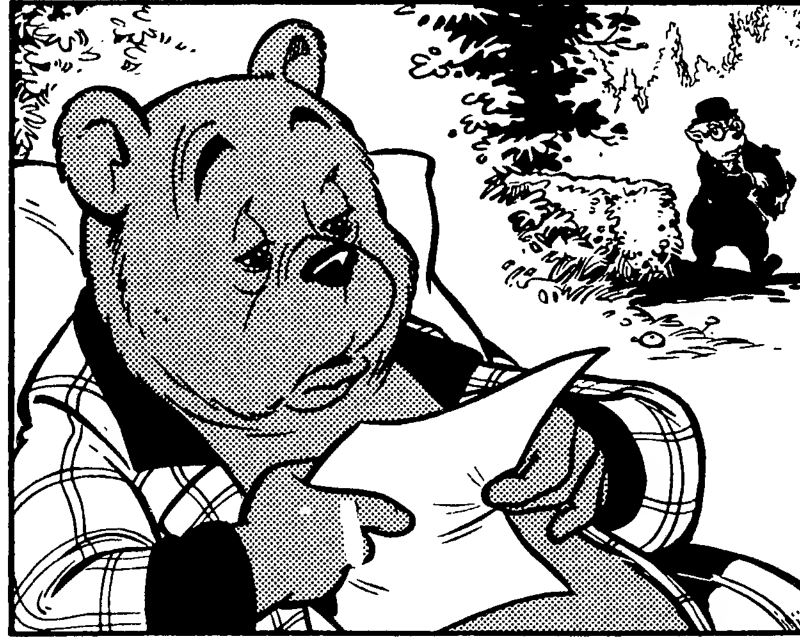
Zo sprekende zwaaide hij zijn arm om zijn worp te berekenen. En voordat heer Bommel hem had kunnen tegenhouden, ging het stukje vuurwerk reeds de lucht in.

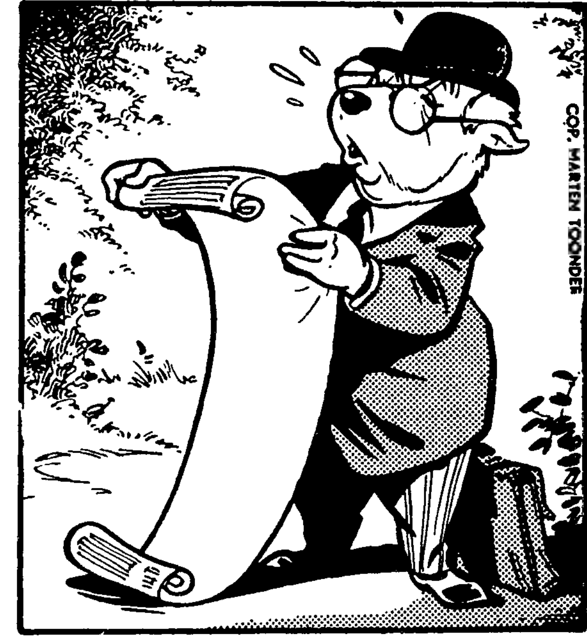
Het raakte de magistraat precies op het moment van de knal. De getroffene slaakte een luide kreet en werkte zich in een geweldige beweging uit de band, zodat hij, geholpen door het elastiek, omhoog schoot.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3381 Heer Bommel zat in zijn tuin en las de brief die de postbode hem zojuist vanaf de weg had toegeworpen (want de beambte wachtte zich wel om het terrein te betreden).

Het was een schrijven van de burgemeester. „Amice", zo schreef de magistraat. „Als voorzitter van de Kleine Club is het mij een behoefte om je mede te delen dat je als lid bent geroyeerd. Je bent er, met andere worden, uitgegooid. Je komt er niet meer in. En bovendien ga ik je aanklagen wegens mishandeling. Inmiddels verblijf ik, met de meeste hoogachting, J. Dickerdack."

Heer Ollie liet het papier zakken en staarde bedroefd voor zich uit.

„Alles ontvalt mij", prevelde hij. „Iedereen is lelijk tegen mij, alleen maar omdat ik goed wil doen. Ach, wat is het leven moeilijk voor een heer . . ."

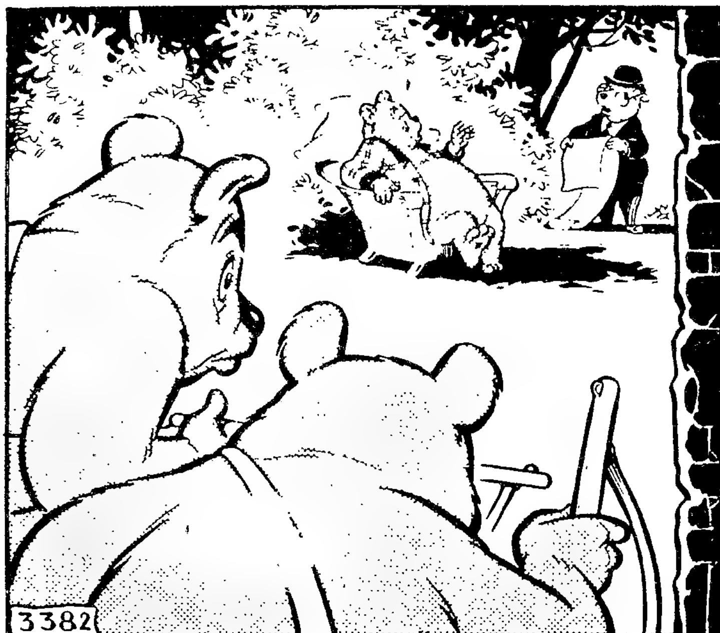
Nu werd zijn aandacht getroffen door naderende voetstappen en toen hij opkeek, zag hij de ambtenaar eerste klasse Dorknoper voor zich staan. Deze lichtte de hoed, ontrolde een lang document en sprak: „U bent in overtreding, heer Bommel!"

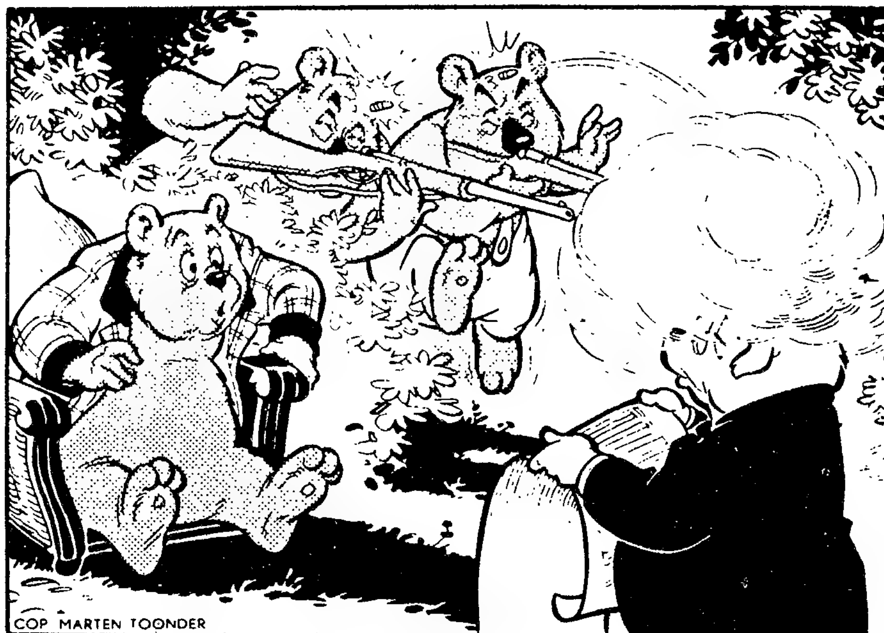
„Wat is er nu weer?", riep heer Ollie geplaagd uit.

„Veel!", hernam de beambte. „En om een lange zaak kort te maken en bovendien een helder overzicht te krijgen, heb ik er een verzamelstaat van gemaakt. In de eerste plaats bent u strafbaar wegens het doen bouwen van verborgen contrapties zonder vergunning. In de tweede plaats verleent u zonder toestemming van de overheid huisvesting aan vreemdelingen. Daar staat een hoge boete op, mijn beste. Maar dit is nog niet alles!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

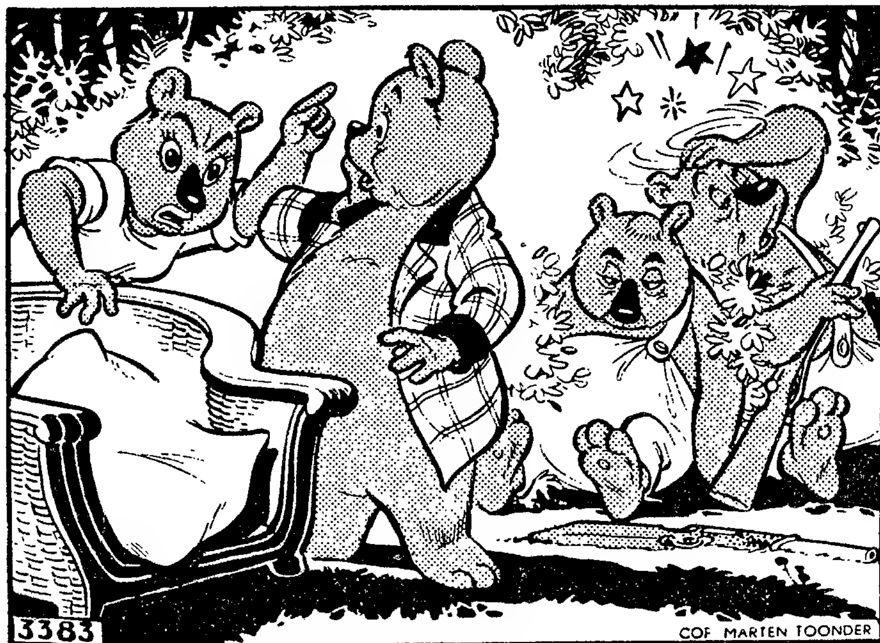

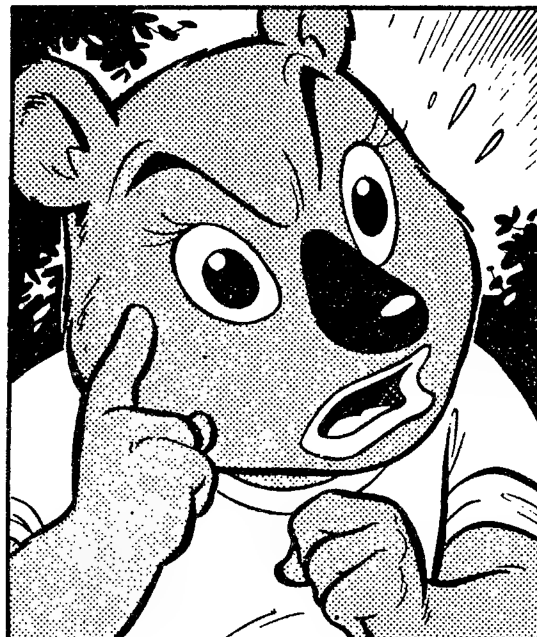
3382 Terwijl de ambtenaar Dorknoper las, naderden de neven en nicht Livia en luisterden oplettend.
,,U loop. :hter met de betaling van uw belastingen!'', sprak de beambte. ,,Ik tel hier reeds drie achterstallige termijnen. Hoe zit dat?''
,,Een vergissing'', zei heer Ollie, zenuwachtig glimlachend. ,,Ik heb het even vergeten, denk ik. En ik heb nogal hoge kosten gehad met het bouwen van die boerderij, als u begrijpt wat ik bedoel.''
,,Hm'', hernam de ander, ,,er moet betaald worden. Ik geef u een week de tijd, maar daarna ga ik uw boeltje opschrijven. In deze zaken kan men niet week zijn.''
,,Dacht ik het niet!'', riep nicht Livia uit. ,,Ollie zit in de schulden en daarom heeft hij ons zijn failliete boel gegeven. Hij denkt zeker, dat wij voor hem zullen betalen, de klaploper!''
,,Wat u betreft, mevrouw'', voer de ambtenaar voort, ,,u moet met uw bloedverwanten dit pand ontruimen. U woont clandestien in.''

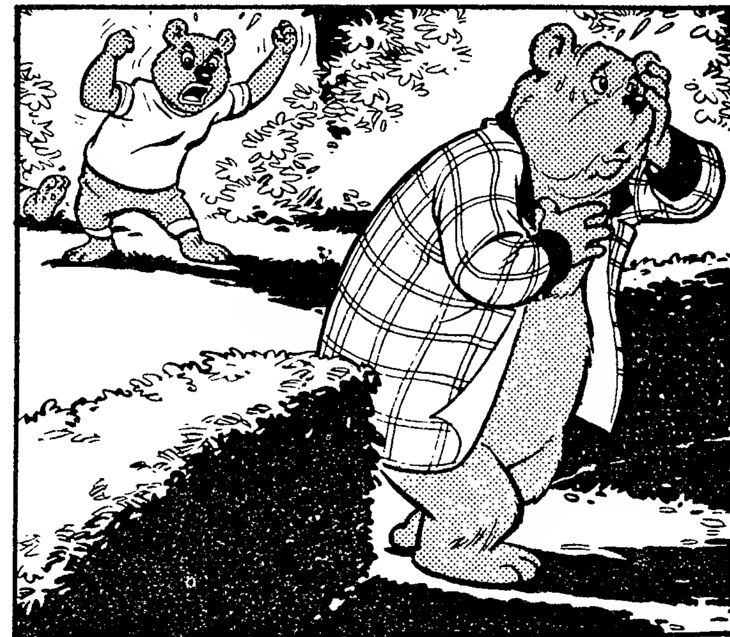
Op deze woorden grepen de neven hun geweren en losten eensgezind een schot. Want de ongelukkigen kenden de wereld en hadden geleerd zichzelf te helpen. Doch tot hun verrassing ketsten de kogels af op de bolhoed van de heer Dorknoper en stuitten terug op hun eigen schedels.
,,Hierop had ik gerekend'', verklaarde de ambtenaar. ,,Als eerste klasse leert men de wereld wel kennen! Goede middag!''
Hij schreed heen, de hoed lichtend. En nu bleek, dat hij onder zijn hoofddeksel een nauwsluitend stalen helmpje droeg.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

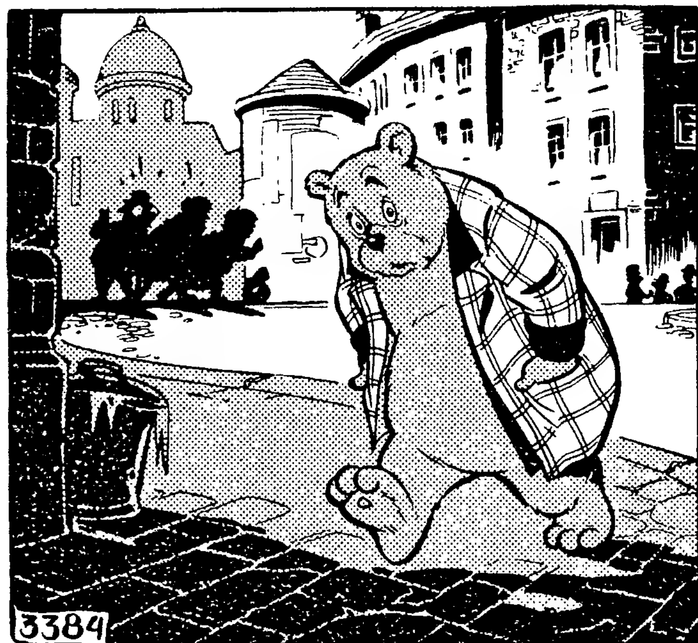

3383 De neven zaten op de grond en betastten de builen die de terugketsende kogels hadden gemaakt.
Nicht Livia keek met iets van bewondering naar de verdwijnende ambtenaar eerste klasse.
„Hij droeg een helm onder zijn bolhoed!", riep ze uit. „Die Dorknoper is een eerlijke argwaner!"
„Ja, die is wel goed", zei neef Hoep kreunend. „Het is allemaal de schuld van neef Ollie!"
„Neef Ollie is een sukkel!", riep neef Heul.
„Hij is een schurk!", schreeuwde nicht Livia. „Hij wil ons opknappen met zijn schulden. Hij denkt dat wij hem uit de moeilijkheden zullen halen en daarom heeft hij ons met mooie praatjes hierheen gelokt. Maar nu heb ik hem door!"
„Je vergist je, nicht", zei heer Bommel ontdaan. „Ik wil alleen maar het goede. Ik wil jullie een leven zonder zorgen geven, zodat jullie je moeilijke jeugd zullen vergeten. Ik zou het zo fijn vinden wanneer jullie zonnig en opgeruimd door het leven zouden gaan, als je begrijpt wat ik bedoel."
„Praatjes!", keef Olivia. „Zonnig en opgeruimd, ja ja! In deze ellende zeker! Belastingen en schulden en vergunningen en overtredingen! Wat een leven!"

Heer Ollie slikte moeilijk. Het scheen dat hij iets wilde zeggen, maar hij bedacht zich. Een doffe groet mompelend, keerde hij zich om en liep met onzekere passen de weg op.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

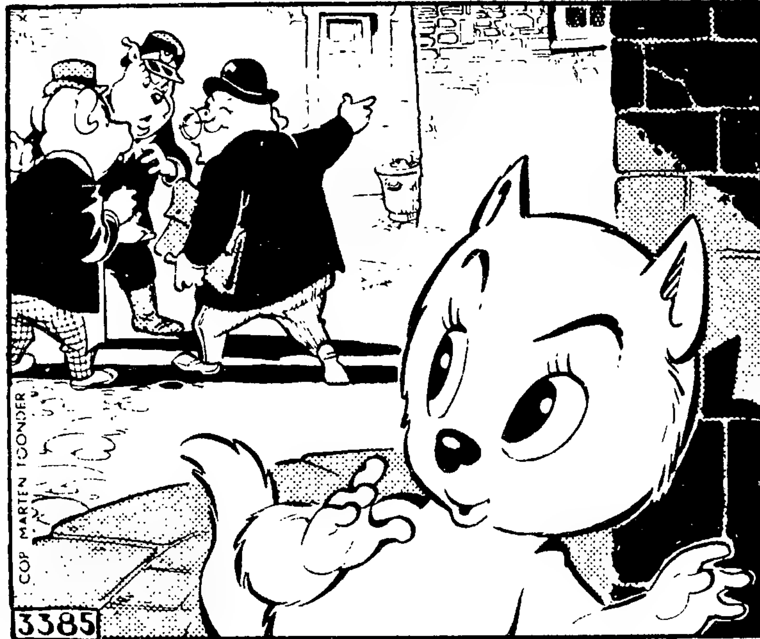

3384 Heer Bommel liep in gebogen houding de stad in, verdiept in droevige gedachten. Hij had in het geheel geen aandacht voor zijn omgeving en hij zag dan ook niet hoe hij door voorbijgangers werd nagewezen.

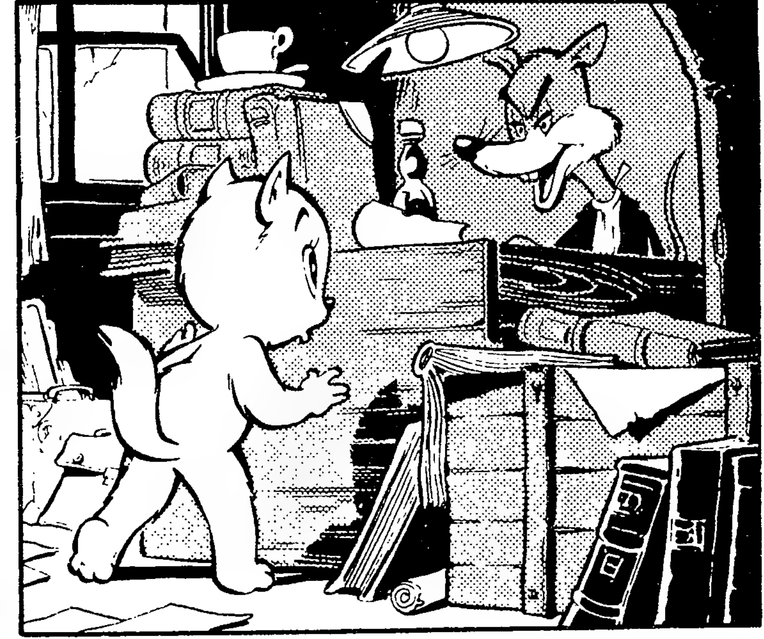
,,Wie had dat kunnen denken van meneer Bommel'', sprak de kruidenier Grootgrut. ,,Zo'n in-keurig iemand van goede familie. En nu betaalt hij zijn nota's niet en graaft hij kuilen in zijn tuin. Het is misdadig! Wij middenstanders hebben het al moeilijk genoeg zonder zoiets!''
,,U spreekt daar over goede familie!'', merkte de ambtenaar Dorknoper op. ,,Nu, dat blijkt een vergissing te zijn. Die familie heeft mij beschoten. Maar gelukkig ken ik de wereld; ik was voorbereid.''
,,Ja, ja, die familie'', zei commissaris Bulle Bas, ,,die is de schuld van alles, als u mij vraagt. Bommelstein is een rovershol, heren. Het is duidelijk dat de politie moet ingrijpen, want het is daar een broeinest. Ik vraag me alleen af, waarom Bommel die familie daar heeft binnengehaald, dat geeft te denken. Hij moet al heel lang het plan hebben gehad om een roversbende op te zetten.'' Hij keek de verdwijnende gestalte van heer Ollie hoofdschuddend na. ,,Het moet een onderdrukt complex zijn'', voegde hij er aan toe. ,,Een minderwaardigheidscomplex noemt men dat.''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3385 Tom Poes, die toevallig het groepje passeerde, hoorde die laatste woorden en die gaven hem te denken.

,,Bulle Bas denkt dus, dat die familie de schuld van alles is'', prevelde hij. ,,Nu daar heeft hij natuurlijk gelijk in. Maar dan moet hij niet te weten komen hoe heer Ollie er werkelijk over denkt. Want dat zou hij niet begrijpen en heer Bommel zou er alleen maar last van krijgen. Ik moet die arme heer Ollie tegen zichzelf beschermen.''

Peinzend liep hij verder en toen kreeg hij plotseling een idee.

,,Heer Ollie moet zijn familie aanklagen!'', zo riep hij uit. ,,Als hij de familie de schuld van alles geeft, zal niemand hem zelf lastig vallen.''

Met deze gedachte betrad hij even later het kantoor van de bekende advocaat en procureur Woordkramer.

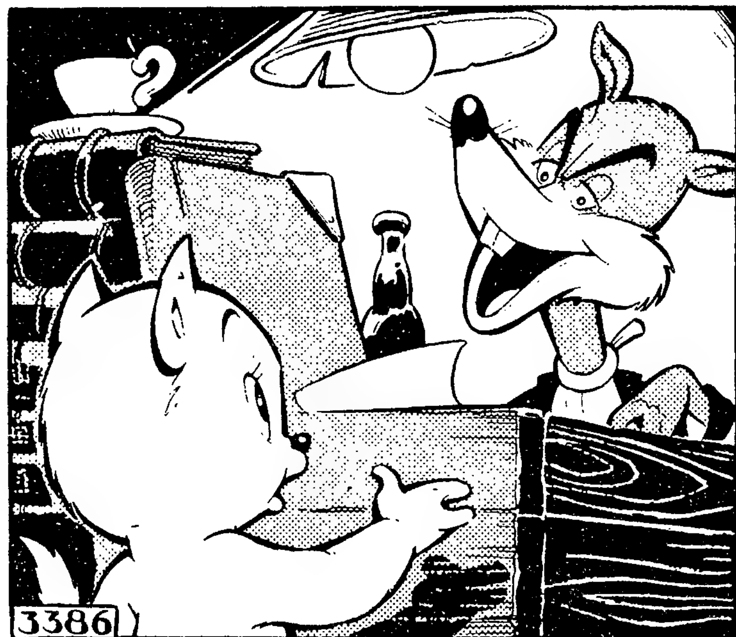
,,U bent aan het goede adres'', zei de rechtsgeleerde, toen Tom Poes was uitgesproken. ,,Ik heb deze zaak persoonlijk behandeld en ken dus alle bijzonderheden. Met de wet in de hand heb ik die familie gedwongen heer Bommels goedheid te aanvaarden en het is dus een kleinigheid de zaak om te draaien.''

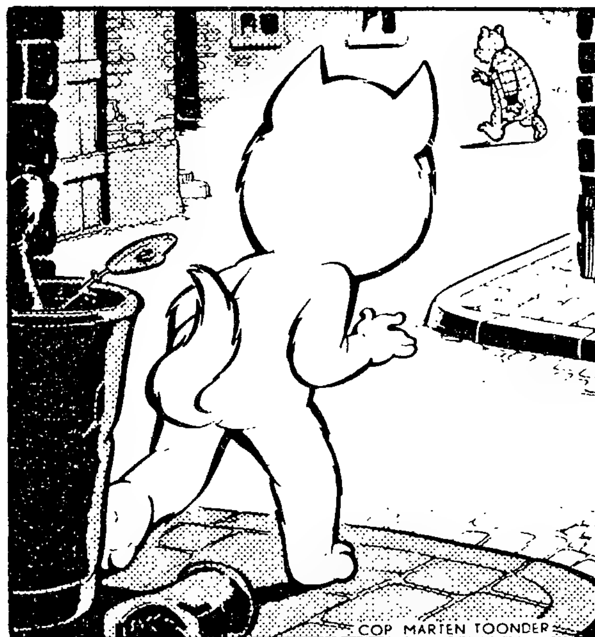
,,Maar er is een moeilijkheid'', zei Tom Poes. ,,Heer Ollie zal het niet willen. Hij is nogal op zijn familie gesteld.''

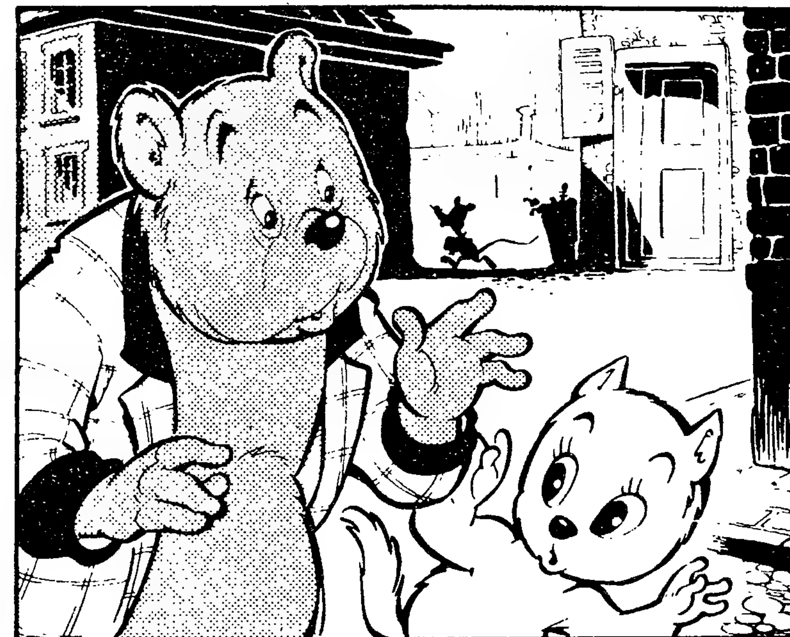
,,Dat is geen enkel bezwaar'', hernam de advocaat. ,,De heer Bommel heeft een volmacht ondertekend. Ik mag dus namens hem optreden, of hij het leuk vindt of niet. Laat dit maar rustig aan mij over!''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3386 ,,U kunt dit rustig aan mijn overlaten'', sprak de advocaat. ,,Het lijkt allemaal veel ingewikkelder dan het is. Ik ga gewoon namens heer Bommel een aanklacht tegen zijn familie indienen en dan komt de zaak wel rond.''
,,Maar heer Ollie zal dat niet leuk vinden'', zei Tom Poes bezorgd. ,,Hij is erg op de familie gesteld.''
,,Dat mag niet hinderen'', hernam meester Woordkramer glimlachend. ,,De wet vraagt niet wat men leuk vindt; stel je voor! Laat dit vol vertrouwen aan mij over en zorg, dat mijn nota wordt betaald. Dat is alles!''
Tom Poes nam opgelucht afscheid en stapte de straat op. Nu wilde het toeval, dat heer Bommel, in droevig peinzen verdiept, juist het perceel passeerde. Hij slofte voort met doffe blik en had in het geheel geen aandacht voor zijn omgeving. Zodoende zag hij dan ook niet hoe de rechtsgeleerde achter Tom Poes aan naar buiten snelde om naar de rechtbank te gaan. En zijn jonge vriend merkte hij pas op toen die hem aan de mouw trok.

,,Waar gaat u heen?'', vroeg Tom Poes.
,,Nergens'', zei heer Ollie. ,,Ik loop maar wat. Eenzaam en onbegrepen. Zo is het leven van een heer nu eenmaal. En niemand, die zich er iets van aantrekt.''
,,Oh, maar doe ik wel, hoor!'', zei Tom Poes. ,,U zult binnenkort wel merken hoe goed ik u geholpen heb.''

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3387 Meester Woordkramer trof in het gerechtsgebouw de commissaris van politie aan. Hij begroette hem opgeruimd en begon meteen over de familie van heer Bommel te praten. „Een lelijk geval", zei de politiechef. „Er loopt een half dozijn aanklachten tegen heer B. Als ik nu maar de bewijzen had dat die familie eigenlijk de schuld heeft. Ik heb sterke vermoedens in die richting, maar tja... heer B. zelf zwijgt. En dan sta ik machteloos."

„Dat wordt nu anders!" riep de rechtsgeleerde uit. „Ik ga namens de heer Bommel een aanklacht indienen tegen zijn familie."

„Dat verandert de zaak", hernam Bulle Bas opklarend.

„Dan kan ik aan het werk. Met behulp van zo'n aanklacht kan ik de bende inrekenen. Die arme Bommel. Het moet vreselijk zijn om zo in de greep van een troep schurken te raken."

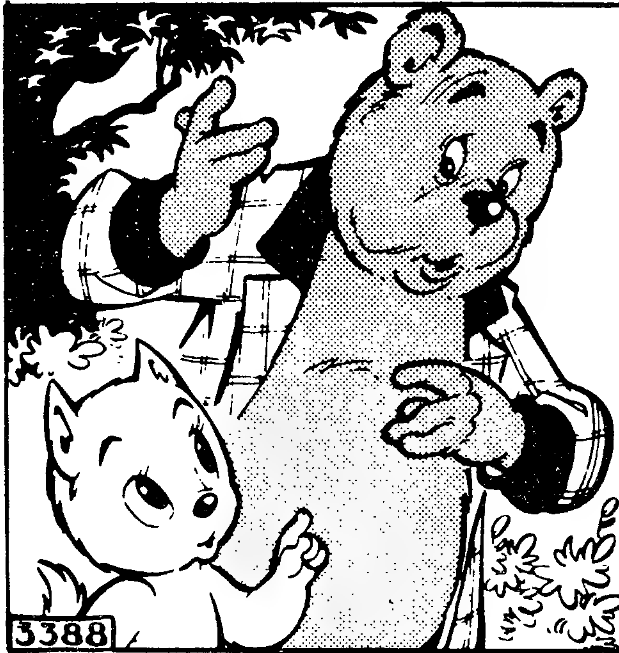
Intussen waren heer Bommel en Tom Poes op weg naar huis.

„Het ergste is", zei heer Ollie, „dat er op deze manier moeilijkheden gaan komen. Dat voel ik. Vandaag of morgen zal de een of andere ellendeling een aanklacht tegen de stakkerds indienen. Die arme Livia! Die arme Hoep en Heul; ze hebben toch al zo'n vreugdeloze jeugd gehad. Als ik nu maar wist, hoe ik het weer goed kon maken. Maar alles wat ik doe valt verkeerd uit!"

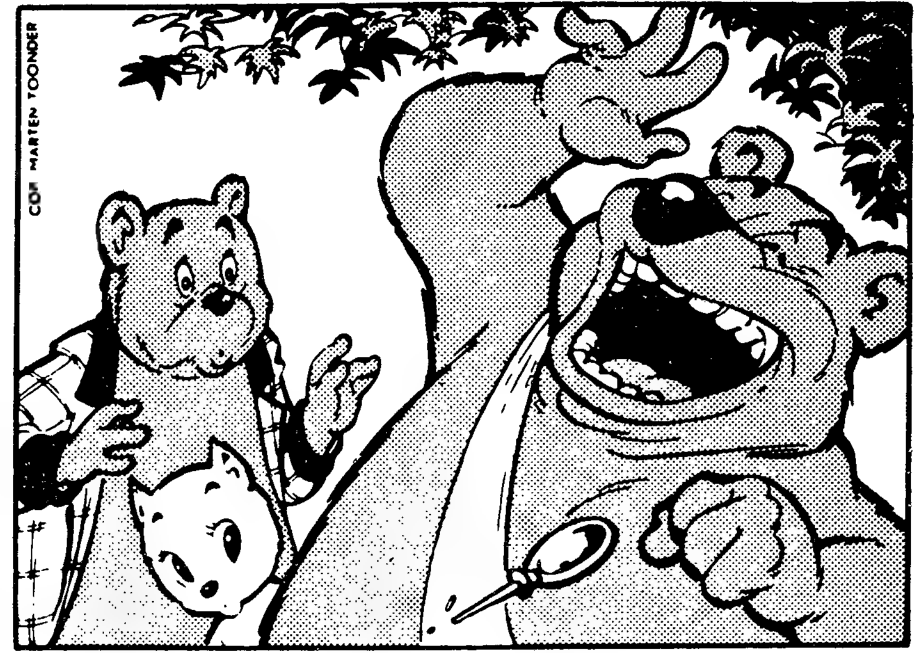
„U moet ze weg sturen", zei Tom Poes haastig. „Ik geloof ...eh ...ik weet zeker, dat iemand al zo'n aanklacht heeft ingediend."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

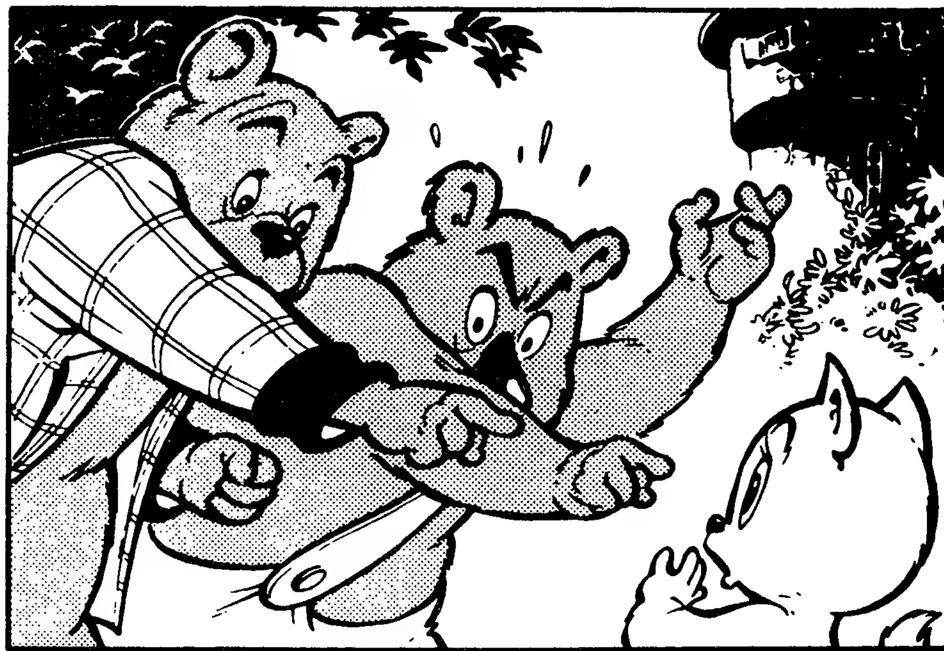

3388 „Is er een aanklacht tegen mijn familie ingediend?" vroeg heer Ollie verblekend. „Maar dan moet ik onmiddellijk iets doen! De stakkerds! Stel je voor dat ze in de gevangenis zouden belanden. Dat zou hun vertrouwen in de wereld voor altijd schokken!"
„Stuur ze weg, voordat het te laat is!" zei Tom Poes dringend. „Laat ze weer naar huis gaan!"
Heer Bommel verviel in een diep gepeins doch toen ze tenslotte de tuin van Bommelstein betraden had hij een besluit genomen.
„Goed", zei hij. „Ik zal een nieuw huis voor hen laten bouwen, nu mèt een vergunning!"
Neef Heul, die juist doende was met het oliën van een bereklem, hoorde die woorden.
„Wat bedoel je?" vroeg hij achterdochtig. „Wil je weer een huis voor ons laten bouwen? Waarom? Wat zit daar achter?"
„Daar zit niets achter", zei heer Ollie waardig. „Ik wil jullie voor veel onheil behoeden, neef. Het schijnt, dat een of andere onverlaat een aanklacht tegen jullie heeft ingediend en daarom kunnen jullie beter weg gaan."
Nu barstte Heul in lachen uit.
„Die is goed!" riep hij uit. „Een nieuw huis. Daar trap ik niet voor de tweede keer in, Ollie! Ik ken de wereld!"

TOM POES en de Argwanerd

Door Marten Toonder

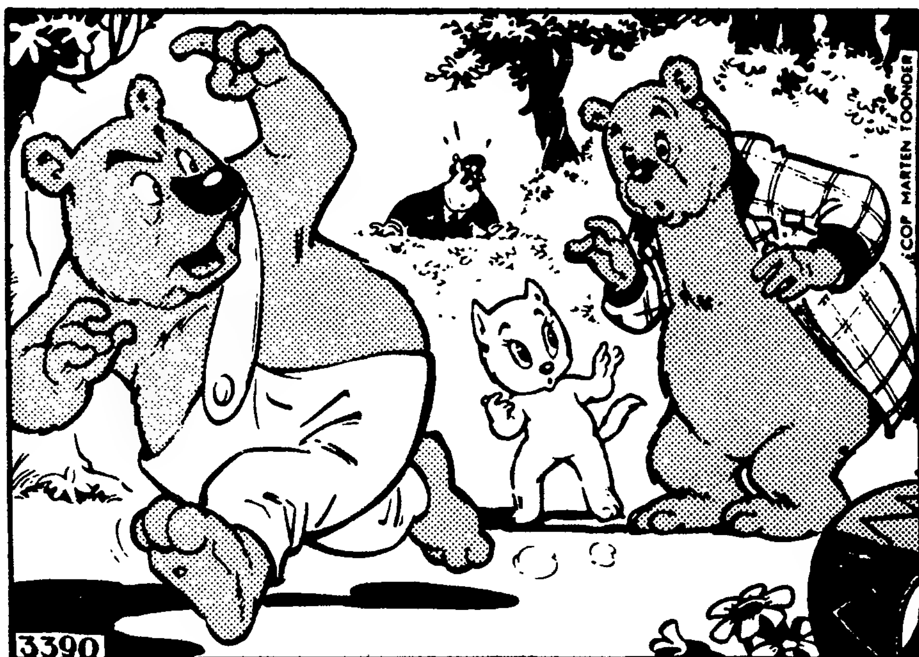

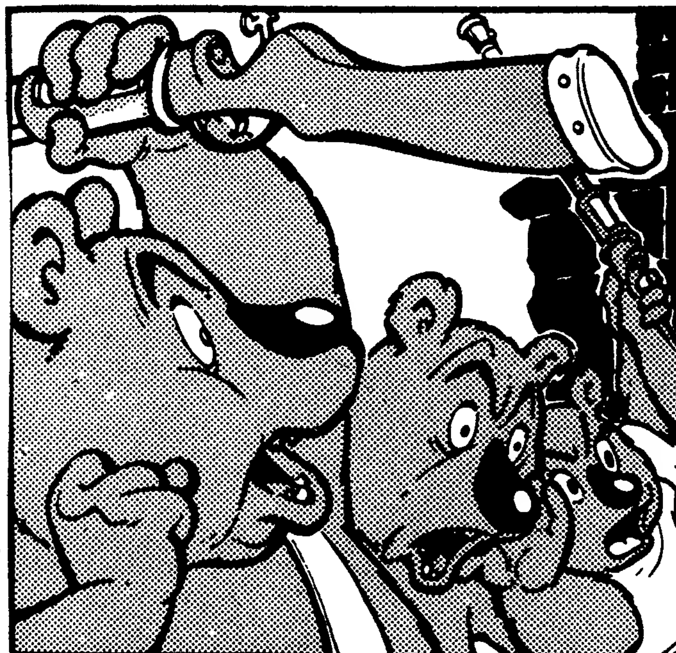
3389 Tom Poes had het gesprek met enige ongerustheid gevolgd en nu deed hij een pasje voorwaarts.
„Heer Ollie heeft gelijk", zei hij, „er is een aanklacht tegen jullie ingediend. Jullie kunnen beter weggaan."
„Ik wilde wel, dat ik de schurk in handen had, die de aanklacht heeft ingediend!" zei heer Ollie grimmig. „Wie is het? Grootgrut soms? Of Dorknoper?"
Tom Poes gaf daar geen antwoord op. „Er is haast bij, heus!" vervolgde hij zenuwachtig. „Direkt komt de politie! Jullie moeten maken, dat je wegkomt."
„En wat heb jij er mee te maken?" vroeg neef Heul nu achterdochtig. „Wie heeft de politie hier dan bijgehaald? Jij soms?"
Heer Bommel keek geschokt naar zijn jonge vriend en er verscheen een argwanende uitdrukking op zijn gelaat.
„Ja!" riep hij uit. „Wat weet jij eigenlijk van die aanklacht? Heb jij dat soms gedaan, Tom Poes? Je gezicht staat me niet aan. Ik ken de wereld, als je begrijpt wat ik bedoel!"

Tom Poes wist werkelijk niet zo gauw wat hij moest zeggen. Maar gelukkig voor hem, rees plotseling de gedaante van Bulle Bas achter de haag op. De politiechef hief de arm omhoog en riep met krachtige stem: „In naam der wet!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3390 Neef Heul keek een ogenblik naar de grimmige gedaante van de politiechef. Toen draaide hij zich om en zette het op een lopen in de richting van Bommelstein.
„Kom, Ollie!" riep hij over zijn schouder. „We moeten Livia en Hoep waarschuwen. En haal je geweer, neef!"
Heer Bommel bleef echter besluiteloos staan. Het was duidelijk, dat hij niet goed raad wist in deze toestand. En de zaak werd er niet gemakkelijker op toen de hele familie, zwaaiend met vuurwapens, de tuin in dromde.
„Kom hier, Ollie!" riep nicht Livia met scherpe stem.
„We gaan die agent wegschieten. We zullen hem eens laten zien dat wij, Bommels, de wereld kennen!"
„Een ogenblikje!" bulderde de commissaris. Hij trok een papier uit zijn zak en hield dat omhoog. „Ik heb hier", riep hij met krachtige stem, „een bevel tot inhechtenisneming van Olivia, Heul en Hoep Bommel. Ik sommeer hen zich over te geven en rustig mee te gaan. Anders zal geweld worden gebruikt; het perceel is omsingeld door een sterke politiemacht!"
„Het is misselijk!" riep heer Bommel met overslaande stem. „Welke ellendeling heeft een aanklacht tegen deze arme stakkerds ingediend?"

De commissaris van politie liet het papier zakken en keek hem bevreemd aan.
„Dat is sterk!" zei hij. „Die aanklacht is van u zelf, meneer Bommel. Een aanklacht wegens huisvredebreuk, vrijheidsberoving, vernieling en mishandeling."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

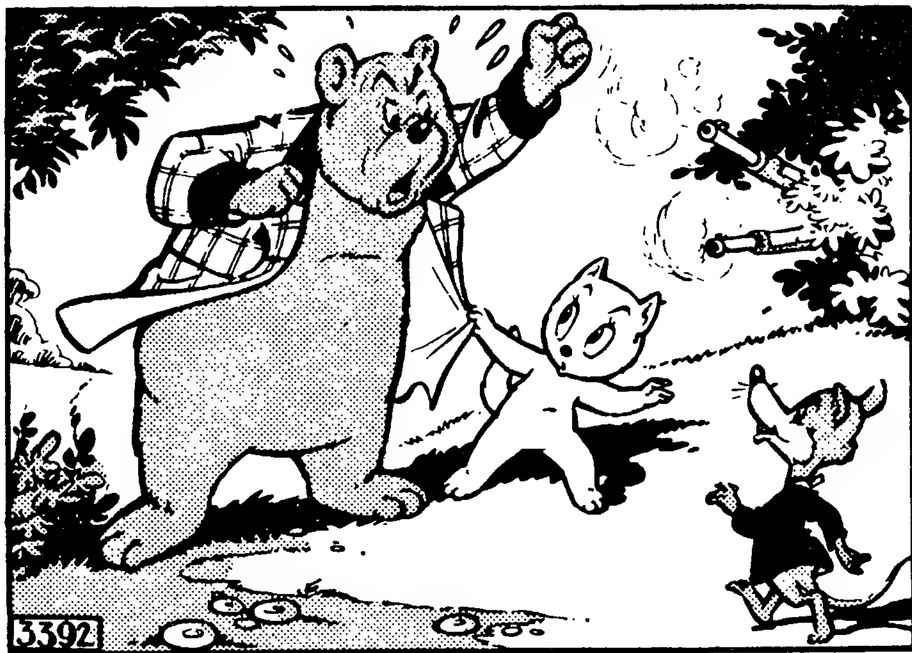

3391 „U wilt toch niet beweren, dat u géén aanklacht tegen uw familie hebt ingediend?" vroeg de commissaris. „Uw advocaat, meester Woordkramer, was vandaag met een volmacht van u op de rechtbank."
Heer Bommel stond een ogenblik sprakeloos. En voordat hij iets had kunnen zeggen, stormde de familie op hem af, onder woedend gebrul.
„Verrader!" gilde neef Heul. „Dat hadden we kunnen weten!"
„We kennen de wereld, dubbelspeler!" loeide neef Hoep. „We zullen je een lesje geven," krijste nicht Livia.
Het zag er lelijk voor heer Ollie uit, maar de politiechef was op zijn hoede. Met een kort gebaar stak hij een arm omhoog en op dat teken kwam de Rommeldamse politie in aktie. Vanachter bomen en struiken werden er revolvers omhoog gestoken en nu klonk er een krachtig salvo.
Het waren slechts waarschuwingsschoten in de lucht, maar de nicht en de neven namen geen risico.
Met geoefende bewegingen doken ze weg achter daartoe geëigende schuilplaatsen, zodat heer Bommel en Tom Poes plotseling alleen op het gazon stonden.
Toen vond heer Ollie zijn stem terug.
„Jij bent de schuld van alles!" riep hij uit. „Jij weet hier meer van. Jij hebt met die Woordkramer gesproken."
„M-maar..." begon Tom Poes.
„Zwijg, dubbelspeler!" loeide heer Bommel. „Dit had ik kunnen weten, als je begrijpt wat ik bedoel!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

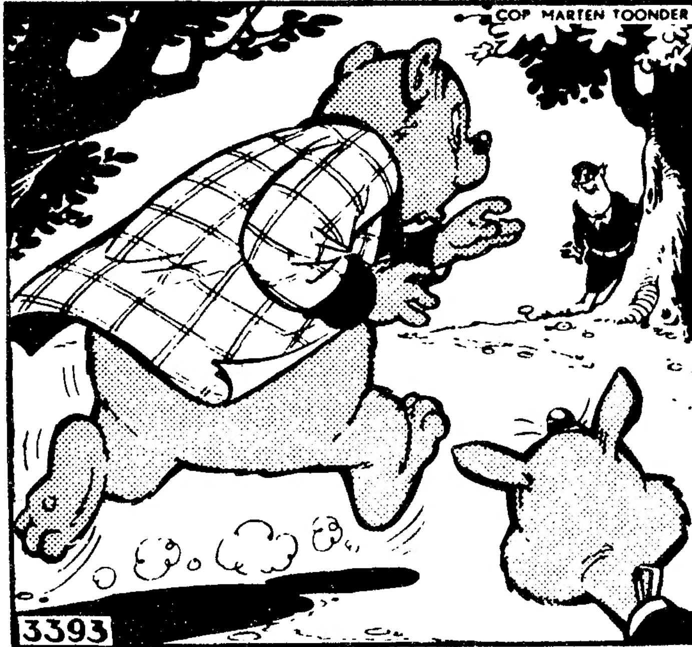

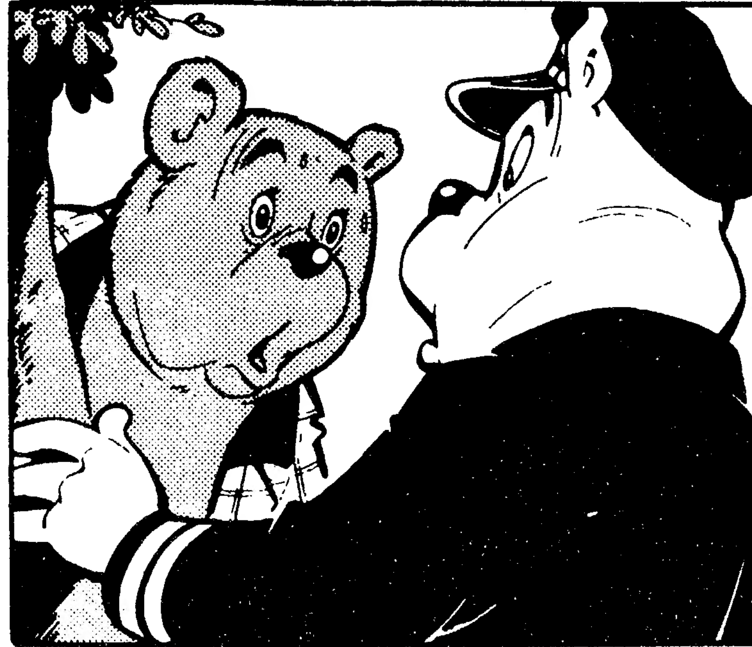
3392 Heer Bommel stond met rollende ogen op het grasveld. Hij was zo boos, dat hij zich niets aantrok van de kogels die zijn familieleden ongericht over het gazon joegen.
„Verrader!" loeide hij. „Jij hebt me, achter mijn rug om, een aanklacht laten indienen — als iemand begrijpt, wat ik bedoel! Ik had de wereld beter moeten kennen! Ik had moeten weten, dat ik niemand vertrouwen kan; ook jou niet..."
„Maar uw advocaat heeft die aanklacht ingediend", zei Tom Poes. „En dat kon hij doen omdat hij een volmacht van u had!"
Heer Ollie verslapte en liet die woorden op zich inwerken. Toen maakte hij een moedeloos gebaar.
„Ach", prevelde hij, „ik kan niemand vertrouwen, ook mezelf niet. Wat een leven!"
Nu naderde meester Woordkramer met vlugge pas.
„Ik hoor daar, dat u het niet eens bent met de stappen die ik ondernomen heb", sprak hij opgewekt. „Welnu, de zaak is eenvoudig; u kunt de aanklacht weer intrekken. De wet is ruim in die dingen."
„Oh", zei heer Bommel verbluft. „En wat gebeurt er, als ik dat doe?"
„Dan", hernam de rechtsgeleerde, „bent u degene die aangeklaagd gaat worden. Er moet altijd een beklaagde zijn; de wet is heel duidelijk op dat punt."

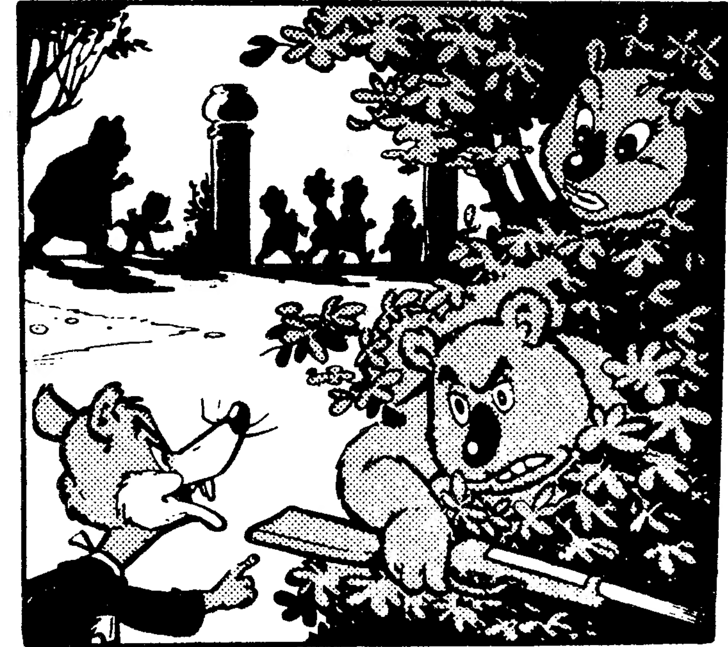
De commissaris van politie, die op een afstand de gebeurtenissen volgde, begon ongeduldig te worden.
„Ik geef ze nog één minuut!" mompelde hij. „Dan gaan we de beklaagden met geweld inrekenen. Het recht moet zijn loop hebben!"

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3393 Heer Bommel richtte zich op en snelde over het grasveld op de commissaris van politie toe. Deze was juist bezig om een aanval voor te bereiden en hij luisterde wat zorgelijk naar de schoten, die nog steeds door de familie gelost werden.

„Stop!" riep heer Ollie. „Niet doen, commissaris!"

„Wat niet doen?" vroeg de politiechef geprikkeld.

„Niets!" hijgde de ander, „ik trek mijn aanklacht in!"

„Wat?" riep Bulle Bas ongelovig uit. „U trekt uw aanklacht tegen die roversbende in?" Hij dook even om een verdwaalde kogel van Neef Hoep te ontgaan en schreeuwde: „Maar dat gaat zo maar niet! Hoe moet het dan met de aanklachten van de heer Grootgrut en de burgemeester en de heer Dorknoper? Wie moet ik dan hebben, als het uw familie niet is?"

„Mij", zei heer Ollie op bewogen toon. „Ik zal iedereen schadeloos stellen, heus! Maar laat mijn familie gaan; die stakkerds hebben toch al zo'n nare jeugd gehad!"

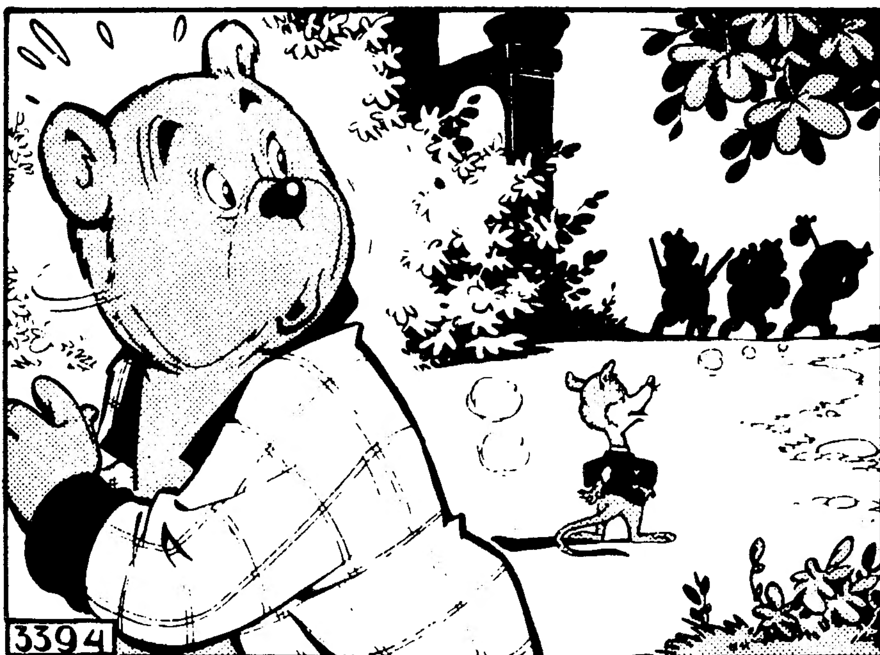
„Een nare jeugd?" herhaalde de commissaris, „hm, dat is zielig. Ik zal zien, wat ik doen kan. Maar dat gaat geld kosten, Bommel."

Intussen was de heer Woordkramer naar de struiken gelopen waar de neven en nicht Livia zich verscholen hadden.

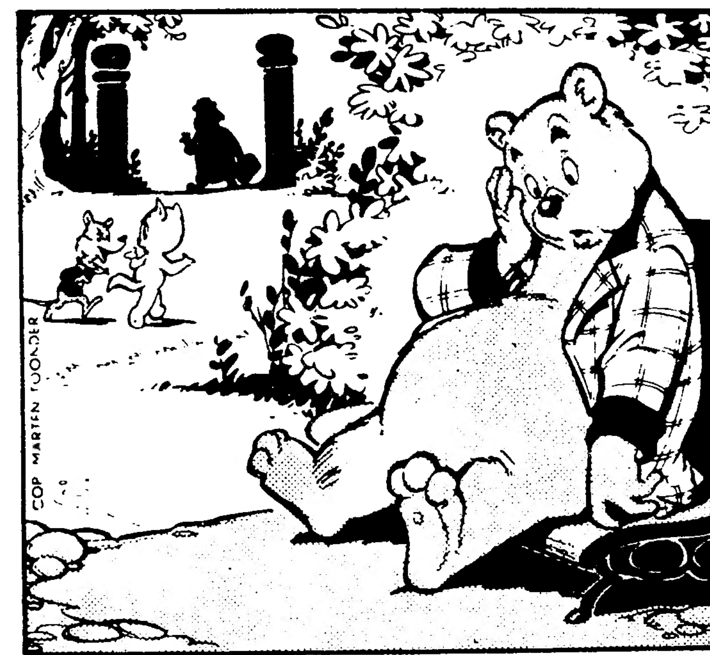
„Pst!" riep hij gesmoord. „Schei nu even uit met schieten, lui! Ik weet iets beters! Jullie moeten een schadeloosstelling van neef Ollie vragen voor alle narigheid die jullie geleden hebben. Ik kan dat wel regelen, want ik heb nog steeds een volmacht van hem."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

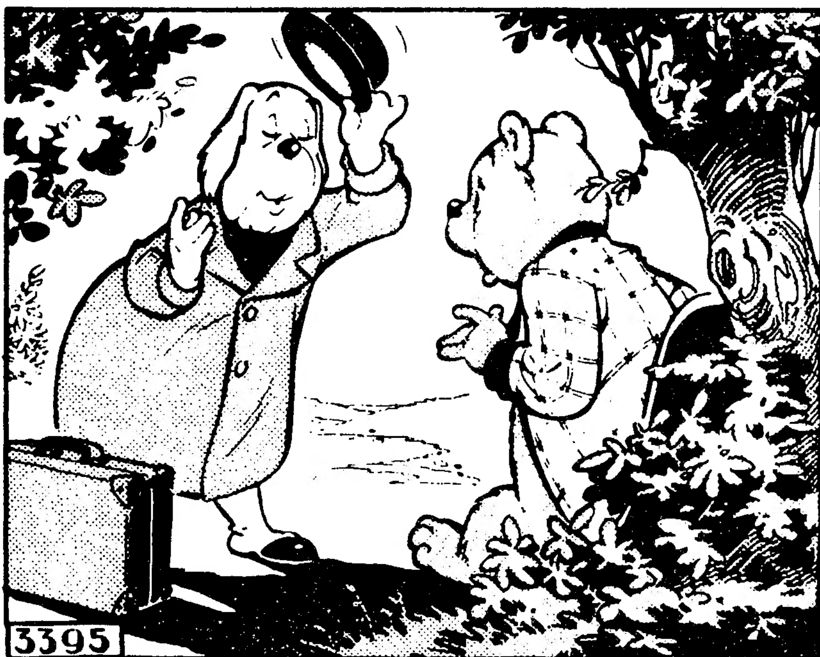

3394 Heer Ollie keek de wegtrekkende politieagenten na en wiste zich het voorhoofd af.
„Dat gevaar is voorlopig afgewend", prevelde hij. „Maar nu nicht Livia en de neven nog. Ach, kon ik ze maar bewegen om mijn hulp aan te nemen en wanneer ze mij maar wilden vertrouwen!"
Hij wendde zich zuchtend om — en toen zag hij tot zijn verbazing dat de familie, beladen met bagage, bezig was te vertrekken.
„Ze gaan naar huis", verklaarde meester Woordkramer desgevraagd. „Ik heb dat snel en goed geregeld, wat?" „Maar ze hebben toch geen huis?" riep heer Ollie geschokt. „Ik heb het nog niet kunnen goedmaken, want dat wilden ze niet. Hoe zit dat dan?"
„Kom, kom", hernam de rechtsgeleerde. „Goedmaken is iets dat de wet niet kent. Men heeft rechten of men heeft geen rechten. En uw familie eist van u een nieuw huis, als schadeloosstelling. Kort en goed. Ze willen geen gift, maar ze eisen hun recht want ze kennen de wereld. En daar ik uw volmacht nog had, heb ik het even geregeld. Aardig werk, wat?"
Voldaan liep hij weg, gevolgd door Tom Poes, die precies wilde weten hoe hij het had klaargespeeld.

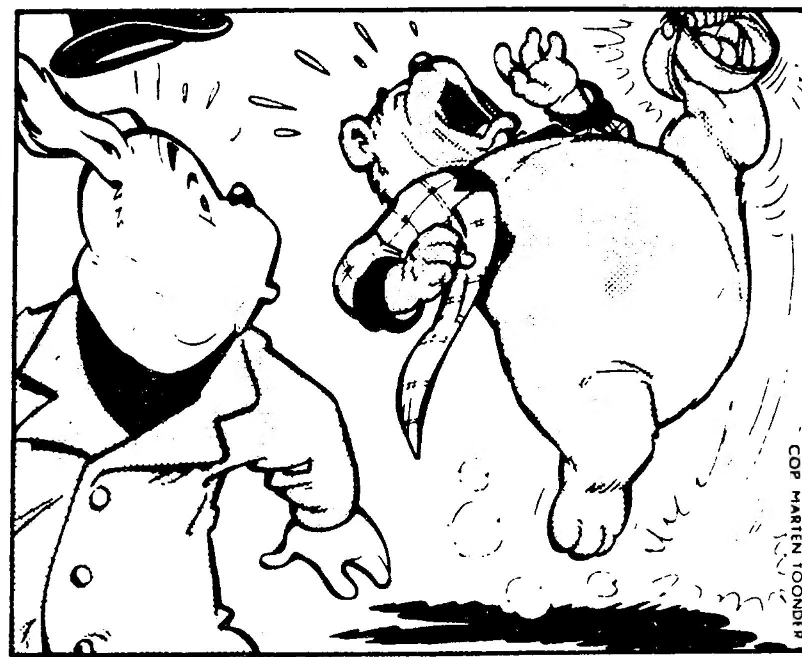
Zo bleef heer Ollie alleen achter. Hij luisterde naar de wegstervende voetstappen en liet zich verslagen op een bank zakken.
„Ze eisen een nieuw huis", prevelde hij, „terwijl ik hun een nieuw huis had willen geven. Ach, wat is de wereld toch droevig."

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

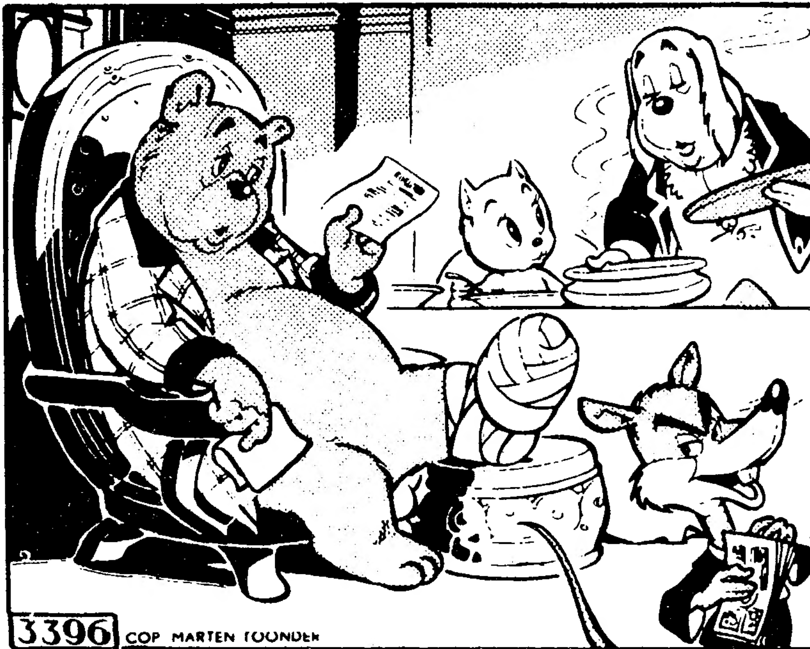

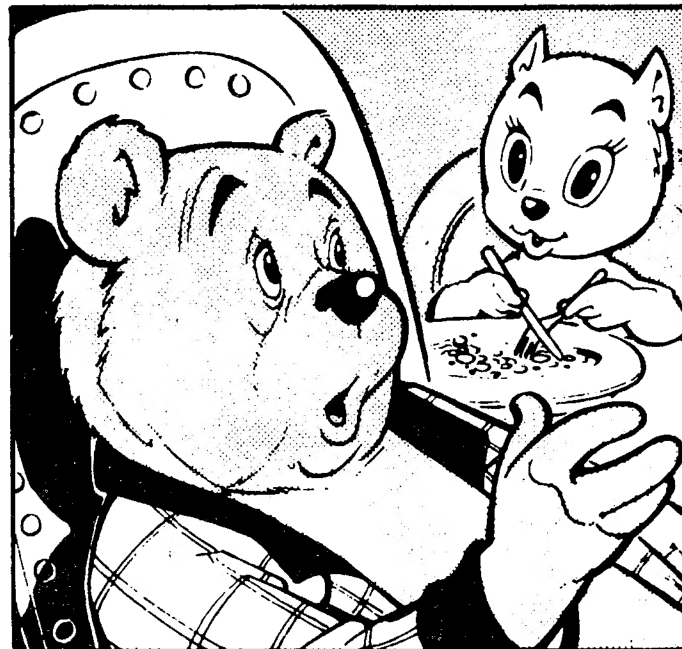

3395 Heer Bommel was zo terneergeslagen dat hij niet merkte dat de bediende Joost hem naderde.
,,Goede middag, heer Olivier'', sprak de trouwe knecht, ,,ik zag zojuist uw familie passeren en ik begreep daaruit, dat u geen inwoning meer hebt. Als ik zo vrij mag zijn u mijn diensten weer aan te bieden, zal ik beginnen met het bereiden van een smakelijk maal.'' Heer Ollie's gelaat lichtte wat op.
,,Dat is goed van je, Joost'', zei hij opstaande. ,,De grauwe erwten van nicht Livia begonnen mij tegen te staan.''
,,Dat begrijp ik'', zei de bediende vol medeleven. ,,Ik ben blij, dat deze geschiedenis naar bevrediging is geregeld, als u mij toestaat.''
,,Niet naar bevrediging'', zei heer Bommel, het hoofd schuddende. ,,Ik had zo graag hun vertrouwen gewonnen, met liefde en goedheid. Maar wanneer men iemands goedheid eist, is het geen goedheid meer, als je begrijpt wat ik bedoel.''
,,Ondank is 's werelds loon!'' zei Joost. ,,Daar kan ik van meepraten, met uw welnemen.''
,,Ik weet zeker, dat een zacht gemoed in hun ruwe bolsters school'', prevelde heer Ollie, zijn eigen gedachten volgend. ,,Nicht Livia had soms iets moois in haar ogen en de neven....''
Op dat moment trapte hij op een vergeten klem en met een rauwe kreet sprong hij de lucht in.
,,Ik begrijp wat u bedoelt'', zei de knecht.

TOM POES en de Argwaners

Door Marten Toonder

3396 Heer Ollie zat aan tafel met een omzwachtelde voet, want de klep was nogal aangekomen. Hij had zojuist de nota van meester Woordkramer betaald en deze liet hem achter met een lege portefeuille.
„Waarom hebt u hem niet gevraagd om mee te eten?" vroeg Tom Poes. „Hij heeft alles toch mooi voor u geregeld." „Daar stond mijn hoofd niet naar", zei heer Bommel somber. „Als ik het goed naga, heeft hij niets geregeld. Ik mag hem niet, jonge vriend. Hij heeft me laten betalen, dat is alles wat hij gedaan heeft. Ik heb hem betaald, ik heb schadevergoeding betaald, ik heb hem een andere boerderij laten kopen met mijn geld — maar met geld heb ik niets goed kunnen maken. „Geld speelt geen rol voor een heer van mijn stand, als je begrijpt wat ik bedoel — en dus heb ik niets kunnen doen."
„Nu ziet u het te somber", zei Tom Poes glimlachend. „Ik begrijp echt niet wat u bedoelt. Iedereen is nou toch weer tevreden?"
Nu, daar had Tom Poes gelijk in. Iedereen was weer tevreden, de burgemeester, de kruidenier, de ambtenaar eerste klasse Dorknoper.
En zelfs de neven Hoep en Heul en nicht Livia, die met de nodige vergunningen een ander huis hadden kunnen kopen en zich daar weer als vanouds hadden ingericht. Zo was alles dus weer als in het begin van deze ware geschiedenis.
Ik begrijp dan ook niet, waarom heer Ollie niet tevreden was.
Het is soms werkelijk moeilijk om te begrijpen wat hij bedoelt.

EINDE VAN DIT VERHAAL

08 12 29